

Годишен консолидиран доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Консолидиран финансов отчет

Холдинг Български Държавни Железници ЕАД

31 декември 2016 г.

БДЖ BDZ

Съдържание

	Страница
Годишен консолидиран доклад за дейността	-
Доклад на независимия одитор	-
Консолидиран отчет за финансовото състояние	1
Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	3
Консолидиран отчет за промените в собствения капитал	4
Консолидиран отчет за паричните потоци	6
Пояснения към консолидирания финансов отчет	7

„ХОЛДИНГ БДЖ” ЕАД КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2016 ГОДИНА

I. Правен статут и основна дейност

„Холдинг БДЖ“ ЕАД като продължител на „БДЖ“ ЕАД е дружество - майка и е регистрирано в Република България в съответствие със Закона за железопътния транспорт, който е в сила от 1 януари 2002 г., с Решение на Софийски градски съд от 15 януари 2002 г. Седалището и адресът на управление е гр. София, ул. „Иван Вазов" №3.

Едноличен собственик на капитала на „Холдинг БДЖ“ ЕАД е българската държава. Правата на едноличния собственик на капитала се упражняват от Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Регистрираният капитал на Дружеството се състои от 2 894 973 броя поименни акции с номинал 10 лева за акция. Всяка акция дава право на глас в Общото събрание, право на дивидент и ликвидационен дял.

Основната дейност на “Холдинг Български Държавни Железници” ЕАД и неговите дъщерни предприятия (Групата) се състои в предоставяне на железопътни транспортни услуги за превоз на пътници и товари във вътрешно и международно съобщение, поддръжка и ремонт на подвижен състав и всички други дейности, които не са забранени от закона.

Основната дейност на предприятието майка „Холдинг БДЖ” ЕАД се състои в придобиване, управление, оценка и продажба на участия в български и чуждестранни дружества; придобиване, управление и продажба на облигации; придобиване, оценка и продажба на патенти, отстъпване на лицензи за използване на патенти на дружествата, в които холдинговото дружество участва; финансиране на дружества, в които холдинговото дружество участва; извършване на производствена дейност; всички други дейности, които не са забранени от закона.

Към 31.12.2016 г. Съветът на директорите на Дружеството е в състав: членове – Филип Алексиев и Владимир Владимиров и председател – Велик Занчев. На 07.02.2017 г. с Решение на Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията е освободен от състава на Съвета на директорите на Дружеството майка Владимир Владимиров и е избран нов член Георги Друмев. Длъжността на Изпълнителен директор от 07.02.2017 г. до 08.05.2017 г. се изпълнява от инж. Георги Друмев. С решение на Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията от 09.05.2017 г. е освободен от състава на Съвета на директорите инж. Георги Друмев и е избран нов член Владимир Владимиров. От 09.05.2017 г. длъжността Изпълнителен директор се изпълнява от Владимир Владимиров.

С цел решаване на дълговите проблеми на Групата и поставянето ѝ на една стабилна финансова основа, която да осигури бъдещето ѝ развитие Ръководството е предприело следните по-значими мерки за подобряване на финансовото ѝ състояние:

- Групата провежда политика на оптимизиране на разходите, материалните запаси и други елементи на оборотния капитал. Очакваният резултат от тези мерки е подобряване на ликвидната позиция и оборотния капитал на Групата.
- Постигнато принципно съгласие между Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията и Министерството на финансите съобразно разработения „План за оздравяване и развитие на Групата на „Холдинг БДЖ“ за периода 2015 – 2022 г. за предоставяне на държавна помощ, след получаване на положително становище от Европейската комисия за допустима държавна помощ по мярката за „анулиране на дългове“.
- Направено писмено заявление до Главна дирекция „Конкуренция“ към Европейската комисия за нотификация на мярка за „анулиране на дългове“ на „Холдинг БДЖ“ ЕАД в размер на 601 908 хил. лева, натрупани преди присъединяване на Република България към Европейския съюз, изпълняващи условията от Насоките на Общността за държавна помощ за железопътните предприятия.
- Водят се преговори с кредиторите на Дружеството за разсрочване на задълженията. През 2016 г. е подписан с KfW IPEX Bank GmbH Договор за изменение на Договор за финансиране II, с който е предоговорен нов погасителен план за изплащане на дълга на „Холдинг БДЖ“ ЕАД към финансовата институция .

Ръководството счита, че въз основа на направените прогнози за бъдещото развитие на Групата, предприятието майка ще успее да постигне финансова устойчивост и да продължи своята дейност, чрез предприети мерки за продажба на притежаваните инвестиции в асоциирани и дъщерни предприятия, продажба на неоперативни активи, както и очакване за получаване на допълнителна финансова подкрепа от едноличния собственик на „Холдинг БДЖ“ ЕАД по мерките – „опрощаване (анулиране) на дългове“ при постигане на взаимно изгодни споразумения с финансовите кредитори за разсрочване на дълговете.

II. Основни финансови показатели

в хил. лева	Отчет	Отчет	План	Отчет	Отчет/Отчет		Отчет/План	
	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2016	+-	%	+-	%
Финансови показатели								
Приходи - Общо		369 773	346 966	338 261	(31 512)	-9%	(8 705)	-3%
в т. ч.: Приходи от продажби		189 773	171 966	163 261	(26 512)	-14%	(8 705)	-5%
от тях: - от превоз на товари		112 887	94 239	96 237	(16 650)	-15%	1 998	2%
- от превоз на пътници		60 516	63 028	56 934	(3 582)	-6%	(6 094)	-10%
Компенсации по договор за ЗОУ		180 000	175 000	175 000	(5 000)	-3%	-	0%
Оперативни разходи		(316 882)	(323 383)	(338 562)	(21 680)	7%	(15 179)	5%
в т. ч. :- лихви просрочени плащания		(8 159)	(13 226)	(13 264)	(5 105)	63%	(38)	0%
- обезценка на активи		(7 018)	(3 276)	(25 950)	(18 932)	270%	(22 674)	692%
ЕБИТДА		52 891	23 583	(301)	(53 192)	-101%	(23 884)	-101%
Приходи от амортизиране на други финансираня от ДБ		20 864	12 972	17 248	(3 616)	-17%	4 276	33%
Разходи за амортизации		(100 265)	(55 939)	(62 567)	37 698	-38%	(6 628)	12%
в т.ч.: Амортизации на кап.трансфер от ДБ		20 864	12 972	17 248	(3 616)	-17%	4 276	33%
ЕБИТ		(26 510)	(19 384)	(45 620)	(19 110)	42%	(26 236)	58%
Приходи с еднократен характер				5 000	5 000		5 000	
Печалба от инвестиции отчитани по метода на собствения капитал		7	-	30	23	329%	30	
Печалба/Загуба от продажба на ДМА и КМА		3 738	307	5 861	2 123	57%	5 554	1809%
Брутни приходи от продажби на ДМА и КМА		4 340	15 075	7 150	2 810	65%	(7 925)	-53%
Себестойност на продадени ДМА и КМА		(602)	(14 768)	(1 289)	(687)	114%	13 479	-91%
Финансови приходи (разходи)		(7 249)	(3 010)	(1 867)	5 382	-74%	1 143	-38%
Печалба преди данъци		(30 014)	(22 087)	(36 596)	(6 582)	22%	(14 509)	66%
Данъци		3 978	-	(4 468)	(8 446)		(4 468)	
Печалба/Загуба от продажба на активи по схемата "дълг срещу собственост"		-	8 835	736	736		(8 099)	-92%
Брутен приход от продажба на активи по схемата "дълг срещу собственост"		-	10 047	1 613	1 613		(8 434)	-84%
Себестойност на продадени активи по схемата "дълг срещу собственост"		-	(1 212)	(877)	(877)		335	-28%
Нетна печалба		(33 992)	(13 252)	(31 392)	2 600	-8%	(18 140)	137%
Печалба /Загуба за периода отнасяща се до:								
Неконтролиращо участие		(48)		(63)				
Притежатели на собствен капитал на предприятието майка		(33 944)		(31 329)	2 615	-8%		
Баланс								
Собствен капитал	(12 309)	22 469	189 494	81 756	59 287	264%	(107 738)	-57%
Нетни активи	171 436	202 227	324 764	248 906	46 679	23%	(75 858)	-23%
Активи	648 688	635 575	745 830	653 753	18 178	3%	(92 077)	-12%
Задлъжнялост	561 604	504 486	433 277	450 624	(53 862)	-11%	17 347	4%
Обемни показатели								
Превозени тонове (хил.)		8 316	5 900	6 201	(2 115)	-25%	301	5%
Нетотонкилометри (млн.)		1 783	1 523	1 573	(210)	-12%	50	3%
Превозени пътници, (хил. пътника)		22 526	23 181	21 434	(1 092)	-5%	(1 747)	-8%
Пътниккилометри, (млн.)		1 552	1 625	1 458	(94)	-6%	(167)	-10%
Приведени единици (пкм+нткм млн)		3 335	3 148	3 031	(304)	-9%	(117)	-4%
Средно списъчен брой на персонала (брой)		9 559	8 901	9 477	(82)	-1%	576	6%
Производителност на едно лице (хил./ 1 лице)		348,9	353,7	319,8	(29)	-8%	(34)	-10%
Коефициенти за:								
Рентабилност								
нетен марж		-0,179	-0,077	-0,192		7%		150%
на собствения капитал (ЕБИТ/собствен капитал)		-1,18	-0,10	-0,56		-53%		445%
на нетните активи (ЕБИТ/нетни активи)		-0,131	-0,060	-0,183		40%		207%
обръщаемост на активите (приходи/ДА)		0,42	0,30	0,31		-25%		5%
Задлъжнялост								
дълг/собствен капитал - financial gearing		22,45	2,29	5,51		-75%		141%
дълг/ активи		0,79	0,58	0,69		-13%		19%
Ликвидност								
обща ликвидност		0,36	0,35	0,25		-30%		-29%
бърза ликвидност		0,26	0,34	0,19		-26%		-44%
абсолютна ликвидност		0,032	0,013	0,059		86%		352%

Приходите на “Холдинг БДЖ” ЕАД Група за 2016 г. спрямо 2015 г. са намалени с 31 512 хил. лева от 369 773 хил. лева през 2015 г. на 338 261 хил. лева през отчетния период. Намалението се дължи основно на намалени приходи от превозени товари с 16 650 хил. лева и превозени пътници с 3 582 хил. лева, както и по-ниски приходи от компенсациите по договора за ЗОУ с 5 000 хил. лева.

- Приходи от превоз на товари – по отчет са 96 237 хил. лева. В сравнение със същия период на предходната година се отчита намаление на приходите в размер на 16 650 хил. лева. Влияние за намалението на приходите оказва неизпълнението на заявените количества товари за превоз от основни клиенти на дружеството: „ТИ БИ ЕЛ” ЕООД, „ТТЛ” ЕООД, „Консорциум МТ Транс” ООД и „Стомана индърстри” АД. Спрямо бизнес плана приходите от превоз на товари са с 1 998 хил. лева повече.

- В сравнение с 2015 г. през 2016 г. приходите от превоз на пътници са намалени с 3 582 хил. лева от намаления обем пътничкилометри. Спрямо бизнес плана неизпълнението е с 6 094 хил. лева.

- Компенсациите по договор за ЗОУ за 2016 г. са 175 000 хил. лева, с 5 000 хил. лева по-малко от 2015 г.

Оперативните разходи по отчет за 2016 г. са 338 562 хил. лева, докато през 2015 г. са били 316 882 хил. лева или се наблюдава увеличение с 21 680 хил. лева. Спрямо бизнес плана са увеличени с 15 179 хил. лева. Увеличението се дължи предимно на направената обезценка на стари несъбираеми вземания от сръбските, македонските и гръцките железници, възникнали преди 2000 г.

ЕБИТДА – за 2016 г. е отрицателна величина 301 хил. лева, при 52 891 хил. лева за 2015 г. Наблюдава се влошаване с 53 192 хил. лева, поради намаление на приходите от продажби и приходите от компенсации по договора за ЗОУ през отчетния период и увеличените разходи.

По бизнес план ЕБИТДА е 23 583 хил. лева и през отчетния период се влошава с 23 884 хил. лева, поради увеличение на оперативните разходи и намаление на приходите от превоз на пътници.

ЕБИТ - за 2016 г. е отрицателна величина в размер на 45 620 хил. лева, като за 2015 г. е бил отрицателна величина от 26 510 хил. лева или влошаване с 19 110 хил. лева. Дължи се на рязкото влошаване на ЕБИТДА и на намалените приходи от амортизиране на други финансираня от ДБ, въпреки намалението на начислената амортизация, поради променените счетоводни политики на дъщерните дружества.

Спрямо бизнес плана показателя се влошава с 26 236 хил. лева.

Нетна печалба (загуба) – „Холдинг БДЖ ЕАД” Група приключи 2016 г. със загуба в размер на 31 392 хил. лева, при отчетена загуба 33 992 хил. лева за 2015 г, т.е. финансовият резултат е подобрен с 2 600 хил. лева. Фактори повлияли на изменението на финансовия резултат са: намалението на разходите за амортизации с 37 698 хил. лева; намалението на приходите от амортизиране на други финансираня от ДБ с 3 616 хил. лева; на реализираните приходи с еднократен характер от изплатени от ЗАД „Булстрад Виена Иншуранс Груп” към KfW IPEX Bank Германия застрахователни обезщетения в размер на 5 000 хил. лева; на реализираните в повече печалби от продажба на активи с 2 859 хил. лева.

В края на отчетния период загубата за годината, отнасяща се до собствениците на предприятието майка е 31 329 хил.лева при полагаща се загуба на неконтролируемо участие от 63 хил. лева.

Планираният в бизнес плана за 2016 г. финансов резултат е загуба в размер на 13 252 хил. лева. По отчет за 2016 г. се отчита влошаване на финансовия резултат с 18 140 хил. лева. Причина за това са основно намалените приходи и увеличените оперативни разходи.

Собственият капитал увеличава своята стойност през 2016 г. в сравнение с предходната година. Увеличението на собствения капитал по отчетни данни е в размер на 59 287 хил. лева спрямо 31.12.2015 г. Дължи се на увеличения преоценъчен резерв в резултат на извършена преценка на активи, собственост на групата, представляващи терени (земи) и подвижен жп състав и намалената натрупана загуба.

Спрямо плана собствения капитал е по-малък със 107 738 хил. лева, вследствие планирана по-висока преценка на ДМА и по-малка натрупана загуба.

Нетните активи увеличават своята стойност през 2016 г. в сравнение с 2015 г. с 46 679 хил. лева.

Спрямо плана намаляват с 75 858 хил. лева, поради по-малките отчетни стойности на земя и транспортни средства, вследствие на по-ниските стойности на преоценените активи на дружеството.

Задлъжнялостта (дългосрочни заеми + краткосрочни задължения) за 2016 г. е в размер 450 624 хил. лева, докато в края на 2015 г. е била 504 486 хил. лева, т.е. задлъжнялостта е намаляла с 53 862 хил. лева.

Спрямо бизнес плана задлъжнялостта е по-голяма със 17 347 хил. лева.

През 2016 г. „Холдинг БДЖ“ ЕАД група е изплатила задължения в общ размер на 60 179 хил. лева, от които главница 57 219 хил. лева и лихва 2 960 хил. лева.

От коефициентите за рентабилност, задлъжнялост и ликвидност се подобряват само рентабилността на собствения капитал, задлъжнялостта изчислена като съотношение между дълг/собствен капитал вследствие на увеличения собствен капитал. Подобрява се и абсолютната ликвидност от увеличените парични средства.

III. Обемни показатели

Анализът на развитието и резултатите от дейността на дружествата в групата включват и нефинансови (количествени) показатели, относими към съответната дейност. Изпълнението на основните обемни показатели е показано в следващата таблица.

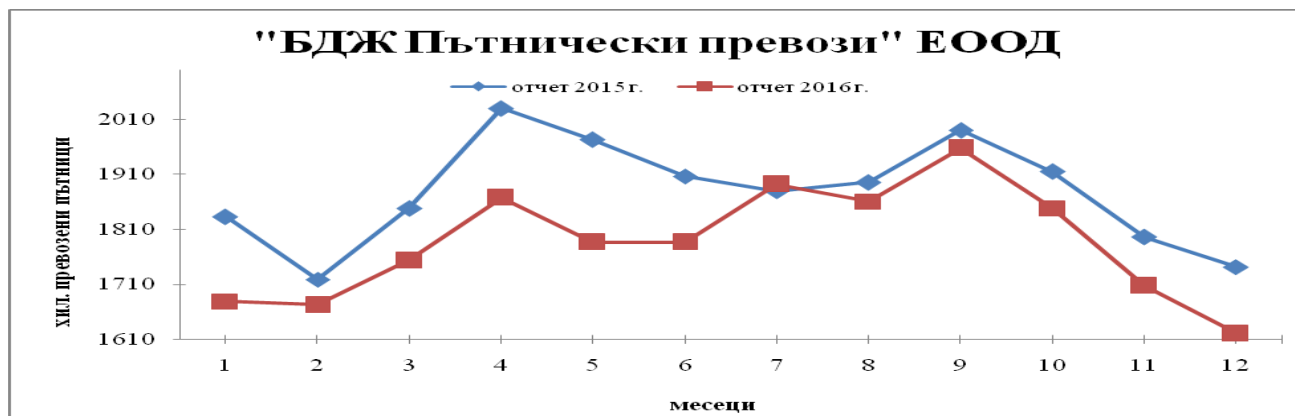
ПОКАЗАТЕЛИ	ЯНУАРИ - ДЕКЕМВРИ				
	2015 г.	бизнес план	2016 г.	2016/2015 (%)	2016/ПЛАН (%)
Превозени пътници (хил. бр.)	22 526,3	23 181,1	21 433,5	-4,9%	-7,5%
Пътниккилометри (млн)	1 552,2	1 625,4	1 458,0	-6,1%	-10,3%
- вътрешно съобщение					
- пътници - хил. бр.	22 284,0	22 938,1	20 910,7	-6,2%	-8,8%
- пътниккилометри - млн.	1 538,3	1 610,8	1 440,5	-6,4%	-10,6%
- международно съобщение					
- пътници - хил. бр.	242,2	243,0	522,8	115,9%	115,2%
- пътниккилометри - млн.	13,9	14,7	17,4	25,4%	18,8%
Превозени товари (хил. тона)	8 315,9	5 900,5	6 201,1	-25,4%	5,1%
Тонкилометри(млн)	1 783,1	1 522,6	1 573,4	-11,8%	3,3%
- вътрешно съобщение					
- превозени товари (хил.тона)	5 751,7	3 847,1	3 924,8	-31,8%	2,0%
- тонкилометри - млн.	1 147,1	979,5	1 000,4	-12,8%	2,1%
- международно съобщение					
- превозени товари (хил.тона)	2 564,3	2 053,4	2 276,3	-11,2%	10,9%
- тонкилометри - млн.	636,0	543,1	573,0	-9,9%	5,5%
Средно превозно разстояние (км)	214,4	258,0	253,7	18,3%	-1,7%
Средносписъчен брой на служителите за периода	9 559	8 901	9 477	-0,9%	6,5%
Приведени единици (пкм+нткм млн)	3 335,2	3 148,0	3 031,3	-9,1%	-3,7%
Производителност на едно лице (хил/ 1 лице)	348,9	353,7	319,9	-8,3%	-9,6%

Обемни показатели при пътнически превози

През 2016 г. са превозени 21 433,53 хил. пътници, с 4,85% или с 1 092,73 хил. пътника по-малко в сравнение с 2015г. и с 7,54% по-малко от бизнес плана.

Във **вътрешно съобщение** са превозени 20 910,7 хил. пътници, с 1 373,35 хил. пътници по-малко от отчетените през 2015 г. и с 2 027,37 хил. пътници по-малко от разчетените в бизнес плана.

В **международно съобщение** са превозени 522,83 хил. пътници, с 280,62 хил. пътника или 115,86% повече от отчета за 2015г., и с 115,16% повече от бизнес плана. Увеличението се дължи на променена методика за отчитане на международни пътувания с карти Interrail и Eurail и въведените нови правила за отчитане от Eurail Group GIE.

Средното пропътувано разстояние е намалено с 0,88 км. или с 1,28% спрямо отчетеното през 2015г. В резултат произведените пътничкилометри са 1 457,95 млн. пътничкилометри, със 94,23 млн. по-малко от произведените през 2015 г. Произведените през 2016 г. пътничкилометри са със 167,48 млн. по-малко спрямо бизнес плана.

Във вътрешно съобщение са произведени 1 440,53 млн. пътничкм, с 97,76 млн. пътничкилометри по-малко от произведените през 2015 г. и със 170,24 млн. пътничкилометри по-малко от планираните в бизнес плана.

В международно съобщение са произведени 17,42 млн. пътничкм (1,19% от общите) срещу 13,89 млн. пътничкм за 2015 г. (0,89% от общите).

Обемни показатели при товарни превози

Във **вътрешно съобщение** през 2016 г. с железопътен транспорт са превозени 3 924,84 хил. тона товари, което представлява 63,3% от общото количество товари, превозени през отчетния период. Количеството превозени товари във вътрешно съобщение е с 1 826,85 хил. тона по-малко от превозените през същия период на предходната година и със 77,73 хил. тона повече от разчетените в бизнес плана. Произведени са 1 000,40 млн. нето тонкилометри, със 146,68 млн. тонкилометри по-малко от предходната година и с 20,94 млн. нето тонкилометри повече спрямо бизнес плана.

В **международно съобщение** са превозени 2 276,29 хил. тона товари, което представлява 36,7% от общото количество товари, превозени през отчетния период. В сравнение със същия период на м. г. превозите са намалени с 287,96 хил. тона, а спрямо бизнес плана са превозени 222,93 хил. тона повече. Произведени са 572,97 млн. тонкм, с 63,0 млн. тонкм по-малко от съответния период на м. г. и с 29,87 млн. нето тонкилометри повече в сравнение с бизнес плана.

По **видове товари** превозените количества са както следва:

Вид товар	2015 г.			2016 г.			2016/2015 +/-	
	х.тона	отн. дял %	млн.ткм	х.тона	отн. дял %	млн.ткм	х. тона	ткм
Селскост.продукти и живи животни	124,26	1,5%	39,57	100,14	1,6%	23,62	-19%	-40%
Хранителни продукти и фуражи	366,53	4,4%	76,98	423,62	6,8%	94,69	16%	23%
Твърди минерални горива	3 066,30	36,9%	410,12	1 375,33	22,2%	290,29	-55%	-29%
Нефт и нефтопродукти	787,72	9,5%	210,21	684,51	11,0%	156,70	-13%	-25%
Руди и метални отпадъци	920,80	11,1%	214,10	668,14	10,8%	167,65	-27%	-22%
Изделия за черна и цв.металургия	473,37	5,7%	124,90	491,35	7,9%	138,09	4%	11%
Обраб. и необр. нерудни суровини	1296,54	15,6%	367,60	1251,58	20,2%	350,92	-3%	-5%
Торове	181,27	2,2%	49,23	127,77	2,1%	36,82	-30%	-25%
Химически вещества и продукти	482,74	5,8%	144,39	490,57	7,9%	149,76	2%	4%
Машини, трансп.с-ва, фабр.изделия	616,43	7,4%	145,94	588,12	9,5%	164,84	-5%	13%
Общо	8 315,95	100%	1 783,05	6 201,13	100%	1 573,37	-25%	-12%

По Единната номенклатура на товарите, през 2016 г., в сравнение с 2015 г., се отчита **увеличение** на обема превози на следните видове товари:

- Хранителни продукти и фуражи с 57 хил. тона;
- Изделия на черна и цветна металургия – с 18 хил. тона;
- Химически вещества и продукти с 8 хил. тона.

Отчита се **намаление** на превозения обем товари за:

- Твърди минерални горива с 1 691 хил. тона;
- Руди и метални отпадъци с 253 хил. тона;

- Торове с 53 хил. тона;
- Нефт и нефтопродукти със 103 хил. тона;
- Селскостопански продукти и живи животни – с 24 хил. тона;
- Машини, транспортни средства, фабрични изделия с 28 хил. тона;
- Обработени и необработени нерудни суровини – с 45 хил. тона.

Превозените количества товари по крупни товародатели и спедитори са както следва:

№	Товародатели	хил. тона		относ. дял %		изменение	
		2015 г.	2016 г.	2015 г.	2016 г.	2016-2015	%
	Превозени товари - общо	8 315,95	6 201,13	100,0%	100,0%	-2 114,82	-25,4%
1	"ТИ БИ ЕЛ" ЕООД	2 887,8	1 263,6	34,7%	20,4%	-1 624,2	-56,2%
2	"Трансленд" ООД	915,8	853,9	11,0%	13,8%	-61,9	-6,8%
3	"Стомана Индъстри" АД	567,4	486,4	6,8%	7,8%	-81,0	-14,3%
4	"Каолин" АД	572,4	625,5	6,9%	10,1%	53,1	9,3%
5	"Консорциум МТ Транс" ООД	401,8	284,4	4,8%	4,6%	-117,4	-29,2%
6	"ТТЛ" ЕООД	396,2	199,2	4,8%	3,2%	-197,0	-49,7%
7	"Неохим" АД	196,1	164,3	2,4%	2,6%	-31,8	-16,2%
8	"Вулкан Цимент" АД	168,0	144,4	2,0%	2,3%	-23,5	-14,0%
9	"Шенкер" ЕООД	216,9	94,6	2,6%	1,5%	-122,3	-56,4%
10	"Девня Цимент" АД	79,7	92,8	1,0%	1,5%	13,0	16,3%
11	"Прайм Спед" АД	64,3	91,6	0,8%	1,5%	27,3	42,4%
12	"Лукойл Нефтохим Бургас" АД	51,5	68,6	0,6%	1,1%	17,1	33,2%
	По основни товародатели - общо	6 518,0	4 369,2	78,4%	70,5%	-2 148,8	-33,0%

Крупните товародатели и спедитори осигуряват 70,5% от обема на превозените товари през 2016 г., като техният относителен дял е бил 78,4% през 2015 г.

Намаление на обема превозени товари, спрямо 2015 г., се наблюдава при следните товародатели и спедитори:

- „ТИ БИ ЕЛ” ЕООД – намаление с 1 624,24 хил. тона или с 56,2%. Основна причина е получаването на лиценз за осъществяване на самостоятелни превози.;
- „ТТЛ” ЕООД – превозва предимно блок-влакове с петролни деривати. Намалението на превозите е със 197,00 хил. тона или 49,7%. Причина за намалението е преминаване на част от превозите към други превозвачи (БЖК и Булмаркет);
- „Стомана Индъстри” АД – намаление на обема на превозите с 81,01 хил. тона или 14,3%. Причина е намалението на обемите от внос и от износ на готова продукция през Драгоман граница;
- „Консорциум МТ Транс” ООД – намаление със 117,41 хил. тона или 29,2%. Намалени са обемите превози на сярна киселина, а цветните метали се превозват предимно с автомобилен транспорт;
- „Неохим” АД – намаление с 31,81 хил. тона или с 16,2%, основно азотни торове и течен амоняк;
- „Вулкан цимент” АД – намаление на обема превози (предимно строителни материали, елементи и конструкции, клинкер), с 23,55 хил. тона или 14,0%;
- „Шенкер” ЕООД – намаление на превозените товари със 122,33 хил.тона или с 56,4%;
- „Трансленд” ООД – намаление с 61,91 хил.тона или с 6,8% спрямо 2015 г.

Увеличение на обема превозени товари, спрямо 2015 г. се наблюдава при:

- „Прайм спед” АД – с 27,28 хил.тона или с 42,4%;
- „Лукойл Нефтохим Бургас” АД – увеличение на превозените товари със 17,08 хил. тона или с 33,2%. Ползва предимно услугите на конкурентен на „БДЖ - Товарни превози” ЕООД превозвач;

- „Каолин” АД – извършва превоз на пясък и глина от гарите Ветово и Сеново. През 2016 г. обемът на превозените товари се увеличава с 53,05 хил. тона или с 9,3%;
- „Девня цимент” АД – увеличение с 13,03 хил.тона или с 16,3%.

През 2016 г. превозът на товари в **международно съобщение** намалява в сравнение с 2015 г., като общото количество е с 287,96 хил. тона по-малко или с 11,23%. Най-голямо намаление се наблюдава при износа – 21,0%. При вноса намалението е 14,8%, а при транзита се наблюдава увеличение с 13,5 %.

Международно съобщение	Превозени товари (хил. тона)				Разлика +/- 2016 г. -2015 г.	% 2016 г./2015 г.
	2015 г.	Отн. дял %	2016 г.	Отн. дял %		
Внос	876,75	34,2%	746,92	32,8%	-129,83	-14,8%
Износ	1 117,4	43,6%	882,45	38,8%	-234,92	-21,0%
Транзит	570,14	22,2%	646,92	28,4%	76,78	13,5%
Общо	2 564,3	100,0%	2 276,3	100,0%	-287,96	-11,2%

От данните по отчет за изпълнението на някои обемни показатели на „БДЖ - Товарни превози” ЕООД за 2016 г. могат да се направят следните изводи:

- Намалени са превозените товари с 2 114,81 хил. тона (25,43%), спрямо предходната година, а спрямо бизнес плана има увеличение с 300,66 хил. тона или 5,10%. Влияние за намалението оказват намалените превози през 2016 г. от мините на „ТИ БИ ЕЛ” ЕООД - с 1 624,24 хил. тона или с 56,2%, намалените превози на „Консорциум МТ Транс” ООД със 117,41 хил. тона или с 29,2%, „Стомана индъстри” АД – с 81,01 хил. тона или 14,3%, „ТТЛ” ЕООД – със 197,00 хил. тона или 49,7%, „Шенкер” ЕООД – със 122,33 хил. тона или 56,4% и др., спрямо 2015 г.

Спрямо планираните товари за 2016 г. има увеличение с 300 хил. тона или 5%.

- Увеличено е средното превозно разстояние на един тон товар с 39,31 км спрямо 2015 г. или 18,3%. Причина за увеличението на средното превозно разстояние е промяната в **структурата на превозените товари по видове, както и това, че са возени каменни въглища от мини на по-дълги разстояния:**

- Твърдите минерални горива намаляват относителния си дял в общия обем превозени товари през 2016 г. с 15%, в сравнение с 2015 г., но средното превозно разстояние при тях нараства със 77,32 км или 57,87%. Возят се по-малко въглища на по-далечни разстояния.

- Изделията на черната и цветна металургия увеличават относителния си дял в общия обем превозени товари с 2%, в сравнение с предходната година, а средното превозно разстояние при тях нараства с 6,5%.

- Машини и транспортни средства увеличават своя относителен дял в общия обем превозени товари с 2%, а средното превозно разстояние при тях нараства с 18,4%.

- Отчита се намаление на нето тонкилометровата работа с 209,67 млн. ткм или 11,76% спрямо 2015 година, а спрямо планираните - увеличение с 50,81 млн. ткм или 3,34%.

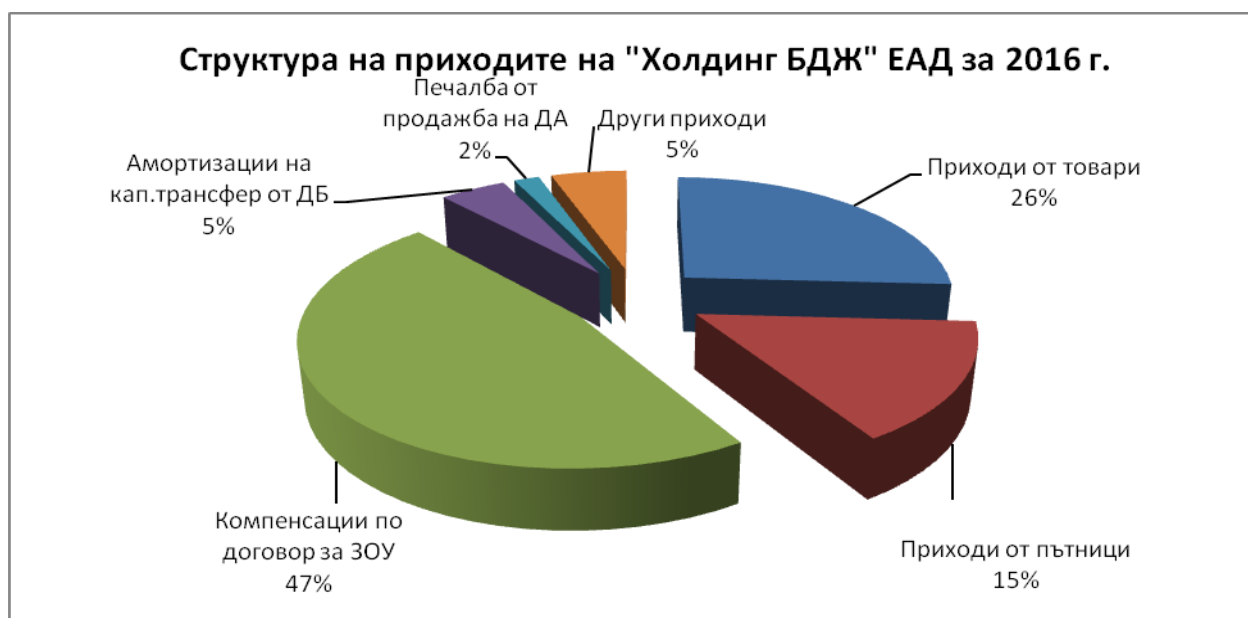
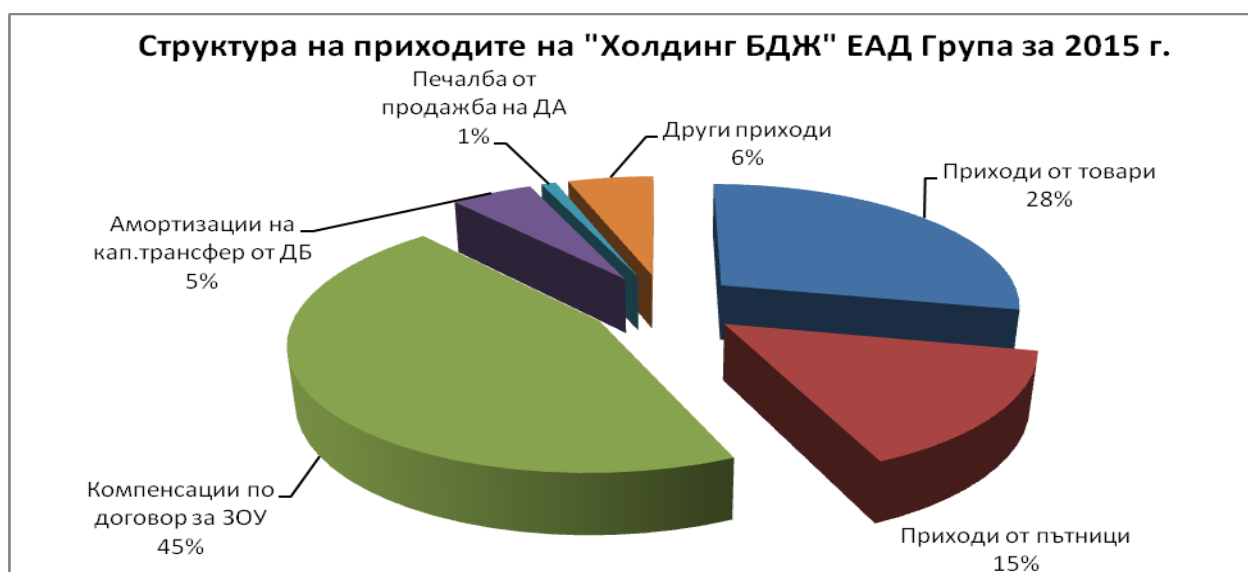
IV. Отчет за приходи и разходи

1. Приходи

Приходите от основна дейност на „Холдинг БДЖ” ЕАД Група включват:

- приходи от услуги – превоз на пътници и товари;
- други приходи – продажба на неоперативни активи, продажба на скрап, приходи от отдаване под наем на подвижен състав и ДМА на външни клиенти, приходи от други финансираня от ДБ и др.

На следващите графики е показан относителния дял на видовете приходи за 2015 г. и 2016 г., които формират тези на групата:

През 2016 г. реализираните приходи по оперативни данни от „Холдинг БДЖ” ЕАД Група, са както следва:

(в хил. лева)

Приходи "Холдинг БДЖ" ЕАД Група	Отчет	План	Отчет	Отчет	План/Отчет
	2015 г.	2016 г.	2016 г.	2016/2015 +/-	2016 +/-
1. приходи от превоз на пътници	60 516	63 028	56 934	-3 582	-6 094
2. приходи от превоз на товари	112 887	94 239	96 237	-16 650	1 998
3 други приходи (приходи от продажба на подвижен състав, скрап и други ДМА и КМА, приходи от наеми, от ТРД, спедиция и др.)	20 710	39 821	18 853	-1 857	-20 968
4. приходи от финансираня	200 864	187 972	192 248	-8 616	4 276
<i>в т. ч.: финансираня по Договор за ЗОУ от ДБ</i>	<i>180 000</i>	<i>175 000</i>	<i>175 000</i>	<i>-5 000</i>	<i>0</i>
5. приходи с еднократен характер			5 000	5 000	5 000
6. финансови приходи	320	638	238	-82	-400
7. Печалба от инвестиции отчитани по метода на собствения капитал	7		30	23	30
8. Промени в наличностите на готовата продукция и незавършеното производство	641		518	-123	518
9. Придобиване на машини и съоръжения по стопански начин	4 459	6 092	3 927	-532	-2 165
общо хил. лева:	400 404	391 790	373 985	-25 787	-16 188

В сравнение с 2015 г. общите приходи от дейността са намалени с 25 787 хил. лева. Това се дължи предимно на намаления размер на приходи от превоз на товари и пътници, както и на финансиранята, в т.ч. и на финансираня по договора за ЗОУ.

В сравнение с бизнес плана на „Холдинг БДЖ“ ЕАД Група общите приходи са намалени с 16 188 хил. лева, тъй като са намалени приходи от превоз на пътници с 6 094 хил. лева. Намалени са също другите приходи с 20 968 хил. лева, финансовите приходи с 400 хил. лева и на придобиване на машини и съоръжения по стопански начин с 2 165 хил. лева.

През 2016 г. са отчетени приходи с еднократен характер в размер на 5 000 хил. лева от изплатени от ЗАД „Булстрад Виена Иншуранс Груп“ към KfW IPX Bank Германия застрахователни обезщетения за ЕМВ № 30029/30 в размер на 1 974 012,28 лева и ЕМВ №31013/14 в размер на 3 025 987,72 лева.

По отчет за 2016 г. се отчита намаление на „други приходи“ с 1 857 хил. лева спрямо предходната година. За 2016 г. са реализирани 18 853 хил. лева, като за 2015 г. те са били в размер на 20 710 хил. лева. В „други приходи“ на горната таблица са включени приходите от товаро-разтоварна дейност, спедиция, други приходи от експлоатационна дейност, приходи от продажби на ДМА и приходи реализирани по схемата „дълг срещу собственост“. **Намалени** са приходите от: наеми на дълготрайни активи с 1 128 хил. лева, приходи от наем и такси от чужди жп администрации за вагони са намалени с 3 407 хил. лева, от продажба на материали с 1 055 хил. лева, приходи от почивни станции от външни клиенти с 46 хил. лева и др.

Приходите с еднократен характер представляват изплатените от ЗАД „Булстрад Виена Иншуранс Груп“ към KfW IPX Bank Германия застрахователни обезщетения за ЕМВ № 30029/30 и ЕМВ №31013/14 в общ размер на 5 000 хил. лева.

Приходите от продажба на ДА, вагони и ликвидация на ДА са увеличени с 2 811 хил. лева – към 31.12.2016г. те са в размер на 7 150 хил. лева при 4 339 хил. лева за 2015 г. Увеличението се дължи предимно от извършена публична продажба на Лечебно профилактичен и възстановителен център „Хисаря“ от ЧСИ Ангел Ангелаков в размер на 2 500 хил. лева по образувано изпълнително дело с ищци Облигационерите, притежаващи повече от 50% от имитирания от дружеството облигационен заем.

Увеличена е и себестойността на продадените ДА с 688 хил. лева, от 601 хил. лева за 2015 г. на 1 289 хил. лева за 2016 г.

Печалбата от продажбата на ДА е увеличена с 2 123 хил. лева от 3 738 хил. лева през 2015 г. на 5 861 хил. лева през 2016 г.

Реализирана е сделка по схемата „дълг срещу собственост“ между „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД и ДП „НК ЖИ“ с печалба в размер на 736 хил. лева. Продадени са котелна централа, магазия, вкл. разтоварище, склад и поземлен имот в гр. Бургас на обща стойност 1 613 хил. лева, с които са намалени задълженията към ДП „НК ЖИ“. Балансовата стойност на продадените активи е 877 хил. лева.

2. Разходи

(в хил. лева)

Разходи "Холдинг БДЖ" ЕАД Група	Отчет	План	Отчет	Отчет	Отчет/План	Отн. Дял
	2015 г.	2016 г.	2016 г.	2016/2015 + / -	2016 + / -	
материали	9 932	11 388	10 040	108	-1 348	2%
вода	600	600	609	9	9	0%
горива	20 122	20 838	15 372	-4 750	-5 466	4%
ел. енергия	57 745	56 844	59 031	1 286	2 187	15%
топлоенергия	448	440	401	-47	-39	0,1%
външни услуги	76 556	83 157	69 747	-6 809	-13 410	17,2%
- услуги	12 822	16 585	9 812	-3 010	-6 773	2,4%
- имуществени и други застраховки	9 430	7 909	8 415	-1 015	506	2,1%
- инфраструктурни такси	43 529	41 208	41 614	-1 915	406	10,3%
- други услуги от НК "ЖИ"	5 621	5 568	4 885	-736	-683	1,2%
- техн. Обслужване и текущ ремонт	5 154	11 887	5 021	-133	-6 866	1%
заплати	97 988	95 953	100 854	2 866	4 901	24,9%
социални осигуровки и надбавки	31 018	27 948	30 998	-20	3 050	7,6%
други разходи	28 175	48 287	58 121	29 946	9 834	14,3%
амортизации	100 265	55 939	62 567	-37 698	6 628	15,4%
финансови разходи	7 569	3 648	2 105	-5 464	-1 543	0,5%
данъци	3 978		-4 468	-8 446		-1,1%
Общо	434 396	405 042	405 377	-29 019	335	100%

Разходите за 2016 г. намаляват спрямо същия период на предходната година с 29 019 хил. лева. Намаляват разходите за амортизации, горива, топлоенергия, разходи за външни услуги, финансови разходи и данъци.

Спрямо 2015 г. се увеличават разходите за материали, вода, ел. енергия, персонал и други разходи.

Спрямо бизнес плана за 2016 г. отчетените разходи за 2016 г. намаляват с 335 хил. лева.

- **Разходите за материали** са увеличени със 108 хил. лева в сравнение с 2015 г. Спрямо планираните 11 388 хил. лева се отчита намаление с 1 348 хил. лева, поради забавени ремонти по стопански начин и съответно разходи за материали.
- **Разходите за горива** намаляват с 4 750 хил. лева спрямо 2015 г. Отчетени са 15 372 хил. лева, което представлява 4% от общите разходи. Спрямо планираните се наблюдава намаление с 5 466 хил. лева, поради намаления обем брутотокилометрова работа с дизелова тяга и влезли в експлоатация обекти от жп инфраструктурата, където вече се движат електрически локомотиви и не се налага ползването на дизелова тяга.
- **Разходите за ел. енергията** са увеличени спрямо отчетените през 2015 г. с 1 286 хил. лева. Спрямо плана се отчитат с 2 187 хил. лева повече. През отчетния период се увеличи работата с електрическа тяга и се намали работата с дизелова тяга.

- **Амортизации** - отчетени са 62 567 хил. лева, което 15,4% от общите разходи. Спрямо същия период на 2015 г. разходите за амортизация са с 37 698 хил. лева по-малко, вследствие на променената счетоводна политика на дъщерните дружества. Спрямо плана се отчитат с 6 628 хил. лева повече.
- **Разходите за възнаграждения** – по оперативни данни за 2016 г. са в размер на 100 854 хил. лева, което е 24,9% от общите разходи. Спрямо 2015 г. се наблюдава увеличение на разходите за заплати в размер на 2 866 хил. лева. Спрямо бизнес плана възнагражденията на персонала са увеличени с 4 901 хил. лева.
- **Разходите за социални осигуровки и надбавки** – за 2016 г. разходите за социални осигуровки и надбавки са в размер на 30 998 хил. лева, което е 7,6% от общите разходи. Спрямо 2015 г. се наблюдава намаление с 20 хил лева. За 2016 г. няма промяна в размера на вноските за обществено и социално осигуряване. Спрямо бизнес плана разходите за социалните осигуровки и надбавки са увеличени с 3 050 хил. лева.

Показатели	мярка	12 -те месеца			Отчет 2016/Отчет 2015		Отчет 2016/План	
		отчет 2015	план 2016	отчет 2016	+	%	+	%
					-		-	
Възнаграждения на персонала	хил. лева	97 988	95 953	100 854	2 866	3%	4 901	5%
Средносписъчен брой на персонала	брой	9 559	8 901	9 477	-82	-1%	576	6%
Средна месечна работна заплата	лева	854	898	887	33	4%	-12	-1%
социални осигуровки и надбавки	хил. лева	31 018	27 948	30 998	-20	0%	3 050	11%
% на социалните разходи	%	31,7%	29,1%	30,7%				

- **Средносписъчния брой на персонала** за 2016 г. е 9 477 броя при 9 559 за 2015 г., т.е. намалението на персонала е с 82 средно списъчни бройки. Спрямо бизнес плана средносписъчния брой е увеличен с 576 броя, поради назначаване на охранители на обекти в двете дъщерни дружества в средата на м. май на временен щат до сключване на договор с охранителна фирма.

Средно списъчния брой на персонала за 2016 г. по единния класификатор на длъжностите и професиите е както следва:

	група		В т.ч.	
	общо	"ХБДЖ" ЕАД	"БДЖ - ТП" ЕООД	"БДЖ - ПП" ЕООД
ръководители	335	28	103	204
специалисти	672	42	305	325
техници и приложни специалисти	1 738	19	624	1 095
помощен административен персонал	1 392	7	508	877
персонал зает с услуги на населението, търговията и охраната	735	28	5	702
квалифицирани работници и сродни на тях занаятчии	1 504	1	470	1 033
машинни оператори и монтажници	2 339	6	1 040	1 293
професии неизискващи специална квалификация	762	17	288	457
общо:	9 477	148	3 343	5 986

- **Средната месечна работна заплата** на „Холдинг БДЖ” ЕАД Група за 2016 г. е 887 лева при 854 лева за 2015 г., т.е. увеличение с 33 лева. Това е следствие на увеличението на минималната работна заплата за страната от 01.01.2016г. на 420 лева и привеждане в съответствие заплатите на заетия персонал в групата.

Има спад на средната брутна заплата спрямо плана, поради това, че назначените временно охранители са с по-ниски средни заплати от средната за групата и оказват влияние в посока на намаление на общата. Средната работна месечна заплата на един охранител е в границите на 650 - 670 лева. Към основната от 420 лева се начисляват клас, нощен труд и др. които са задължителни по КТД и КТ.

- **Производителността на едно лице от персонала** на база произведените приведени единици работа /пътниккилометри + нетонкилометри/ е 319,9 хил. приведени единици при 348,9 хил. за 2015 г., или намалява с 8,3% през 2016 г. Намалението се дължи на спада на произведените приведени единици работа, въпреки намалението на средно списъчния брой на персонала с 82 броя. Тук отрицателно влияние оказват и назначените с времен щат охранители в дъщерните дружества.
- Разходите за **външни услуги** са на база сключени договори и извършени услуги от външни доставчици. Отчетени са 69 747 хил. лева, което представлява 17,2% (с включени инфраструктурни такси) от общите разходи. Спрямо отчета за 2015 г. разходите за външни услуги са намалени с 6 809 хил. лева. Разходите за достъп и преминаване към ЖП Инфраструктура са в размер на 41 614 хил. лева, представляват 10,3% от общите разходи и са намалени спрямо 2015 г. с 1 915 хил. лева.

Намалени са разходите за:

- Имуществените застраховки са в размер на 8 415 хил. лева, основно за застраховки на релсови превозни средства - ЕМВ и ДМВ. Намалени са спрямо 2015 г. с 1 015 хил. лева;
- Наеми от чуждестранни жп администрации – с 1 890 хил. лева;
- Разходи за охрана - с 2 710 хил. лева, поради това, че е прекратен договорът за охрана с външна фирма и са назначени на временен щат охранители и в двете дъщерни дружества;
- Други услуги от ДП „НК ЖИ” – с 736 хил. лева;
- Наеми от външни организации – с 2 192 хил. лева;
- Разходи за охрана от външни организации - с 2 710 хил. лева, поради това, че е прекратен договорът за охрана с външна фирма и са назначени на временен щат охранители и в двете дъщерни дружества;
- Дезинфекция и мерене на товарни вагони – със 157 хил. лева;
- Разходи за почистване и пране – с 99 хил. лева;
- Разходи за комуникации – с 30 хил. лева.

Увеличение се наблюдава при следните разходите:

- Транспортни услуги – с 1 294 хил. лева;
- Консултански услуги – със 140 хил. лева;
- Системна помощ и софтуерно обслужване – със 139 хил. лева;
- Други разходи за външни услуги – със 101 хил. лева;
- Такси – със 74 хил. лева;
- Такса смет – със 71 хил. лева;
- Граждански договори – с 43 хил. лева;
- Реклама – с 14 хил. лева.

➤ **Други разходи** – отчетени са 58 121 хил. лева, което е 14,3% от общите разходи.

Спрямо отчета за 2015 г. „други разходи” са увеличени с 29 946 хил. лева. Основното увеличение на други разходи се дължи на начислените непарични разходи за обезценка на активи – обезценени са стари несъбираеми вземания от сръбските, македонските и гръцките железници, възникнали преди 2000 г. Увеличението на обезценките е с 18 931 хил. лева спрямо 2015 г.

Увеличение се наблюдава при:

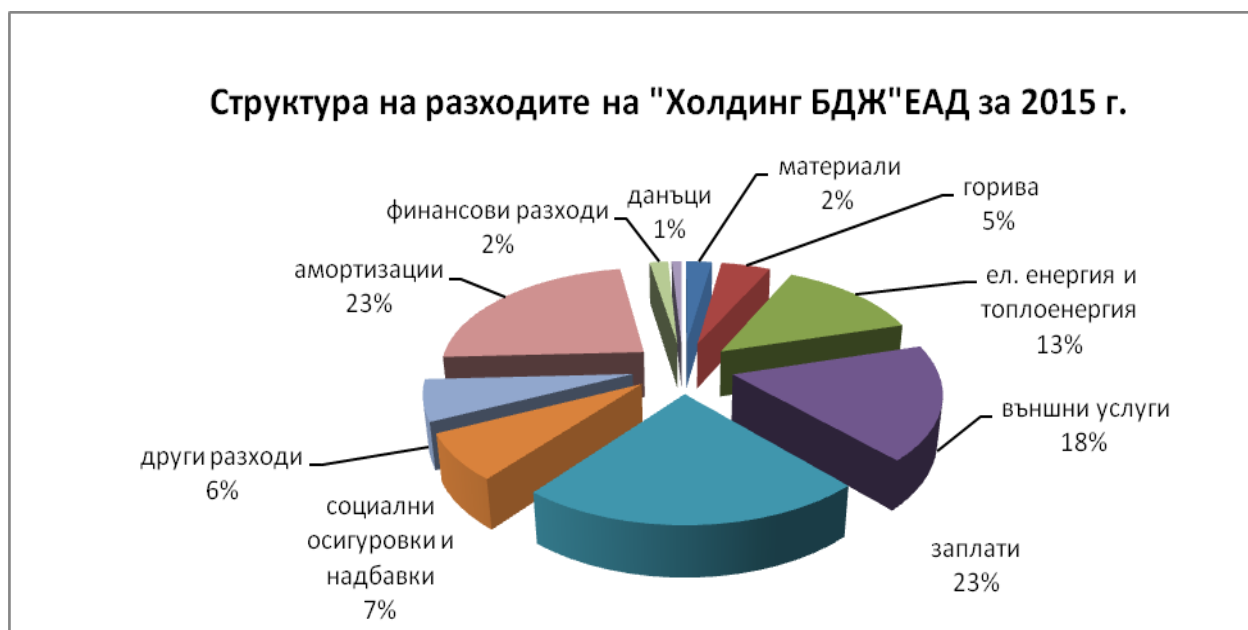
- Лихви за лихви, глоби и неустайки по просрочени плащания – с 6 031 хил. лева, дължащо се основно на начислени лихви за забавени плащания по издадена Втора емисия облигации от „Холдинг БДЖ” ЕАД на основание влязло в сила осъдително решение на Лондонският кралски съд.
- Разходи за брак на нетекущи активи – с 5 113 хил. лева;
- Разходи за специално и работно облекло – със 749 хил. лева;
- Разходи за униформено облекло – с 37 хил. лева;
- Разходи за охрана на труда – с 57 хил. лева;
- Разходи за командировки в страната и чужбина – с 44 хил. лева;
- Отписани вземания – с 217 хил. лева и др.

Намаление се наблюдава при:

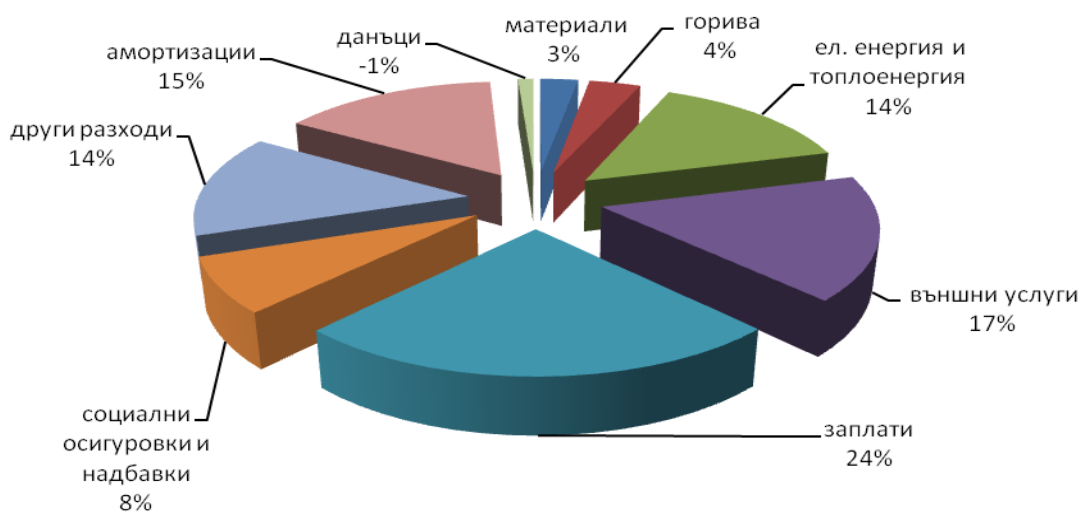
- Километрично възнаграждение е намалено с 93 хил. лева, което е главно от намалена влаккилометровата работа в „БДЖ – Товарни превози” ЕООД с 9,9%;
- Загубени съдебни дела от БДЖ – със 780 хил. лева;
- Провизии – с 1 337 хил. лева;
- Алтернативни данъци – с 344 хил. лева и др.

Спрямо плана за 2016 г. „други разходи” се увеличават с 9 834 хил. лева.

В графики е показан относителния дял на разходите за 2015 г. и 2016 г. на „Холдинг БДЖ ” ЕАД Група.

Структура на разходите на "Холдинг БДЖ" ЕАД Група за 2016 г.

II. Баланс

Данните за движението на активите и пасивите по баланс към **31.12.2016 г.**, показват:

СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС	ЯНУАРИ – ДЕКЕМВРИ				
	отчет 31.12.2016	план 31.12.2016	отчет 31.12.2015	1/3 (%)	1/2 (%)
в хил. Лева	1	2	3	4	5
Нетекущи активи	534 669	582 747	462 827	115,52%	91,75%
Текущи активи, в т.ч.:	101 841	148 832	155 641	65,43%	68,43%
Материални запаси	42 734	39 583	43 597	98,02%	107,96%
Краткосрочни вземания	32 538	101 887	95 687	34,00%	31,94%
Краткосрочни финансови активи	2 577	1 847	2 577	0,00%	39,52%
Парични средства	23 992	5 515	13 780	174,11%	435,03%
Активи държани за продажба	17 243	14 251	17 107	100,79%	121,00%
Текущи пасиви, в т.ч.:	404 847	421 066	433 348	93,42%	96,15%
Краткосрочни заеми	218 194	199 606	232 176	93,98%	109,31%
Работен капитал	-303 006	-272 234	-277 707	109,11%	111,30%
Зает капитал	248 906	324 764	202 227	123,08%	76,64%
Нетекущи пасиви	167 150	135 270	179 758	92,99%	123,57%
Други					
Чиста стойност на активите	81 756	189 494	22 469	363,86%	43,14%
Печалба (загуба)	-31 329	-13 252	-33 944	92,30%	236,41%
Финансов резултат от минали години	-305 052	-282 221	-313 606	97,27%	108,09%
Резерви	388 635	456 017	340 454	114,15%	85,22%
Основен капитал	28 950	28 950	28 950	100,00%	100,00%
Неконтролиращо участие	552		615	89,76%	
Собствен капитал	81 756	189 494	22 469	363,86%	43,14%

- **Нетекущите активи** на „Холдинг БДЖ” ЕАД Група възлизат на 534 669 хил. лева и са увеличени със 71 842 хил. лева спрямо 31.12.2015 г. вследствие на направена преоценка на активи на дружеството – земя и подвижен жп състав.
- **Текущите активи** – намаляват с 53 800 хил. лева от намалението на търговските и други вземания вследствие на направената обезценка.
- **Собствен капитал се увеличава** с 59 287 хил. лева, от 22 469 хил. лева към 31.12.2015г. на 81 756 хил. лева по отчет към 31.12.2016 г. от увеличението преоценен резерв и намаления финансов резултат от минали години.
- **Работният капитал** е разликата между текущите пасиви и текущите активи, т.е. той се влошава с 25 299 хил. лева спрямо края на предходната година;
- **Заетият капитал** представлява разликата между активите и текущите пасиви. Този показател има положителна тенденция за 2016 г., подобрението е с 46 679 хил. лева.

Анализ на вземанията

(в хил. лева)

Вземания по контрагенти	Общ размер към 31.12.2016	Обезценка към 31.12.2016	Балансова стойност към 31.12.2016	Текущи вземания с ненастъпил падеж	Текущи вземания просрочени	Общ размер към 31.12.2015	Обезценка към 31.12.2015	Балансова стойност към 31.12.2015	Текущи вземания с ненастъпил падеж	Текущи вземания просрочени
Чужди жп администрации HELLENIC RAILWAYS ORGANIZATION /OSE/ ТИБИЕЛ ЕООД ПЕРНИК	34 429	30 768	3 661	842	33 587	35 147	19 552	15 595	4 430	30 717
Интерконтейнер	2 991	2 991	0		2 991	2 991	2 110	881		2 991
Сартид	2 793	18	2 775	2 792	1	7 382	0	7 382	7 382	0
Оптима турс	1 484	1 481	3		1 484	1 484	1 480	4	0	1 484
БЖК АД	1 597	1 597	0		1 597	1 597	1 597	0		1 597
ДП ТСВ	366	164	202		366	367	147	220	0	367
ДП НК жи	477		477	477	0	414	0	414	414	0
Други	740	325	415	113	627	1046	548	498	18	1 028
Обща сума в хил. лева	3 619	17	3 602	829	2 790	689	16	673	586	103
Други	10 866	2 063	8 803	7 026	3 840	15 565	6 673	8 892	11 775	3 790
Обща сума в хил. лева	59 362	39 424	19 938	12 079	47 283	66 682	32 123	34 559	24 605	42 077

Вземанията от клиенти към 31.12.2016 г. са в общ размер 59 362 хил. лева и са намалени с 7 320 хил. лева спрямо 31.12.2015 г. След извършена обезценка на вземанията през изминалите финансови години, балансовата им стойност е в размер на 19 938 хил. лева. Без изменение са вземанията от следните контрагенти:

- HELLENIC RAILWAYS ORGANIZATION /OSE/- Вземането е в размер на 2 991 хил. лева и е напълно обезценено.
- Интерконтейнер - в размер на 1 484 хил. лева, след направена обезценка в размер на 1 481 хил. лева, балансовата стойност на вземането е в размер на 3 хил. лева;
- Сартид – в размер на 1 597 хил. лева - стари вземания от 1998 г., напълно обезценени поради малката вероятност за тяхното събиране. От БДЖ „Товарни превози” ЕООД неколккратно са писани писма на Сартид с цел изясняване на взаимните финансови взаимоотношения без последващ отговор;
- Оптима турс – в размер на 366 хил. лева, след направена обезценка в размер на 164 хил. лева, балансовата стойност на вземането е в размер на 202 хил. лева. Предстои да се вземе решение за завеждане на съдебно дело.

Изменение се наблюдава при:

- Чужди жп администрации – намалени със 718 хил. лева;
- ТИ БИ ЕЛ ЕООД – намалени са с 4 589 хил. лева, спрямо края на 2015 г.
- ДП ТСВ – намалени с 306 хил. лева;
- ДП „НК ЖИ” – вземане в общ размер на 3 619 хил. лева, от които 829 хил. лева текущи. Има увеличение на вземането с 2 930 хил. лева спрямо 31.12.2015 г.
- БЖК АД – текущо вземане в размер на 477 хил. лева, увеличено спрямо 31.12.2015 г. с 63 хил. лева.

Анализ на задълженията

✓ Търговски задължения и задължения към свързани лица

(в хил. лева)

Задължения по контрагенти	Общ размер 31.12.2016 г.	Възраст на задълженията				Общ размер 31.12.2015
		до 3 мес.	до 6 мес.	до 1 год.	над 1 год.	
НК "ЖИ"	86 780	12 807	2 525	750	70 698	89 724
Кончар ELLOK Хърватска	806				806	1 148
Чужди жп администрации	4 854	661	82	187	3 924	7 532
Лукойл България ЕООД	1 314	1 314			0	1 716
Трен ЕООД	502	448			54	1 972
БДЖ Трансимекс АД	400				400	988
БОС-ИТ ООД	125				125	1 082
Други	7 612	6 221	24	-17	1 384	5 701
Обща сума - в хил. лева	102 393	21 451	2 631	920	77 391	109 863

Задълженията по контрагенти към 31.12.2016 г. са намалени със 7 470 хил. лева спрямо 31.12.2015 г., като **изменението** по някои основни контрагенти е, както следва:

- НК "ЖИ" – намаление на задължението с 2 944 хил. лева;
- Кончар ELLOK Хърватска – намаление с 342 хил. лева;
- Чужди жп. администрации – намаление с 2 678 хил. лева спрямо 2015 г.;
- Лукойл България ЕООД – намаление с 402 хил. лева;
- Трен ЕООД – намаление с 1 470 хил. лева;
- БДЖ Трансимпекс – намаление с 588 хил. лева;
- БОС-ИТ ООД – намалени с 957 хил. лева.

Задълженията до три месеца представляват 21% от общия размер към 31.12.2016 г.

✓ Задължения към финансови институции

Задълженията на „Холдинг БДЖ” ЕАД Група към финансови институции към 31.12.2016 г. са в общ размер на 249 349 хил. лева, от които просрочените задължения възлизат на 155 551 хил. лева. Общите задължения към 31.12.2015 г. са в размер на 297 688 хил. лева или намалението е с 48 339 хил. лева или 16,2%.

Структурата на задълженията на „Холдинг БДЖ” ЕАД към финансови институции към 31.12.2016 г. е показана в следващата таблица:

№ по ред	Задъжания, хил. лева	Текущи просрочени	Текущи с ненастъпил падеж	Нетекучи	Общо
I	Към финансови институции - главници и лихви	155 551	62 824	30 974	249 349
1	KFW IPEX BANK лихви	0 0	21 352 121	30 974	52 326 121
2	II - ри облигационен заем лихви	131 686 17 823	0 0		131 686 17 823
3	EUROFIMA лихви	0 0	39 117 -27		39 117 -27
4	Първа инвестиционна банка АД лихви	5 045 997	2 261 0		7 306 997

През 2016 г. „Холдинг БДЖ ЕАД” Група е изплатила задължения в общ размер на 60 179 хил. лева, от които главница 57 219 хил. лева и лихва 2 960 хил. лева.

	м. I.	м. II.	м. III.	м. IV.	м. V.	м. VI.	м. VII.	м. VIII.	м. XI.	м. XII.	Платени	По План	Остатък
Втори облигационен заем													
главница	1 997	825	952			215			195	2 161	6 345	7 000	655
лихва											0		0
КФВ													
главница		30 000			7 999	3 499	1 390	7 986			50 874	30 000	-20 874
лихва						516	109			2 150	2 775	1 850	-925
EUROFIMA 2													
главница													
лихва				185							185	196	11
главници -													
общо	1 997	30 825	952	0	7 999	3 714	1 390	7 986	195	2 161	57 219	37 000	-20 219
лихви - общо	0	0	0	185	0	516	109	0	0	2 150	2 960	2 046	-914
обща сума											60 179	39 046	-21 133

III. Финансов резултат

Финансовият резултат на „ХОЛДИНГ БДЖ” ЕАД Група за 2016 г. е загуба в размер на **31 392 хил. лева**, при отчетена загуба от **33 992 хил. лева** за 2015 г. или подобряване на финансовия резултат с 2 600 хил. лева.

Основните фактори довели до изменение на финансовия резултат спрямо 2015 г. са:

- Увеличени разходи за обезценка на стари несъбираеми вземания от сръбските, македонските и гръцките железници, възникнали преди 2000 г. с 18 932 хил. лева;
- Увеличени лихви просрочени плащания с 5 105 хил. лева;
- Намаление на разходите за амортизации с 37 698 хил. лева;
- Увеличена печалба от продажба на ДМА и КМА – с 2 859 хил. лева;
- Намалени приходи от превоз на пътници с 3 582 хил. лева;
- Намалени приходи от превоз на товари с 16 650 хил. лева;
- Намалени компенсации по договор за ЗОУ с 5 000 хил. лева;
- Намалени приходи от амортизиране на други финансираня от ДБ с 3 616 хил. лева.

Планираният в бизнес плана за 2016 г. финансов резултат за 2016 г. е загуба в размер на 13 252 хил. лева. По отчет се отчита влошаване с 18 140 хил. лева. Причина за това са основно увеличените оперативни разходи, както и намалените приходи от превоз на пътници.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ, СЪГЛАСНО ЧЛ.100 Н ОТ ЗППЦК

Групата не изготвя и не представя Декларация за корпоративно управление, съгласно изискванията на чл. 100н, ал. 8, включително и описание на основните характеристики на системата за вътрешен контрол и управление на риска във връзка с процеса на финансово отчитане като част от доклада за дейността (чл. 100н, ал. 7, т. 1). Разпоредбата на чл. 100н, ал. 7 и 8 от ЗППЦК се прилага за дружества, чийто ценни книжа се търгуват на регулиран пазар. „Холдинг БДЖ“ ЕАД попада в обхвата на §1д от ДР на ЗППЦК, като търговско дружество с повече от 50 на сто държавно или общинско участие в капитала, без да е емитент на търгуеми ценни книжа.

Владимир Владимиров
Изпълнителен директор на „Холдинг БДЖ“ ЕАД

Съгласувал:

Филип Алексиев
Директор „Финанси“ при „Холдинг БДЖ“ ЕАД

Изготвил:
Е. Стоянова
Ръководител отдел „Планиране и анализ на финансовите резултати“

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ДО

ЕДНОЛИЧНИЯ СОБСТВЕНИК

НА „ХОЛДИНГ БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ“ ЕАД

ГР. СОФИЯ

Доклад относно одита на консолидирания финансов отчет

Квалифицирано мнение

Ние извършихме одит на консолидирания финансов отчет на „Холдинг Български Държавни Железници“ ЕАД („Групата“), съдържащ консолидирания счетоводен баланс към 31 декември 2016 г. и консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, консолидирания отчет за промените в собствения капитал и консолидирания отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към консолидирания финансов отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, с изключение на ефекта от въпросите, описан в раздела от нашия доклад „База за изразяване на квалифицирано мнение“, приложеният консолидиран финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Групата към 31 декември 2016 г. и нейните консолидирани финансови резултати от дейността, и консолидираните парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на квалифицирано мнение

В консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2016 година, Групата представя „Имоти, машини и съоръжения“ с балансова стойност 519,679 хил.лв. Ние не сме присъствали на проведената годишна инвентаризация на „Имоти, машини и съоръжения“, тъй като провеждането ѝ предхожда нашето назначаване за одитор на консолидираните финансови отчети на Групата за 2016 г. В допълнение, поради спецификата на дейността, големия брой активи, частичната оценка по справедлива

стойност на подвижен състав и липсата на преглед за индикации за обезценка на сгради, машини и съоръжения към 31 декември 2016 г, ние не бяхме в състояние да се убедим в разумна степен на сигурност относно балансовите стойности на представените имоти, машини и съоръжения в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата към 31 декември 2016 г.

Ние не сме присъствали на проведената годишна инвентаризация на представените в консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2016 година Материални запаси с балансова стойност 42,734 хил.лв., тъй като провеждането ѝ предхожда нашето назначаване. Ние не бяхме в състояние да се убедим в разумна степен на сигурност и чрез прилагане на други алтернативни одиторски процедури, да потвърдим наличностите и нетната реализируема стойност на материалните запаси към 31 декември 2016 година, както и за това дали са необходими корекции на представените балансови стойности и какъв би бил вероятният ефект върху финансовия резултат.

В консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2016 година Групата представя търговски вземания с балансова стойност 15,497 хил.лв. (пояснителна бележка 15), за част от които с балансова стойност в размер на 11,671 хил.лв. ние не можахме с директни потвърждения от третите страни, както и с други алтернативни процедури да получим достатъчни и уместни доказателства за представените им балансови стойности. В търговските вземания към 31 декември 2016 г. са включени просрочени необезценени вземания с балансова стойност 3,152 хил.лв., за които ние не бяхме в състояние да получим достатъчни и уместни доказателства за тяхната възстановима стойност, както и за това дали са необходими корекции на балансовите им стойности, представени в консолидирания финансов отчет към 31 декември 2016 година.

В консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2016 година, Групата представя други вземания с балансова стойност 12,600 хил.лв. (пояснителна бележка 16) в които са включени необезценени съдебни и присъдени вземания с балансова стойност 4,487 хил.лв., за които ние не бяхме в състояние да получим достатъчни и уместни доказателства за представените им балансови стойности и тяхната възстановима стойност, както и за това дали са необходими корекции на балансовите им стойности, представени в консолидирания финансов отчет на Групата към 31 декември 2016 година.

В консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2016 година, Групата представя вземания от свързани лица с балансова стойност 4,441 хил.лв. от които 2,815 хил.лв. непотвърдени с директни потвърждения от третите страни, за които ние не бяхме в състояние да получим достатъчни и уместни доказателства за представените им балансови стойности и тяхната възстановима стойност, както и за това дали са необходими корекции на балансовите им стойности, представени в консолидирания финансов отчет към 31 декември 2016 година.

В консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2016 година Групата представя нетекущи и текущи задължения по заеми и финансов лизинг с обща балансова стойност 249,348 хил.лв. (пояснителни бележки 22 и 10.1), в това число просрочени задължения 155,551 хил.лв., от които по заеми 149,509 хил.лв. и по финансов лизинг 6,042 хил.лв. Към 31 декември 2016 година Групата продължава да е в неизпълнение на договорните условия по емитираната втора облигационна емисия, обявена за предсрочно изискуема, задълженията по която към 31 декември 2016 година са с балансова стойност в размер на 149,509 хил.лв. Емисията е обезпечена с 5 000 броя товарни вагони, част от които са в дъщерни дружества и 25 броя дизелови мотрисни влакове, също в дъщерни дружества (пояснителна бележка 9). Балансовата стойност на товарните вагони (3185 броя) собственост на „Холдинг Български Държавни Железници“ ЕАД към 31 декември 2016 година е 1,388 хил. лв., за които продължава процедура на принудителна продажба от „Българска банка за развитие“ АД, довереник на облигационерите, във връзка с предсрочната изискуемост на втория облигационен заем. В пояснителни бележки 7 *„Имоти, машини и съоръжения“*, 17 *„Пари и парични еквиваленти“* и 14 *„Краткосрочни финансови активи“*, Групата оповестява, че от облигационерите по втората облигационна емисия са наложени възбрани върху имоти, запори на банкови сметки и запор върху притежавани акции за част от представените участия. В допълнение в пояснителна бележка 40 *„Събития след края на отчетния период“* е оповестено, че във връзка с неизпълнението на задълженията на Групата по втория облигационен заем са образувани производства за публична продажба на имоти и е наложена допълнителна възбрана върху имоти, от облигационери по изпълнителни дела. За просрочените задължения по облигационния заем е възможно да възникнат допълнителни задължения и разходи във връзка със забавите, неизпълнението и изпълнителните дела срещу Групата (пояснителна бележка 22 и 40), и които да се различават от представените балансови стойности в консолидирания финансов отчет на Групата към 31 декември 2016 година.

В консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2016 година Групата представя търговски и други задължения, и задължения към свързани лица (пояснителни бележки 23, 24 и 34) с обща балансова стойност 151,418 хил. лв., от които просрочените търговски и други задължения включително и задължения към свързани лица са с обща балансова стойност 125,850 хил.лв. (пояснителна бележка 2 *„Основа за изготвяне на консолидирания финансов отчет“*), и за които е възможно да възникнат допълнителни задължения, и които да се различават от представените балансови стойности в консолидирания финансов отчет към 31 декември 2016 година. За търговски задължения с балансова стойност 6,864 хил.лв., ние не можахме с директни потвърждения от третите страни, както и с други алтернативни процедури да получим достатъчни и уместни доказателства за представените им балансови стойности в консолидирания финансов отчет към 31 декември 2016 година.

Във връзка със заведените съдебни дела срещу Групата, които са оповестени в пояснителна бележка 35 „Условни активи и пасиви“ е възможно да възникнат допълнителни задължения, различни от оповестените, и които да се различават от сумата на признатите в консолидирания финансов отчет на Групата към 31 декември 2016 година, провизии.

В пояснителна бележка 18 „Активи класифицирани като държани за продажба“ към консолидирания финансов отчет на Групата са оповестени класифицирани към 31 декември 2016 г. нетекущи активи с балансова стойност 17,243 хил. лв. като държани за продажба, съгласно МСФО 5 „Нетекущи активи, държани за продажба, и преустановени дейности“, за които се очаква балансова им стойност да бъде възстановена чрез сделки за продажби вместо чрез продължаваща употреба. Групата не е изготвила краткосрочен план за освобождаване от гореописаните активи. Ние не успяхме да се убедим в разумна степен на сигурност каква би била нетната загуба и разхода за амортизация, в случай че не беше извършена прекласификация на тези активи в група държани за продажба.

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет“. Ние сме независими от Групата в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на консолидирания финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето квалифицирано мнение.

Съществена несигурност, свързана с предположението за действащо предприятие

Обръщаме внимание на пояснителна бележка 2 „Основа за изготвяне на финансовия отчет“, където е оповестено, че натрупаните загуби към 31 декември 2016 година, включващи и текущата загуба са в размер на 336,381 хил.лв., както и че текущите пасиви надвишават текущите активи на Дружеството с 303,006 хил.лв., без да се вземат предвид активите, класифицирани като държани за продажба. Просрочените задължения на Групата към 31 декември 2016 година са в общ размер 284,401 хил.лв. Тези обстоятелства и факти показват наличието на значителна несигурност, която вероятност може да породи съществено съмнение, относно възможността Групата да продължи своята дейност като действащо предприятие. Както е посочено в бележка 2 „Основа за изготвяне на финансовия отчет“, големия размер на просрочените задължения и другите обстоятелства, наред с останалите оповестени събития, факти и условия, са индикатор, че е налице несигурност, която би могла да породи съществени затруднения

и съмнения относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие, без подкрепата на едноличния собственик и други източници на финансиране.

Нашето мнение не е модифицирано във връзка с този въпрос.

Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от консолидиран доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва консолидирания финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно консолидирания финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на консолидирания финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с консолидирания финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Както е описано в раздела „База за изразяване на квалифицирано мнение“ по-горе, в консолидирания финансов отчет на Групата към 31 декември 2016 г. са представени имоти, машини и съоръжения и материални запаси за които не сме присъствали на инвентаризация, и активи класифицирани като държани за продажби, за които да е възможно да са необходими корекции на балансовите им стойности, търговски и други вземания с вероятна несъбираемост, както и задължения по заеми, търговски и други задължения, и задължения към свързани лица включващи и просрочени задължения. Ние достигнахме до заключението, че в другата информация се съдържа докладване за тези статии, ефектите от които в случай на корекции на балансовите им стойности биха повлияли върху финансовите показатели и съпътстващите оповестявания, включени в другата информация.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване

 5

изготвянето на консолидирани финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Групата или да преустанови нейната дейност, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление (Одитни комитети на дружествата от Групата), носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Групата.

Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните

 6

обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Групата.

- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Групата да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.
- получаваме достатъчни и уместни одиторски доказателства относно финансовата информация на предприятията или стопанските дейности в рамките на Групата, за да изразим мнение относно консолидирания финансов отчет. Ние носим отговорност за инструктирането, надзора и изпълнението на одита на Групата. Ние носим изключителната отговорност за нашето одиторско мнение.

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

7

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставят за докладване Законът за счетоводството и Законът за публичното предлагане на ценни книжа

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на консолидирания доклад за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно Указанията на професионалната организация на дипломираните експерт-счетоводители и регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС), издадени на 29.11.2016 г. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становища, относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа (чл. 100н, ал. 10 от ЗППЦК във връзка с чл. 100н, ал. 8, т. 3 и 4 от ЗППЦК), приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в консолидирания доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, съответства на консолидирания финансов отчет, върху който сме изразили квалифицирано мнение в „Доклад относно одита на консолидирания финансов отчет“ по-горе.
- б) Консолидираният доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството и в съответствие с приложимите изисквания на чл.100(н), ал.7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа. Както е оповестено в точка Допълнителни изисквания за разкриване на информация по чл.100(н) от ЗППЦК от консолидирания доклад за дейността на Групата, декларация за корпоративно управление не се представя.

София,
28 Юни 2017 г.

„АБВП-ОДИТ СТАНДАРТ“ООД
Одиторско дружество

Управител
Севдалина Паскалева

Регистриран одитор, отговорен за одита
Севдалина Паскалева

Консолидиран отчет за финансовото състояние

Активи	Пояснение	31 декември	31 декември	1 януари
		2016	2015	2015
		'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
			Преизчислен	Преизчислен
Нетекущи активи				
Нематериални активи	8	910	1 124	664
Имоти, машини и съоръжения	9	519 679	450 297	459 854
Инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	7	37	7	-
Дългосрочни финансови активи	11	2 831	2 831	2 831
Отсрочени данъчни активи	12	11 212	8 568	7 748
Нетекущи активи		534 669	462 827	471 097
Текущи активи				
Материални запаси	13	42 734	43 597	44 425
Краткосрочни финансови активи	14	2 577	2 577	2 577
Търговски вземания	15	15 497	36 797	41 673
Вземания от свързани лица	34	4 441	2 444	3 623
Вземания във връзка с данъци върху дохода		-	-	230
Други вземания	16	12 600	56 446	61 966
Пари и парични еквиваленти	17	23 992	13 780	9 823
Текущи активи		101 841	155 641	164 317
Активи и групи за освобождаване, класифицирани като държани за продажба	18	17 243	17 107	13 274
Общо активи		653 753	635 575	648 688

Съставил:
 /Димитър Михайлов/

Изпълнителен директор:
 /Владимир Владимиров /

Дата: 26/06/2017г.

Консолидиран финансов отчет, върху който е издаден одиторски доклад
 на: 28.06.2017г.

„АБВП-ОДИТ СТАНДАРТ“ООД
 Одиторско дружество

Управител
 Севдалина Паскалева

Регистриран одитор, отговорен за одита
 Севдалина Паскалева

Консолидиран отчет за финансовото състояние (продължение)

Пояснение	31 декември	31 декември	1 януари
	2016	2015	2015
Собствен капитал и пасиви	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
		Преизчислен	Преизчислен
Собствен капитал			
Акционерен капитал	19.1	28 950	28 950
Преоценъчен резерв	19.2	249 525	201 358
Други резерви	19.2	139 110	139 096
Натрупана загуба		(336 381)	(320 606)
Собствен капитал, отнасящ се до собствениците на предприятието майка		81 204	21 854
Неконтролиращо участие		552	615
Общо собствен капитал		81 756	22 469
			(12 309)
Пасиви			
Нетекущи пасиви			
Дългосрочни заеми	22	30 974	24 135
Пенсионни и други задължения към персонала	21.2	6 043	5 507
Задължения по финансов лизинг	10.1	180	41 377
Финансиране		102 601	82 914
Отсрочени данъчни пасиви	12	27 352	25 825
Нетекущи пасиви		167 150	179 758
Текущи пасиви			
Провизии	20	542	635
Пенсионни и други задължения към персонала	21.2	15 722	16 391
Краткосрочни заеми	22	170 982	226 386
Задължения по финансов лизинг	10.1	47 212	5 790
Финансиране		18 772	25 706
Търговски задължения	23	14 725	18 557
Краткосрочни задължения към свързани лица	34	87 668	91 306
Задължения за данъци върху дохода		199	108
Други задължения	24	49 025	48 469
Текущи пасиви		404 847	433 348
Общо пасиви		571 997	613 106
Общо собствен капитал и пасиви		653 753	635 575
			648 688

Съставил:
 /Димитър Михайлов/
 Дата: 26/06/2017

Изпълнителен директор:
 /Владимир Владимиров /

Консолидиран финансов отчет, върху който е издаден одиторски доклад
 на: 28 Юни 2017.

„АБВП-ОДИТ СТАНДАРТ“ ООД

Одиторско дружество

Управител

Севдалина Паскалева

Регистриран одитор, отговорен за одита

Севдалина Паскалева

Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2016	2015
		'000 лв.	'000 лв.
Приходи от продажби	25	168 261	189 773
Приходи от финансиране	26	192 248	200 864
Разходи за материали	27	(85 453)	(88 847)
Разходи за външни услуги	28	(69 747)	(76 556)
Разходи за персонала	21.1	(131 852)	(129 006)
Разходи за амортизация на нефинансови активи	8,9	(62 567)	(100 265)
Себестойност на продадените стоки и други текущи активи		(385)	(451)
Промени в наличностите на готовата продукция и незавършеното производство		518	641
Печалба от продажба на нетекущи активи	29	6 597	3 738
Придобиване на нетекущи активи по стопански начин		3 927	4 459
Други разходи	30	(55 569)	(27 122)
Печалба/Загуба от оперативна дейност		(34 022)	(22 772)
Печалба от инвестиции отчитани по метода на собствения капитал	7	30	7
Финансови разходи	31	(2 105)	(7 569)
Финансови приходи	31	238	320
Загуба преди данъци		(35 859)	(30 014)
(Разходи)/Приходи от данък върху дохода	32	4 467	(3 978)
Загуба за годината		(31 392)	(33 992)
Друг всеобхватен доход (загуба)			
Преоценка на нефинансови активи		74 395	75 632
Данък върху дохода, отнасящ се до компонентите на другия всеобхватен доход	12	(7 439)	(7 563)
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		66 956	68 069
Общ всеобхватен доход за годината		35 564	34 077
Загуба за годината, отнасяща се до:			
Неконтролиращото участие		(63)	(48)
Притежателите на собствен капитал на предприятието майка		(31 329)	(33 944)
		(31 392)	(33 992)
Общо всеобхватна загуба за годината, отнасяща се до:			
Неконтролиращото участие		(63)	(48)
Притежателите на собствен капитал на предприятието майка		35 627	34 125
		35 564	34 077

Съставил:
 / Димитър Михайлов /

Изпълнителен директор:
 / Владимир Владимиров /

Дата: 26/06/2017 г.

Консолидиран финансов отчет, върху който е издаден одиторски доклад на:

„АБВП-ОДИТ СТАНДАРТ“ ООД

Одиторско дружество

Управител

Севдалина Паскалева

Регистриран одитор, отговорен за одита

Севдалина Паскалева

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември

Всички суми са представени в '000 лв.	Акционерен капитал	Преоценъчен резерв	Други резерви	Натрупана загуба	Общо собствен капитал на собствениците на предприятието майка	Неконтролиращо участие	Общо капитал
Салдо към 1 януари 2016 г.	28 950	201 358	139 096	(347 550)	21 854	615	22 469
Загуба за годината	-	-	-	(31 329)	(31 329)	(63)	(31 392)
Друг всеобхватен доход:							
Преоценка на нефинансови активи	-	74 395	-	-	74 395	-	74 395
Данък върху дохода, отнасящ се до компонентите на другия всеобхватен доход	-	(7 439)	-	-	(7 439)	-	(7 439)
Общ всеобхватен доход за годината	-	66 956	-	(31 329)	35 627	(63)	35 564
Прехвърляне на преоценъчен резерв в натрупана загуба	-	(18 789)	-	20 877	2 088	-	2 088
Други корекции в резултат на елиминиране на вътрешногрупови сделки след преоценка	-	-	-	21 635	21 635	-	21 635
Разпределение на печалба към резерви	-	-	14	(14)	-	-	-
Салдо към 31 декември 2016 г.	28 950	249 525	139 110	(336 381)	81 204	552	81 756

Изготвил:
 /Димитър Михайлов/

Изпълнителен директор:
 /Владимир Владимиров/

Дата: 26/06/2017

Консолидиран финансов отчет, върху който е издаден одиторски доклад на: 20 Ноем 2017

„АБВП-ОДИТ СТАНДАРТ“ ООД
 Одиторско дружество
 Управител
 Севдалина Паскалева

Регистриран одитор, отговорен за одита
 Севдалина Паскалева

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал за годината,
 приключваща на 31 декември (продължение)

Всички суми са представени в '000 лв.	Акционерен капитал	Преоценъчен резерв	Други резерви	Натрупана загуба	Общо собствен капитал на собствениците на предприятието майка	Неконтролиращо участие	Общо капитал
Салдо към 1 януари 2015 г.	28 950	139 586	139 096	(320 598)	(12 966)	663	(12 303)
Корекция на грешки от предходни периоди		2		(8)	(6)	-	(6)
Преизчислено салдо към 1 януари 2015 г.	28 950	139 588	139 096	(320 606)	(12 972)	663	(12 309)
Загуба за годината	-	-	-	(33 944)	(33 944)	(48)	(33 992)
Друг всеобхватен доход:							
Преоценка на нефинансови активи	-	75 632	-	-	75 632	-	75 632
Данък върху дохода, отнасящ се до компонентите на другия всеобхватен доход	-	(7 563)	-	-	(7 563)	-	(7 563)
Общ всеобхватен доход за годината	-	68 069	-	(33 944)	34 125	(48)	34 077
Прехвърляне на преоценъчен резерв в натрупана загуба	-	(6 299)	-	7 000	701	-	701
Салдо към 31 декември 2015 г.	28 950	201 358	139 096	(347 550)	21 854	615	22 469

Изготвил:
 /Димитър Михайлов/

Изпълнителен директор:
 /Владимир Владимиров/

Дата: 26/06/2017г.

Консолидиран финансов отчет, върху който е издаден одиторски доклад на: 28 Юни 2017г.

„АБВП-ОДИТ СТАНДАРТ“ООД
 Одиторско дружество
 Управител
 Севдалина Паскалева

Регистриран одитор, отговорен за одита
 Севдалина Паскалева

Консолидиран отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

Пояснение	2016	2015
	'000 лв.	'000 лв. Преизчислен
Оперативна дейност		
Постъпления от финансиране	174 613	179 830
Постъпления от клиенти	191 995	217 940
Плащания към доставчици	(187 699)	(201 408)
Плащания към персонал и осигурителни институции	(135 338)	(132 217)
Плащания за данък върху дохода	(1 908)	(1 000)
Други парични потоци от основна дейност	300	95
Нетен паричен поток от оперативна дейност	41 963	63 240
Инвестиционна дейност		
Придобиване на имоти, машини и съоръжения	(13 561)	(15 608)
Постъпления от продажба на имоти, машини и съоръжения	2 809	826
Постъпления от финансиране	30 000	30 000
Други парични потоци от инвестиционна дейност	-	-
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	19 248	15 218
Финансова дейност		
Плащания по получени заеми	(47 872)	(65 656)
Плащания на лихви	(3 091)	(8 808)
Нетен паричен поток от финансова дейност	(50 963)	(74 464)
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти	10 248	3 994
Пари и парични еквиваленти в началото на годината	17 13 780	9 823
Загуба от валутна преоценка на пари и парични еквиваленти	(13)	(37)
Прекласификация на блокирани парични средства във вземания	(23)	-
Пари и парични еквиваленти в края на годината	17 23 992	13 780

Изготвил:
 /Димитър Михайлов/

Изпълнителен директор:
 /Владимир Владимиров /

Дата: 26/06/2017г.

Консолидирания финансов отчет, върху който е издаден одиторски доклад
 на: 28 Mar 2017

„АБВП-ОДИТ СТАНДАРТ“ ООД
 Одиторско дружество
 Управител
 Севдалина Паскалева

Регистриран одитор, отговорен за одита
 Севдалина Паскалева

Пояснения към консолидирания финансов отчет

1. Предмет на дейност

Основната дейност на “Холдинг Български Държавни Железници” ЕАД и неговите дъщерни предприятия (Групата) се състои в предоставяне на железопътни транспортни услуги за превоз на пътници и товари във вътрешно и международно съобщение, поддръжка и ремонт на подвижен състав и всички други дейности, които не са забранени от закона.

Основната дейност на предприятието майка „Холдинг БДЖ” ЕАД се състои в придобиване, управление, оценка и продажба на участия в български и чуждестранни дружества; придобиване, управление и продажба на облигации; придобиване, оценка и продажба на патенти, отстъпване на лицензи за използване на патенти на дружествата, в които холдинговото дружество участва; финансиране на дружества, в които холдинговото дружество участва; извършване на производствена дейност; всички други дейности, които не са забранени от закона.

„Холдинг БДЖ“ ЕАД като продължител на „БДЖ“ ЕАД е дружество - майка и е регистрирано в Република България в съответствие със Закона за железопътния транспорт, който е в сила от 1 януари 2002 г., с Решение на Софийски градски съд от 15 януари 2002 г. Седалището и адресът на управление е гр. София, ул. „Иван Вазов” №3.

Едноличен собственик на капитала на „Холдинг БДЖ“ ЕАД е българската държава. Правата на едноличния собственик на капитала се упражняват от Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Към 31.12.2016 г. Съветът на директорите на Групата е в състав: членове – Филип Алексиев и Владимир Владимиров и председател – Велик Занчев. На 07.02.2017 г. с Решение на Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията е освободен от състава на Съвета на директорите на Дружеството майка Владимир Владимиров и е избран нов член Георги Друмев. Длъжността на Изпълнителен директор от 07.02.2017 г. до 08.05.2017 г. се изпълнява от инж. Георги Друмев. С решение на Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията от 09.05.2017 г. е освободен от състава на Съвета на директорите инж. Георги Друмев и е избран нов член Владимир Владимиров. От 09.05.2017 г. длъжността Изпълнителен директор се изпълнява от Владимир Владимиров.

Средносписъчният брой на персонала за 2016 г. е 9 477 души (2015 г.: 9 559 души).

2. Основа за изготвяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет на Групата е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, в сила от 1 януари 2016 г., обн. в ДВ бр.95 от 8 Декември 2015 г., приложим в България, „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Консолидираният финансов отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на предприятието майка. Всички суми са представени в хиляди лева (‘000 лв.) (включително сравнителната информация за 2015 г., освен ако не е посочено друго).

Групата отчита нетна загуба за 2016 година в размер на 31 329 хил. лв. Натрупаната загуба към 31.12.2016 г. е в размер на 336 381 хил. лв. Текущите пасиви надвишават текущите активи с 303 006 хил. лв., без да се вземат в предвид активите класифицирани като държани за продажба в размер на 17 243 хил. лв. Към 31.12.2016 г. просрочените търговски задължения, задължения към свързани лица и други задължения на Групата са в размер на 125 850 хил. лв. В сумата е включена активирана държавна гаранция, във връзка с погасените вноски от Министерство на финансите по получени заеми от „Международната банка за възстановяване и развитие“ и „Европейската банка за възстановяване и развитие“ в размер на 41 094 хил. лв. Просрочените задължения по заеми и финансов лизинг са в размер на 155 551 хил. лв. Във връзка с продължаващо неизпълнение на договорните условия по емитираната втора облигационна емисия, заема е обявен за предсрочно изискуем през 2014 г. Предприети са действия от страна на облигационерите за пристъпване към разпродажба на част от предоставеното обезпечение по Договор за учредяване на особен залог от 09.11.2007 г., представляващо 3 402 броя товарни вагони, както и налагане на възбрани върху недвижими имоти, собственост на Групата. През 2016 г. по реда на Глава седма от Закона за особените залози е осъществена продажба на 79 броя товарни вагони (през 2015 г.:138 броя) от „Българската банка за развитие“ АД, като довереник на облигационерите. Останалите от заложените 3 185 броя товарни вагони, върху които е насочено изпълнението, са с балансова стойност 1 388 хил. лв. към 31.12.2016 г. Извършена е публична продажба от ЧСИ Ангел Ангелаков на имот, представляващ ЛВЦ Хисаря, като с част от постъпилата сума от продажбата са погасени задължения към облигационерите, притежаващи повече от 50% от емитираната Втора облигационна емисия.

В края на отчетния период собствения капитал, отнасящ се до собствениците на предприятието майка е положителна величина възлизащ на 81 204 хил. лева, като през съпоставимия период е 21 854 хил. лева. Подобриеното в капиталовата структура на Групата се дължи на провежданата политика от Ръководството за оптимизиране на разходите, както и в резултат на отчетена преоценка на подклас „Транспортни средства“ и „Земни“ по справедлива пазарна стойност, определена от независим външен оценител.

Тези обстоятелства показват наличието на значителна несигурност, която може да породи съществено съмнение относно възможността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие без подкрепата на принципала Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията и други източници на финансиране.

С цел решаване на дълговите проблеми на Групата и поставянето ѝ на една стабилна финансова основа, която да осигури бъдещето ѝ развитие Ръководството е предприело следните по-значими мерки за подобряване на финансовото ѝ състояние:

- Групата провежда политика на оптимизиране на разходите, материалните запаси и други елементи на оборотния капитал. Очакваният резултат от тези мерки е подобряване на ликвидната позиция и оборотния капитал на Групата.
- Постигнато принципно съгласие между Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията и Министерството на финансите съобразно разработения „План за оздравяване и развитие на Групата на „Холдинг БДЖ“ за периода 2015 – 2022 г. за предоставяне на държавна помощ, след получаване на положително становище от Европейската комисия за допустима държавна помощ по мярката за „анулиране на дългове“.
- Направено писмено заявление до Главна дирекция „Конкуренция“ към Европейската комисия за нотификация на мярката за „анулиране на дългове“ на „Холдинг БДЖ“ ЕАД

в размер на 601 908 хил. лева, натрупани преди присъединяване на Република България към Европейския съюз, изгълняващи условията от Насоките на Общността за държавна помощ за железопътните предприятия.

- Водят се преговори с кредиторите на Дружеството за разсрочване на задълженията. През 2016 г. е подписан с KfW IPEX Bank GmbH Договор за изменение на Договор за финансиране II, с който е предоговорен нов погасителен план за изплащане на дълга на „Холдинг БДЖ“ ЕАД към финансовата институция (виж пояснение 22).

Ръководството счита, че въз основа на направените прогнози за бъдещото развитие на Групата, предприятието майка ще успее да постигне финансова устойчивост и да продължи своята дейност, чрез предприети мерки за продажба на притежаваните инвестиции в асоциирани и дъщерни предприятия, продажба на неоперативни активи, както и очакване за получаване на допълнителна финансова подкрепа от едноличния собственик на „Холдинг БДЖ“ ЕАД по мерките – „опрощаване (анулиране) на дългове“ при постигане на взаимно изгодни споразумения с финансовите кредитори за разсрочване на дълговете.

3. Промени в счетоводната политика, в резултат на промени в Международните стандарти за финансово отчитане

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2016 г.

Приетата счетоводна политика на Дружеството е в съответствие със счетоводната политика от предходната финансова година, с изключение на следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2016 г.:

МСФО 11 „Съвместни ангажименти“ (изменен) – Придобиване на дял в съвместна дейност, в сила от 1 януари 2016 г., приет от ЕС

Това изменение дава насоки относно подходящото счетоводно третиране на придобиването на дял в съвместна дейност, която представлява бизнес. Измененията в стандарта не водят до ефекти във финансовите отчети на Дружеството.

МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ (изменен) – Оповестявания, в сила от 1 януари 2016 г., приет от ЕС

Тези изменения са част от инициативата на СМСС за подобряване на представянето и оповестяването във финансовите отчети. Те изясняват указанията в МСС 1, относно същественост, обобщаване, представянето на междинни сборове, структурата на финансовите отчети и оповестяване на счетоводната политика.

МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ и МСС 38 „Нематериални активи“ (изменени), в сила от 1 януари 2016 г., приети от ЕС

Тези изменения поясняват, че използването на методи за изчисляване на амортизации, базирани на приходи, не е подходящо, тъй като приходите, генерирани от определена дейност с дълготрайни материални или нематериални активи, не отразяват използването на икономическите ползи, които се очакват от активите. Измененията в стандарта не водят до ефекти върху финансовото състояние или финансовия резултат на Дружеството.

МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ и МСС 41 „Земеделие“ (изменени) – Плодоносни растения, в сила от 1 януари 2016 г., приети от ЕС

Тези изменения засягат финансовото отчитане на плодоносни растения като лозя, каучукови дървета и маслодайни палми. Плодоносните растения следва да се третират като имоти, машини и съоръжения, тъй като техните процеси са подобни на производство. Вследствие на това те се включват съгласно тези изменения в обхвата на МСС 16 вместо в обхвата на МСС 41. Отглеждането на плодоносни растения остава в обхвата на МСС 41. Стандартът не е приложим за дейността на дружеството.

МСС 27 „Индивидуални финансови отчети“ (изменен), в сила от 1 януари 2016 г., приет от ЕС

Това изменение позволява на дружествата да използват метода на собствения капитал при отчитането на инвестиции в дъщерни предприятия, съвместни и асоциирани предприятия в техните индивидуални финансови отчети.

Годишни подобрения 2014 г. в сила от 1 януари 2016 г., приети от ЕС

Тези изменения засягат 4 стандарта:

- МСФО 5 „Нетекущи активи, държани за продажба, и преустановени дейности“ относно методи на отписване;
- МСФО 7 „Финансови инструменти: оповестяване“ относно договори за услуги;
- МСС 19 „Доходи на наети лица“ относно дисконтни проценти;
- МСС 34 „Междинно финансово отчитане“ относно оповестяване на информация.

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за отчетния период, започващ на 1 януари 2016 г., и не са били приложени на по-ранна дата от Дружеството. Информация за тези стандарти и изменения, които се очаква да имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството:

МСФО 2 „Плащане на базата на акции“ (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

Изменението пояснява базата за оценяване на сделки на базата на акции, уреждани с парични средства и чрез издаване на инструменти на собствения капитал, както и счетоводното отчитане на промени на възнаграждението от предоставяне на парични средства в издаване на инструменти на собствения капитал. Стандартът не е приложим за дейността на Дружеството.

МСФО 4 „Застрахователни договори“ (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

Тези изменения са във връзка с прилагането на МСФО 9 „Финансови инструменти“ Стандартът не е приложим за дейността на Дружеството.

МСФО 9 „Финансови инструменти“ в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

Съветът по международни счетоводни стандарти (СМСС) издаде МСФО 9 „Финансови инструменти“, като финализира проекта за замяна на МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“. Новият стандарт въвежда значителни промени в класификацията и оценяването на финансови активи и нов модел на очакваната загуба за

обезценка на финансови активи. МСФО 9 включва и ново ръководство за отчитане на хеджирането. Ръководството на Дружеството е в процес на оценка на ефектите от промените.

МСФО 9 „Финансови инструменти” (изменен) – Отчитане на хеджирането, в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

Измененията водят до съществена промяна в отчитането на хеджирането, която позволява на дружествата да отразяват техните дейности по-добре във финансовите отчети във връзка с управлението на риска.

МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети” и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ (изменени), датата на влизане в сила още не е определена, все още не са приети от ЕС

Тези изменения са в резултат на несъответствието между изискванията на МСФО 10 и МСС 28 относно третирането на продажба или апортна вноска на активи между инвеститора и асоциираното предприятие или съвместното предприятие. Вследствие на тези изменения когато сделката включва бизнес независимо дали бизнесът е отделен в дъщерно предприятие се признава печалба или загуба в пълен размер. Частична печалба или загуба се признава, само когато сделката включва активи, които не представляват бизнес, дори и тези активи да са собственост на дъщерно предприятие.

МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети”, МСФО 12 „Оповестяване на дялови участия в други предприятия” и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ – Инвестиционни дружества (изменени), в сила от 1 януари 2016 г., все още не са приети от ЕС

Тези изменения поясняват прилагането на изключенията, относно консолидация на финансовите отчети на инвестиционни дружества и техни дъщерни предприятия. Изключенията важат за и междинни предприятия майки, които са дъщерни на инвестиционни дружества. Изключенията се прилагат в случай, че инвестиционните дружества майки оценяват дъщерните си предприятия по справедлива стойност, а междинното предприятие майка е задължено да изпълни критериите в МСФО 10.

МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени” в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 14 позволява на дружества, прилагащи за първи път МСФО, да продължат признаването на суми, свързани с регулирани цени в съответствие с изискванията на тяхната предишна счетоводна база, когато прилагат МСФО. Стандартът не е приложим за дейността на Дружеството.

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти” в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 15 заменя МСС 18 „Приходи“, МСС 11 „Договори за строителство“ и свързани с тях разяснения и въвежда нов модел за признаване на приходите на базата на контрол. Този стандарт променя правилата за определяне и признаване на приходите и разширява и подобрява на оповестяванията относно приходите. МСФО 15 се базира на основен принцип, който изисква дружеството да признава приход по начин, който отразява прехвърлянето на стоки или предоставянето на услуги на клиентите и в размер, който отразява очакваното възнаграждение, което дружеството ще получи в замяна на тези стоки или услуги. Допуска се по-ранното прилагане на стандарта, като дружествата, които следва да го прилагат отразяват промените, както следва:

ретроспективно за всеки представен предходен период;

или

ретроспективно като кумулативният ефект от първоначалното признаване се отразява в текущия период.

МСФО 15 не дава насоки как счетоводно да се третират обременяващи договори. Такива договори следва да се отчитат съгласно МСС 37 “Провизии, условни пасиви и условни активи”. Ръководството на дружеството все още е в процес на оценяване на възможните ефекти от прилагането на този нов стандарт.

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти” (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

Тези изменения са свързани с указания за идентифициране на задължения за изпълнение, за отчитане на лицензи за интелектуална собственост и за преценка за страната на договора: собственик или за агент, от което произтича и начина на представяне: брутно или нетно представяне на приходите. Ръководството на дружеството е в процес на оценка на възможните ефекти от прилагането на измененията на този нов стандарт.

МСФО 16 „Лизинги” в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС

Този стандарт заменя МСС 17 и въвежда значителни промени в отчитането на лизинговите договори от страна на лизингополучателите. Съгласно МСС 17 от лизингополучателите се изискваше да направят разграничение между финансов лизинг и оперативен лизинг. МСФО 16 изисква лизингополучателите да признават лизингово задължение, отразяващо бъдещите лизингови плащания, и „правото за ползване на актив“ за почти всички лизингови договори. Право на избор е възможен за някои краткосрочни лизинги и лизинги на активи с ниски стойности, като това изключение може да бъде приложено само от лизингополучателите. Счетоводното отчитане от страна на лизингодателите остава без промени.

Ръководството на дружеството все още е в процес на оценяване на възможните ефекти от прилагането на този нов стандарт.

МСС 7 „Отчети за паричните потоци” (изменен) в сила от 1 януари 2017 г., все още не е приет от ЕС

Тези изменения изискват допълнително оповестяване, което ще позволи на ползвателите на финансови отчети да оценят промените в задължения, произтичащи от финансовата дейност.

МСС 12 „Данъци върху дохода” (изменен) в сила от 1 януари 2017 г., все още не е приет от ЕС

Тези изменения са във връзка с признаването на отсрочени данъчни активи за неизползвани загуби и поясняват как да се отчитат счетоводно отсрочени данъчни активи относно дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност.

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този консолидиран финансов отчет, са представени по-долу.

Консолидираният финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на отделните видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за

оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към консолидирания финансов отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения консолидиран финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ (ревизиран 2007 г.). Групата прие да представя „консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход“ в единен отчет.

В консолидирания отчет за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Групата:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции в консолидирания финансов отчет; или
- в) прекласифицира позиции в консолидирания финансов отчет.

През 2016 г. са представени два сравнителни периода, тъй като Групата е извършила ретроспективно преизчисления и прекласификации на позиции в консолидирания финансов отчет. Повече информация относно грешките и прекласификациите е представена в пояснение 5.

4.3. База за консолидация

Във финансовия отчет на Групата са консолидирани финансовите отчети на предприятието майка и всички дъщерни предприятия към 31 декември 2016 г. Дъщерните предприятия са всички предприятия, при които Групата упражнява контрол върху финансовата и оперативната им политика. Предприятието майка придобива и упражнява контрол, като притежава повече от половината от общия брой права на глас. Всички дъщерни предприятия имат отчетен период, приключващ към 31 декември.

Всички вътрешногрупови сделки и салда се елиминират, включително нереализираните печалби и загуби от трансакции между дружества в Групата. Когато нереализираните загуби от вътрешногрупови продажби на активи се елиминират, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата. Сумите, представени във финансовите отчети на дъщерните предприятия са коригирани, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика, прилагана от Групата.

Печалба или загуба и друг всеобхватен доход на дъщерни предприятия, които са придобити или продадени през годината, се признават от датата на придобиването, или съответно до датата на продажбата им.

Неконтролиращото участие като част от собствения капитал представлява делът от печалбата или загубата и нетните активи на дъщерното предприятие, които не се притежават от Групата. Общият всеобхватен доход или загуба на дъщерното предприятие се отнася към собствениците на предприятието майка и неконтролиращите участия на базата на техния относителен дял в собствения капитал на дъщерното предприятие.

Ако Групата загуби контрол над дъщерното предприятие, всякаква инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие, се признава по справедлива стойност към датата на загубата на контрол, като промяната в балансовата стойност се отразява в печалбата или

загубата. Справедливата стойност на всяка инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие към датата на загуба на контрол се счита за справедлива стойност при първоначално признаване на финансов актив в съответствие с МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“ или, където е уместно, за себестойност при първоначално признаване на инвестиция в асоциирано или съвместно контролирано предприятие. В допълнение всички суми, признати в друг всеобхватен доход по отношение на това дъщерно предприятие, се отчитат на същата база, както би било необходимо, ако Групата директно се е била освободила от съответните активи или пасиви (напр. рекласифицирани в печалбата или загубата или отнесени директно в неразпределената печалба съгласно изискванията на съответния МСФО).

Печалбата или загубата от отписването на инвестиция в дъщерно предприятие представлява разликата между а) сумата от справедливата стойност на полученото възнаграждение и справедливата стойност на всяка задържана инвестиция в бившето дъщерно предприятие и б) балансовата сума на активите (включително репутация) и пасивите на дъщерното предприятие и всякакво неконтролиращо участие.

4.4. Бизнес комбинации

Всички бизнес комбинации се отчитат счетоводно по метода на покупката. Прехвърленото възнаграждение в бизнес комбинация се оценява по справедлива стойност, която се изчислява като сумата от справедливите стойности към датата на придобиване на активите, прехвърлени от придобиващия, поетите от придобиващия задължения към бившите собственици на придобиваното предприятие и капиталовите участия, емитирани от Групата. Прехвърленото възнаграждение включва справедливата стойност на активи или пасиви, възникнали в резултат на възнаграждения под условие. Разходите по придобиването се отчитат в печалбата или загубата в периода на възникването им.

Методът на покупката включва признаване на разграничимите активи и пасиви на придобиваното предприятие, включително условните задължения, независимо дали те са били признати във финансовите отчети на придобиваното предприятие преди бизнес комбинацията. При първоначалното признаване активите и пасивите на придобитото дъщерно предприятие са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната справедлива стойност, която служи като база за последващо оценяване в съответствие със счетоводната политика на Групата.

За всяка бизнес комбинация Групата оценява всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие, което представлява дял от собствения му капитал и дава право на ликвидационен дял, или по справедлива стойност или по пропорционален дял на неконтролиращото участие в разграничимите нетни активи на придобиваното предприятие. Другите видове неконтролиращо участие се оценяват по справедлива стойност или, ако е приложимо, на база, определена в друг МСФО.

Репутацията се признава след определяне на всички разграничими нематериални активи. Тя представлява превишението на сумата от а) справедливата стойност на прехвърленото възнаграждение към датата на придобиване и б) размера на всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие и в) в бизнес комбинация, постигната на етапи, справедливата стойност към датата на придобиване на държаното преди капиталово участие на Групата в придобиваното предприятие, над справедливата стойност на разграничимите нетни активи на придобиваното дружество към датата на придобиване. Всяко превишение на справедливата стойност на разграничимите нетни активи над изчислената по-горе сума се признава в печалбата или загубата непосредствено след придобиването.

При бизнес комбинация, постигната на етапи, Групата преоценява държаното преди капиталово участие в придобиваното предприятие по справедлива стойност към датата на придобиване (т.е. към датата на придобиване на контрол) и признава произтичащата печалбата или загубата, ако има такива, в печалбата или загубата. Сумите, признати в другия всеобхватен доход от дялово участие в придобиваното предприятие преди датата на придобиване на контрол, се признават на същата база, както ако Групата се е освободила директно от държаното преди капиталово участие.

Ако първоначалното счетоводно отчитане на бизнес комбинацията не е приключено до края на отчетния период, в който се осъществява комбинацията, Групата отчита суми за провизии за статиите, за които отчитането не е приключило. През периода на оценяване, който не може да надвишава една година от датата на придобиване, Групата коригира със задна дата тези суми за провизии или признава допълнителни активи или пасиви, за да отрази новата получена информация за фактите и обстоятелствата, които са съществували към датата на придобиване и, ако са били известни, щяха да повлияят на оценката на сумите, признати към тази дата.

Всяко възнаграждение под условие, дължимо от придобиващия, се признава по справедлива стойност към датата на придобиване и се включва като част от прехвърленото възнаграждение в замяна на придобиваното предприятие. Последващи промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие, което е класифицирано като актив или пасив, се признават в съответствие с изискванията на МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“ или в печалбата или загубата или като промяна в другия всеобхватен доход. Ако възнаграждението под условие е класифицирано като собствен капитал, то не се преоценява до окончателното му уреждане в собствения капитал. Промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие, които представляват суми за провизии през периода на оценяване, се отразяват ретроспективно за сметка на репутацията.

4.5. Сделки с неконтролиращи участия

Промени в дела на Групата в собствения капитал на дъщерно дружество, които не водят до загуба на контрол, се третират като трансакции със собственици на Групата. Отчетните стойности на дела на Групата и на неконтролиращите участия се коригират с цел отразяването на промяната на относителния им дял в капитала на дъщерното дружество. Всяка разлика между сумата, с която са променени неконтролиращите участия, и справедливата стойност на полученото или платено възнаграждение, се признава директно в собствения капитал и се отнася към собствениците на предприятието-майка.

4.6. Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия

Съвместно предприятие е договорно споразумение, по силата на което Групата и други независими страни се заемат със стопанска дейност, която подлежи на съвместен контрол и страните притежаващи съвместен контрол върху предприятието имат право на нетните активи на предприятието. Инвестициите в съвместни предприятия се отчитат по метода на собствения капитал.

Асоциирани са тези предприятия, върху които Групата е в състояние да оказва значително влияние, но които не са нито дъщерни предприятия, нито съвместно контролирани предприятия. Инвестициите в асоциирани предприятия се признават първоначално по себестойност, а впоследствие се отчитат по метода на собствения капитал. В себестойността на инвестицията се включват разходите по нейното придобиване.

Репутация или корекции в справедливата стойност на дела на Групата в асоциираното предприятие, се включва в стойността на инвестицията.

Всички последващи промени в размера на участието на Групата в собствения капитал на асоциираното предприятие се признават в балансовата стойност на инвестицията. Промени, дължащи се на печалбата или загубата, реализирана от асоциираното предприятие, се отразяват в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред "Печалба/(Загуба) от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал". Тези промени включват последваща амортизация или обезценка на определената при придобиването справедлива стойност на активи и пасиви на асоциираното предприятие.

Промените в другия всеобхватен доход на асоциираното предприятие, както и в позиции, признати директно в собствения капитал на асоциираното предприятие, се признават съответно в другия всеобхватен доход или в собствения капитал на Групата. В случаите, в които дялът на Групата в реализираните загуби на асоциираното предприятие надвиши размера на участието ѝ в асоциираното предприятие, включително и необезпечените вземания, Групата не признава своя дял в по-нататъшните загуби на асоциираното предприятие, освен ако Групата няма поети договорни или фактически задължения или е извършила плащания от името на асоциираното предприятие. Ако впоследствие асоциираното предприятие реализира печалби, Групата признава своя дял дотолкова, доколкото дялът на печалбата надвиши натрупания дял на загубите, които не са били признати по-рано.

Нереализираните печалби и загуби от трансакции между Групата и нейните асоциирани и съвместни предприятия се елиминират до размера на дела на Групата в тези предприятия. Когато се елиминират нереализирани загуби от продажби на активи, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата.

Сумите, отразени във финансовите отчети на асоциираните и съвместни предприятия, са преизчислени, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика на Групата.

При загуба на значително влияние над асоциирано дружество Групата оценява и признава всяка запазена инвестиция в него по справедлива стойност. Всяка разлика между балансовата стойност на инвестицията в асоциираното дружество при загуба на значителното влияние и сумата от справедливата стойност на запазеното участие и постъпленията при отписването се признава в печалбата или загубата.

Ако дяловото участие в асоциираното дружество е намалено, но без загуба на значително влияние, само пропорционална част от сумите, признати в другия всеобхватен доход, се рекласифицират в печалбата или загубата.

4.7. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Групата по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.8. Приходи

Приходите включват приходи от предоставяне на услуги и продажба на активи. Приходите от услуги са представени в пояснение 25.

Приходите се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащото на получаване плащане или възмездяване, като се отчита сумата на всички търговски отстъпки и количествени работи, направени от Групата.

При замяна на сходни активи, които имат сходна цена, размяната не се разглежда като сделка, която генерира приходи. Ако се разменят несходни активи, приходът се признава по справедливата стойност на получените стоки или услуги. Когато справедливата стойност на получените стоки и услуги не може надеждно да бъде оценена, приходът се оценява по справедливата стойност на предадените стоки и услуги, коригирана със сумата на всички преведени парични средства или парични еквиваленти.

Приходът, свързан със сделка по предоставяне на услуги, се признава, когато резултатът от сделката може надеждно да се оцени.

Приходът се признава, когато са изпълнени следните условия:

- Сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;
- Вероятно е икономическите ползи от сделката да бъдат получени;
- Направените разходи или тези, които предстои да бъдат направени, могат надеждно да бъдат оценени;
- Критериите за признаване, които са специфични за всяка отделна дейност на Групата, са изпълнени. Те са определени в зависимост от продуктите или услугите, предоставени на клиента, и на договорните условия, както са изложени по-долу.

4.8.1. Предоставяне на услуги

Приходите от предоставени услуги са свързани с дейността на дъщерните дружества и се признават в печалби и загуби за периода, когато те са предоставени, в случаите, когато резултатът от предоставената услуга може да бъде надеждно оценен, например когато услугата има фиксирана цена. Това е резултат от съгласието между двете страни. Приход не се признава, ако съществува значителна несигурност относно дължимото възнаграждение, свързаните разходи или възможно връщане на услуга.

Групата отдава под наем някои активи или част от тях при условията на сключени договори, предоставя бази за отпих на работниците от системата на групата и на външни клиенти, изготвя печатни издания.

Приходите от предоставени превозни услуги на чуждестранни железопътни компании се признават на база на взаимно признати двустранни протоколи за извършени услуги и се осчетоводяват в периода, за който се отнасят.

При абонаментни продажби възнаграждението се получава предварително. Приходите се признават в текущия период пропорционално на възникналите разходи за извършване на услугата. Останалата част от прихода се отлага за бъдещи периоди. Признаването на прихода става през периода, в който се извършва услугата.

4.8.2. Продажба на стоки

Приходите от продажбата на стоки, в хода на нормалната дейност, се признават по справедливата стойност на полученото, или което възнаграждение се очаква да се получи,

намалено с върнатите стоки, отстъпки или работи. Приход от продажба на стоки се признава в момента, когато съществените рискове от собствеността се прехвърлят към купувача, получаването на възнаграждението е вероятно, свързаните разходи и възможните връщания на стоки могат да се определят надеждно, няма продължаващо участие на ръководството в управлението на стоките, и сумата на прихода може да се измери надеждно. Ако е вероятно, че ще бъдат дадени отстъпки и тяхната стойност може да бъде надеждно измерена, тогава отстъпките се признават като намаление на приходите, в периода когато се признават приходите. Прехвърлянето на рисковете и изгодите варира според конкретните условия на договора за продажба.

При замяна на сходни активи, които имат сходна цена, размяната не се разглежда като сделка, която генерира приходи. Ако се разменят несходни активи, приходът се признава по справедливата стойност на получените стоки или услуги. Когато справедливата стойност на получените стоки и услуги не може надеждно да бъде оценена, приходът се оценява по справедливата стойност на предадените стоки и услуги, коригирана със сумата на всички преведени парични средства или парични еквиваленти.

4.8.3. Приходи от наеми

Приходите от наеми от части на сгради (помещения) се признават в печалби и загуби по линеен метод за периода на наема. Получени допълнителни плащания се признават като неделима част от общия приход от наем за периода на наема.

4.8.4. Приходи от лихви и дивиденди

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент. Приходите от дивиденди се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

4.8.5. Приходи от финансиране

Първоначално финансиранятията се отчитат като приходи за бъдещи периоди (финансиране), когато има значителна сигурност, че Групата ще получи финансирането и ще изпълни условията при които то е отпуснато. Финансиране, целящо да компенсира Дружеството за направени разходи по придобиване на активи, се признава като приход от финансиране, пропорционално на начислената за периода амортизация на активите, придобити с полученото финансиране. Когато финансирането е свързано с разходна позиция, то се признава като приход в периодите, необходими за съпоставяне на финансирането на систематична база с разходите, които то е предвидено да компенсира.

4.9. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

4.10. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Групата. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми следва да се признават като разход за периода, в който са възникнали, в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“.

4.11. Репутация

Репутацията представлява бъдещите икономически ползи, произтичащи от други активи, придобити в бизнес комбинация, които не са индивидуално идентифицирани и признати отделно. За целите на теста за обезценка репутацията се разпределя към всяка една единица, генерираща парични потоци, на Групата (или група от единици, генериращи парични потоци), която се очаква да има ползи от бизнес комбинацията, независимо от това дали други активи или пасиви на придобитото дружество са разпределени към тези единици. Репутацията се оценява по стойност на придобиване, намалена с натрупаните загуби от обезценка. При отписване на единица, генерираща парични потоци, съответната част от репутацията се включва в определянето на печалбата или загубата от отписването.

4.12. Нематериални активи

Нематериалните активи придобити от Групата, и имащи ограничен срок на използване, се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и натрупани загуби от обезценка.

Разходите свързани с поддръжката на нематериални активи се капитализират само когато се увеличава бъдещата икономическа изгода от актива. Всички останали разходи се признават като разход в печалби и загуби в момента на тяхното възникване.

Амортизацията се начислява в печалби и загуби на база линейния метод въз основа на очаквания срок на полезен живот на нематериалните активи, тъй като това отразява очаквания начин на консумиране на бъдещите икономически ползи от актива.

Очакваните срокове на полезен живот са както следва:

- софтуер 2 години
- други 7 години

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи”.

Ръководството на Групата е възприело политика на капитализиране на нематериални активи в случай, че тяхната цена на придобиване е еквивалентна или надвишава ниво на същественост в размер на 700 лева.

4.13. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на транспортните средства (подвижен жп състав) и земите се извършва по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преценка, намалена в следствие с натрупаната амортизация и загуба от обезценка. Направените преоценки се отчитат като преоценъчен резерв, ако преди това не се предхождат от признати преди това разходи. При бракуване на преоценения актив, той се обезценява до неизхабения размер на преоценъчния резерв поради изчерпване на неговите потребителски качества, а частта, която съответства на пренесената стойност при използването му в употреба, се отписва в увеличение на финансовия резултат от минали периоди. При продажба на преоценен актив, който е в добро състояние и не са намалени

неговите качества, преоценъчният резерв се отразява във финансовия резултат за минали периоди за сметка на увеличение на печалбата.

Честотата на преоценките се определя при наличието на значителни промени в справедливите стойности на активите, които се преоценяват поне веднъж на 5 години.

Последната преоценка на активите, отчитани последващо по преоценена стойност, която е направена на база на доклади на външни независими оценители, е както следва:

- на транспортни средства, включващи локомотиви, пътнически и товарни вагони - към 01.01.2016 г.
- на земите – към 01.01.2016 г.
- на ДМВ и ЕМВ Дезиро класик - към 01.01.2015 г.

Останалите активи от имоти, машини и съоръжения се оценяват по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка. Загубите от обезценка се отчитат като разход в печалбата или загубата за съответния период.

Последващите разходи за ремонт и модернизация на имоти, машини и съоръжения, при условие, че удължават срока на тяхното използване или подобряват икономическите ползи над първоначално оценената ефективност, се добавят към балансовата стойност на актива.

Всички други последващи разходи, които възстановяват качествата на активите се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от специалистите от съответните дейности и се одобряват от ръководството на Групата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Групата, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

• Сгради	25 години
• Машини	10 години
• Транспортни средства	
ДМВ и ЕМВ Дезиро класик	7 години
Локомотиви	10 години
Вагони пътнически	10 години
• Стопански инвентар	7 години
• Компютри	2 години
• Други	7 години

Считано от 01.01.2016 г. амортизацията на класа активи Товарни вагони, се изчислява като се използва методът според произведеното количество услуги, при използване на обемен показател за извършена работа - отчетени брутотон километри.

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се

признава в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Групата е в размер на 700 лв.

4.14. Отчитане на лизинговите договори

При лизингополучателя

В съответствие с изискванията на МСС 17 „Лизинг” правата за разпореждане с актива се прехвърлят от лизингодателя върху лизингополучателя в случаите, в които лизингополучателят понася съществените рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху наетия актив.

При сключване на договор за финансов лизинг активът се признава в консолидирания отчет за финансовото състояние на лизингополучателя по по-ниската от двете стойности – справедливата стойност на наетия актив и настоящата стойност на минималните лизингови плащания плюс непредвидени плащания, ако има такива. В консолидирания отчет за финансовото състояние се отразява и съответното задължение по финансов лизинг, независимо от това дали част от лизинговите плащания се дължат авансово при сключване на договора за финансов лизинг.

Впоследствие лизинговите плащания се разпределят между финансов разход и намаление на неплатеното задължение по финансов лизинг.

Активите, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират в съответствие с изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения” или МСС 38 „Нематериални активи”.

Лихвената част от лизинговата вноска представлява постоянен процент от непогасеното задължение и се признава в печалбата или загубата за периода на лизинговия договор.

Всички останали лизингови договори се считат за оперативни лизингови договори. Плащанията по оперативен лизингов договор се признават като разходи по линейния метод за срока на споразумението. Разходите, свързани с оперативния лизинг, напр. разходи за поддръжка и застраховки, се признават в печалбата или загубата в момента на възникването им.

При лизингодателя

Активите, отдадени по оперативни лизингови договори, се отразяват в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета по отношение на подобни активи на Групата, и изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения” или МСС 38 „Нематериални активи”. Доходът от оперативни лизингови договори се признава директно като приход в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния отчетен период.

4.15. Тестове за обезценка на репутация, други нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване на размера на обезценката Групата дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци. Репутацията се отнася към единиците, генериращи парични потоци, които

вероятно ще извличат ползи от съответната бизнес комбинация и които представляват най-ниското ниво в Групата, на което ръководството наблюдава репутацията.

Единиците, генериращи парични потоци, към които е отнесена репутацията, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Групата, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Групата.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се разпределят в намаление на балансовата стойност първо на репутацията, отнасяща се към тази единица, и след това на останалите активи от единицата, пропорционално на балансовата им стойност. С изключение на репутацията за всички други активи на Групата ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.16. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Групата стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Групата ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на сделката.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.16.1. Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- инвестиции, държани до падеж;
- финансови активи на разположение за продажба.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Групата. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на консолидирания финансов отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на редове „Финансови разходи“, „Финансови приходи“, с изключение на загубата от обезценка на търговски вземания, която се представя на ред „Други разходи“.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Групата, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Групата спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, са активи, които са държани за търгуване или са определени при първоначалното им признаване като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Всички деривативни финансови активи, освен ако не са специално определени като хеджиращи инструменти, попадат в тази категория. Активите от тази категория се оценяват по справедлива стойност, чиито изменения се признават в печалбата или загубата. Всяка печалба или загуба, произтичаща от деривативни финансови инструменти, е базирана на промени в справедливата стойност, която се определя от транзакции на активен пазар или посредством оценъчни методи при липсата на активен пазар.

Инвестиции, държани до падеж

Инвестиции, държани до падеж, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани или определяеми плащания и определена дата на падежа, различни от кредити и вземания. Инвестициите се определят като държани до падеж, ако намерението на ръководството на Групата е да ги държи до настъпване на падежа им. Инвестициите, държани до падеж, последващо се оценяват по амортизирана стойност чрез метода на ефективната лихва. При наличието на обективни доказателства за обезценка на инвестицията на базата на кредитен рейтинг, финансовите активи се оценяват по

настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци. Всички промени в преносната стойност на инвестицията, включително загубата от обезценка, се признават в печалбата или загубата.

Финансови активи на разположение за продажба

Финансови активи на разположение за продажба са недеривативни финансови активи, които са определени като финансови активи на разположение за продажба или не спадат към нито една от останалите категории финансови активи. Финансовите активи от тази категория последващо се оценяват по справедлива стойност с изключение на тези, за които няма котировки на пазарната цена на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да бъде надеждно определена. Последните се оценяват по амортизирана стойност по метода на ефективния лихвен процент или по себестойност, в случай че нямат фиксиран падеж. Промените в справедливата им стойност се отразяват в другия всеобхватен доход и се представят в съответния резерв в консолидирания отчет за собствения капитал, нетно от данъци, с изключение на загубите от обезценка и валутни курсови разлики на парични активи, които се признават в печалбата или загубата. Когато финансов актив на разположение за продажба бъде продаден или обезценен, натрупаните печалби и загуби, признати в другия всеобхватен доход, се прекласифицират от собствения капитал в печалбата или загубата за отчетния период и се представят като прекласифицираща корекция в другия всеобхватен доход. Лихви, изчислени по метода на ефективната лихва, и дивиденди се признават в печалбата или загубата като „финансови приходи”. Възстановяване на загуби от обезценка се признава в другия всеобхватен доход с изключение на дълговите финансови инструменти, при които възстановяването се признава в печалбата или загубата, само ако възстановяването може обективно да бъде свързано със събитие, настъпило след момента на признаване на обезценката.

4.16.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Групата включват заеми, финансов лизинг, търговски и други задължения. Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи” или „Финансови приходи”.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Заемите са взети с цел дългосрочно подпомагане на дейността на Групата. Те са отразени в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата, нетно от разходите по получаването на заемите. Финансови разходи като премия, платима при уреждане на дълга или обратното му изкупуване, и преки разходи по сделката се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на принципа на начислението, като се използва методът на ефективния лихвен процент, и се прибавят към преносната стойност на финансовия пасив до степента, в която те не се уреждат към края на периода, в който са възникнали

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на акционерите на предприятието майка, се признават след одобрението им от общото събрание на акционерите.

4.17. Материални запаси

Материалните запаси включват материали, стоки и незавършено производство. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Групата определя разходите за материални запаси, като използва конкретно определена стойност и първа входяща – първа изходяща за значими материални запаси и метод среднопретеглена стойност за всички останали.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.18. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени/уредени към датата на консолидирания финансов отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във консолидираните финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на

реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи (пояснение 12).

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Групата има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързвани с позиции, признати в другия всеобхватен доход (напр. преценка на земя) или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.19. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, безсрочни депозити и депозити до 3 месеца.

4.20. Нетекучи активи и пасиви, класифицирани като държани за продажба

Когато Групата възнамерява да продаде нетекуч актив или група активи (група за освобождаване) и ако продажбата е много вероятно да бъде осъществена в 12-месечен срок, активът или групата за освобождаване се класифицират като държани за продажба и се представят отделно в отчета за финансовото състояние.

Пасиви се класифицират като държани за продажба и се представят като такива в отчета за финансовото състояние, само ако са директно свързани с групата за освобождаване.

Активи, класифицирани като държани за продажба, се оценяват по по-ниската от тяхната балансова стойност непосредствено след тяхното определяне като държани за продажба и тяхната справедлива стойност, намалена с разходите по продажбата им. Някои активи, държани за продажба, като финансови активи или активи по отсрочени данъци, продължават да се оценяват в съответствие със счетоводната политика относно тези активи на Групата. Активите, класифицирани като държани за продажба, не подлежат на амортизация след тяхното класифициране като държани за продажба.

4.21. Собствен капитал, резерви

Акционерният капитал на предприятието майка отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Преоценъчният резерв включва ефект от преценка на земя и подвижен състав.

Натрупаната загуба включва текущия финансов резултат и непокритите загуби от минали години.

Всички транзакции със собственика на Групата са представени отделно в консолидирания отчет за промените в собствения капитал.

4.22. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Групата дължи пенсионни възнаграждения на служителите си по планове с дефинирани доходи и по планове с дефинирани вноски.

Планове с дефинирани вноски са пенсионни планове, по които Групата внася фиксирани вноски в държавни фондове. Групата няма други правни или договорни задължения след изплащането на фиксираните вноски. Вноските по плановете с дефинирани вноски се признават за разход в периода, в който съответните услуги са получени от служителя.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в двукратен размер на брутното трудово възнаграждение. В случай че служителят е работил в Дружество или в системата на железопътния превоз през последните 10 години, размерът на обезщетението възлиза на шестмесечния размер на брутното му трудово възнаграждение.

Групата е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица” на база на прогнозираны плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала” по недисконтирана стойност, която Групата очаква да изплати.

4.23. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Групата и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които е сигурно, че Групата ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-

горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.24. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.24.1. Класифициране на инвестициите на Групата

През периода ръководството на Групата е направила преглед на инвестициите в асоциирани предприятия.

Дългосрочни финансови активи, представляващи притежавани от Групата инвестиции в капитала на „Алианс България“ ЗАД и „БДЖ – Трансимпекс“ АД са рекласифицирана в Краткосрочни финансови активи, поради продължаващи планове на ръководството относно тяхното освобождаване.

4.24.2. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.24.3. Обезценка

Ако има обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка от кредити и вземания, сумата на загубата се оценява като разлика между балансовата стойност на актива и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци (с изключение на бъдещите кредитни загуби, които не са възникнали), дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент за финансовия актив (т.е. ефективният лихвен процент, изчислен при първоначалното признаване). Сумата на загубата се признава в печалбата или загубата. Предприятието първо преценява дали съществува обективно доказателство за обезценка отделно за финансови активи, които са индивидуално значими, и отделно или заедно за финансови активи, които не са индивидуално значими.

Ако в следващ период сумата на загубата от обезценка намалее и спадът може по обективен начин да се свърже със събитие, което възниква, след като обезценката е призната, преди това признатите загуби от обезценка се възстановяват. Възстановяването

не води до балансова стойност на финансовия актив, която да надвишава онази амортизирана стойност, която би била на датата на възстановяването, ако не е била призната загуба от обезценка. Възстановената сума се признава в печалбата или загубата.

При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Групата през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.24.4. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2016 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Групата. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 8 и 9. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

4.24.5. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка.

4.24.6. Обезценка на кредити и вземания

Ръководството преценява адекватността на обезценката на трудносъбираеми и несъбираеми вземания от клиенти на база на възрастов анализ на вземанията, исторически опит за нивото на отписване на несъбираеми вземания, както и анализ на платежоспособността на съответния клиент, промени в договорените условия на плащане и др. Ако финансовото състояние и резултатите от дейността на клиентите се влошат над очакваното, стойността на вземанията, които трябва да бъдат отписани през следващи отчетни периоди, може да бъде по-голяма от очакваната към отчетната дата.

4.24.7. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност.

4.24.8. Оценяване по справедлива стойност

За оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти (при липса на котираны цени на активен пазар) и нефинансови активи, ръководството на Групата използва различни техники базирани в максимална степен на пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните данни, които биха били определени при

справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

4.24.9. Провизии

Групата е ответник по няколко съдебни дела към настоящия момент, чийто изход може да доведе до задължения на стойност, различна от сумата на признатите в консолидирания финансов отчет провизии. Провизиите нямат да бъдат разглеждани тук по-подробно, за да се избегнат предубеждения, свързани с позицията на Групата в горепосочените спорове.

5. Ефект от корекции на грешки от минали периоди

Групата е направила корекция в началното салдото на натрупаната загуба в нетен размер на 369 хил. лв. към 01.01.2016 г., произтичаща от неначислени приходи и разходи, касаещи друг отчетен период. Основните корекции са следните:

- Неотчетени разходи за материали за 172 хил. лева, в т.ч. разходи за ел.енергия за 170 хил. лева и разходи за вода 2 хил. лева.
- Неотчетени разходи за членски внос за 70 хил. лева.

Пояснения 5.1, 5.2, 5.3 и 5.4 дават подробна информация касаеща за направените корекции през 2015 г. и 2014 г.

5.1. Консолидиран отчет за финансовото състояние

Активи	Пояснение	2015 ‘000 лв.	Преизчисление ‘000 лв.	2015 ‘000 лв. преизчислен
Нетекущи активи				
Нематериални активи		1 124	-	1 124
Имоти, машини и съоръжения	5.1.1	447 176	3 121	450 297
Инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал		7	-	7
Дългосрочни финансови активи		2 831	-	2 831
Отсрочени данъчни активи		8 568	-	8 568
Нетекущи активи		459 706	3 121	462 827
Текущи активи				
Материални запаси	5.1.2	43 598	(1)	43 597
Краткосрочни финансови активи		2 577	-	2 577
Търговски вземания	5.1.3	36 822	(25)	36 797
Вземания от свързани лица		2 444	-	2 444
Вземания във връзка с данъци върху дохода		-	-	-
Други вземания	5.1.4	56 447	(1)	56 446
Пари и парични еквиваленти		13 780	-	13 780
Текущи активи		155 668	(27)	155 641
Активи и групи за освобождаване, класифицирани като държани за продажба	5.1.1	20 227	(3 120)	17 107
Общо активи		635 601	(26)	635 575
Собствен капитал				
Акционерен капитал		28 950	-	28 950
Преоценъчен резерв	5.1.1	201 356	2	201 358
Други резерви		139 096	-	139 096
Нагрупана загуба		(347 181)	(369)	(347 550)
Собствен капитал, отнасящ се до собствениците на предприятието майка		22 221	(367)	21 854
Неконтролиращо участие		615	-	615
Общо собствен капитал		22 836	(367)	22 469
Пасиви				
Нетекущи пасиви				
Пенсионни и други задължения към персонала		5 507	-	5 507
Дългосрочни заеми		24 135	-	24 135
Задължения по финансов лизинг		41 377	-	41 377
Финансиране		82 914	-	82 914
Отсрочени данъчни пасиви		25 825	-	25 825
Нетекущи пасиви		179 758	-	179 758
Текущи пасиви				
Провизии		635	-	635
Пенсионни и други задължения към персонала	5.1.5	16 389	2	16 391
Краткосрочни заеми		226 386	-	226 386
Задължения по финансов лизинг		5 790	-	5 790
Финансиране		25 706	-	25 706
Търговски задължения	5.1.6	18 262	295	18 557
Краткосрочни задължения към свързани лица		91 306	-	91 306
Задължения за данъци върху дохода		108	-	108
Други задължения	5.1.7	48 425	44	48 469
Текущи пасиви		433 007	341	433 348
Общо пасиви		612 765	341	613 106
Общо собствен капитал и пасиви		635 601	(26)	635 575

- 5.1.1. Нетно увеличение на имоти машини и съоръжения с 3 121 хил. лв., дължащо се на: отписани ремонти на активи през 2016 г., обект на разпоредителни сделки в предходни години за 2 хил. лева, възстановяване на отписани липси в 2014 г. на 2 броя вагон отоплители, намерени при инвентаризация от 2016 г. Увеличение на нетекущите активи с 3 хил. лева, в резултат на извършена корекция на грешно отчетени текущи разходи за дейността, представляващи разходи за придобиване на активи. Извършена корекция свързана с рекласификация на имоти машини и съоръжения с 3 120 хил. лева, представляващо грешно класифицирани през 2015 г. транспортни средства като активи и групи за освобождаване, класифицирани като държани за продажба. Увеличение на преоценъчен резерв с 2 хил. лв.
- 5.1.2. Намаление на материалните запаси със 1 хил. лв. в резултат на неотписани материални запаси през 2015 г.
- 5.1.3. Нетно намаление на търговските вземания с 25 хил. лева в резултат на сторнирани приходи от 2015 г. за 37 хил. лева и увеличение на търговските вземания с 12 хил. лева в резултат на неначислени приходи за 2015 г. от чужди жп администрации.
- 5.1.4. Намаление на Другите вземания - вземания по липси и начети с 1 хил. лева, представляващи стойността на възстановените през 2016 г. като нетекущи активи 2 броя вагон отоплителя.
- 5.1.5. Увеличение на пенсионните и другите задължения към персонала с 2 хил. лева, дължащо се на начислени социални разходи за 2015 г.
- 5.1.6. Увеличение на Търговските задължения с 295 хил. лева, в резултат на неначислен разход за ел.енергия за 170 хил. лева, неначислени разходи за вода за 2 хил. лева, в т.ч. за 2013 г. – 1 хил. лева, неначислен разход за членски внос за 70 хил. лева, неначислени транспортни разходи за трансбордиране на пътници за 42 хил. лева, в т.ч. за 2014 г. – 4 хил. лева, разходи за комуникации за 5 хил. лева и други за 6 хил. лева
- 5.1.7. Нетно намаление на Другите задължения с 44 хил. лева в резултат на неначислени задължения за 45 хил. лева и сторнирани разходи за 1 хил. лева.

5.2. Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината приключваща на 31 декември 2015 г.

	Пояснение	2015 ‘000 лв.	Преизчисление ‘000 лв.	2015 ‘000 лв. преизчислен
Приходи от продажби	5.2.1	189 798	(25)	189 773
Приходи от финансиране		200 864	-	200 864
Разходи за материали	5.2.2	(88 675)	(172)	(88 847)
Разходи за външни услуги	5.2.3	(76 508)	(48)	(76 556)
Разходи за персонала	5.2.4	(129 004)	(2)	(129 006)
Амортизация и обезценка на нефинансови активи	5.2.5	(100 266)	1	(100 265)
Себестойност на продадените стоки и други текущи активи		(451)	-	(451)
Промени в наличностите на готовата продукция и незавършеното производство		641	-	641
Печалба от продажба на нетекущи активи		3 738	-	3 738
Придобиване на машини по стопански начин		4 459	-	4 459
Други разходи	5.2.6	(27 007)	(115)	(27 122)
Загуба от оперативна дейност		(22 411)	(361)	(22 772)
Печалба от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал		7	-	7
Финансови разходи		(7 569)	-	(7 569)
Финансови приходи		320	-	320
Загуба преди данъци		(29 653)	(361)	(30 014)
Разходи за данъци върху дохода		(3 978)	-	(3 978)
Загуба за годината		(33 631)	(361)	(33 992)
Друг всеобхватен доход				
Преоценка на нефинансови активи		75 632	-	75 632
Данък върху дохода, отнасящ се до компонентите на другия всеобхватен доход		(7 563)	-	(7 563)
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		68 069	-	68 069
Общо всеобхватен доход за годината		34 438	(361)	34 077
Загуба за годината, отнасяща се до:				
Миноритарното участие		(48)	-	(48)
Притежателите на собствен капитал на предприятието майка		(33 583)	(361)	(33 944)
		(33 631)	(361)	(33 992)
Общо всеобхватна загуба за годината, отнасяща се до:				
Неконтролиращото участие		(48)	-	(48)
Притежателите на собствен капитал на предприятието майка		34 486	(361)	34 125
		34 438	(361)	34 077

- 5.2.1. Нетно намаление на отчетените приходи с 25 хил. лева, в резултат на неначислени приходи от чужди жп администрации за наем на вагони за 12 хил. лева и сторниран приход от щета в размер на 37 хил. лева.
- 5.2.2. Увеличение на разходите за материали със 172 хил.лв, дължащи се на начислени разходи за ел. енергия в размер на 170 хил. лв., разходи за вода за 1 хил. лева и начислен разход на резервни части на 1 хил. лв.
- 5.2.3. Корекция на разходи за външни услуги в размер на 48 хил. лв., дължаща се на неначислени транспортни разходи за трансбордиране на пътници за 38 хил. лева, разходи за комуникации за 5 хил. лева и други за 5 хил. лева
- 5.2.4. Увеличение на разходите за персонала в резултат на нанечислени социални разходи за 2 хил. лева.
- 5.2.5. Корекция на разходите за амортизация с 1 хил. лева, в резултат на отписани и възстановени имоти, машини и съоразения, посочени в т.5.1.1
- 5.2.6. Корекция на други разходи с 115 хил. лева, представляващи начислен разход за членски внос за 70 хил. лева, обезщетение за щета за 27 хил. лева, разходи за униформено облекло за 17 хил. лева и други разходи за 1 хил. лева.

5.3. Ефект от преизчисление на натрупаната загуба към 31 декември 2014 г.

	‘000 лв.
Признаване на разходи за дейността към 31 декември 2014 г.	<u>(8)</u>
Общ ефект – увеличение на натрупаната загуба към 31 декември 2014 г.	(8)

5.4. Ефект от преизчисление на натрупаната загуба към 31 декември 2015 г.

	‘000 лв.
Ефект от корекции на финансовия резултат за 2015 г.	<u>(8)</u>
Нетно увеличение на признати разходи за 2015 г.	(336)
Нетно намаление на признати приходи за 2015 г.	<u>(25)</u>
Общ ефект – увеличение на натрупаната загуба към 31 декември 2015 г.	(369)

6. База за консолидация

6.1. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерните предприятия, включени в консолидацията, са както следва:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	Основна дейност	участие	участие
			2016 %	2015 %
"БДЖ - Пътнически превози" ЕООД	България	Железопътни превози на пътници, поддръжка и ремонт на подвижен състав	100%	100%
"БДЖ - Товарни превози" ЕООД	България	Железопътни превози на товари, поддръжка и ремонт на подвижен състав	100%	100%
„БДЖ-Булвагон” АД	България	Ремонт и производство на пътнически вагони	51.00%	51.00%

7. Инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Балансова стойност към 1 януари	7	-
Дял от собствения капитала полагащ се на Групата	30	7
Балансова стойност към 31 декември	37	7

Финансовата информация за асоциираните предприятия може да бъде обобщена, както следва:

31 декември 2016 г.	Страна на учредяване	дялово участие 2016	2016 ‘000 лв.	дялово участие 2015	2015 ‘000 лв.
Име		%	‘000 лв.	%	‘000 лв.
„Зона за Обществен достъп – Бургас“ АД	България	20	12	20	7
„БДЖ Кончар“ АД	България	49	25	49	-
„Парселс Деливери“ АД	България	49	-	49	-
„Реклама Български Железници“ ООД	България	49	-	49	-
„Фризон – БДЖ“ ООД	България	-	-	50	-
			<u>37</u>		<u>7</u>

Детайлна информация за значимо асоциирано предприятие отчетено по метода на собствения капитал:

	БДЖ – Кончар АД		ЗОД – Бургас АД	
	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Активи	1 233	1 129	200	206
Пасиви	1 014	961	140	172
Приходи	794	1 255	33	100
Натрупана Печалба/ (Загуба)	164	113	(440)	(466)
Нетни активи	219	168	60	34
Дял от нетните активи, полагащи се на Групата	25	-	12	7

Всички инвестиции в асоциирани предприятия са обезценени изцяло към 31 декември 2016 г. с изключение на Зона за Обществен достъп – Бургас АД и „БДЖ – Кончар“ АД.

Всички трансфери на парични средства към Групата, например изплащане на дивиденди, се осъществяват след одобрението на най-малко 51 % от всички собственици на асоциираните предприятия. През 2016 г. и 2015 г. Групата не е получила дивиденди от класифицираните през 2016 година асоциирани предприятия.

Групата няма условни задължения или други поети ангажименти, свързани с инвестициите в асоциирани предприятия.

8. Нематериални активи

Нематериалните активи на Групата включват патенти и лицензи, софтуер, разходи за придобиване на НДА и други. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Патенти и лицензи	Софтуер	Разходи за придобиване на НДА	Други	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2016 г.	4 936	3 410	719	77	9 142
Новопридобити активи, закупени	-	24	2	-	26
Отписани активи	(15)	(234)	-	-	(249)
Рекласификация по групи	-	1	(1)	-	-
Салдо към 31 декември 2016 г.	4 921	3 201	720	77	8 919
Амортизация					
Салдо към 1 януари 2016 г.	(4 820)	(3 138)	-	(60)	(8 018)
Отписани активи	15	234	-	-	249
Амортизация	(13)	(227)	-	-	(240)
Салдо към 31 декември 2016 г.	(4 818)	(3 131)	-	(60)	(8 009)
Балансова стойност към 31 декември 2016 г.	103	70	720	17	910

	Патенти и лицензи	Софтуер	Разходи за придобиване на НДА	Други	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2015 г.	4 914	3 390	-	103	8 407
Новопридобити активи, закупени	22	30	719	6	777
Отписани активи	-	(10)	-	(32)	(42)
Салдо към 31 декември 2015 г.	4 936	3 410	719	77	9 142
Амортизация					
Салдо към 1 януари 2015 г.	(4 807)	(2 876)	-	(60)	(7 743)
Отписани активи	-	10	-	-	10
Амортизация	(13)	(272)	-	-	(285)
Салдо към 31 декември 2015 г.	(4 820)	(3 138)	-	(60)	(8 018)
Балансова стойност към 31 декември 2015 г.	116	272	719	17	1 124

9. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Групата включват земя и сгради, съоръжения, машини и оборудване, транспортни средства, стопански инвентар, активи в процес на изграждане и аванси. Балансовата им стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Земя и Сгради ‘000 лв.	Съоръжения ‘000 лв.	Машини и оборудване ‘000 лв.	Транспортни средства ‘000 лв.	Стопански инвентар ‘000 лв.	Активи в процес на изграждане ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Брутна балансова стойност							
Салдо към 1 януари 2016 г.	119 024	23 016	41 885	936 587	4 274	13 276	1 138 062
Новопридобити активи	-	-	54	27 692	9	15 995	43 750
Преоценка/(Обезценка) в собствен капитал	(24 102)	-	-	(54 154)	-	-	(78 256)
Други корекции в резултат на елиминирани на вътрешногрупови сделки след преоценка	-	-	-	(4 557)	-	-	(4 557)
Отписани активи	(1 716)	(136)	(414)	(14 050)	(282)	(329)	(16 927)
Трансфер от активи, държани за продажба	-	-	-	(9 219)	-	-	(9 219)
Рекласификация по групи	174	627	359	14 809	11	(15 980)	-
Салдо към 31 декември 2016 г.	93 380	23 507	41 884	897 108	4 012	12 962	1 072 853
Амортизация и обезценка							
Салдо към 1 януари 2016 г.	(19 930)	(14 044)	(39 308)	(605 312)	(4 041)	(5 130)	(687 765)
Отписани активи	197	109	408	9 243	278	-	10 235
Трансфер от активи, държани за продажба	-	-	-	7 931	-	-	7 931
Рекласификация по групи	-	-	(3)	3	-	-	-
Преоценка/ (Обезценка) в собствен капитал	-	-	-	153 952	-	-	153 952
Други корекции в резултат на елиминирани на вътрешногрупови сделки след преоценка	-	-	-	24 800	-	-	24 800
Амортизация/Обезценка	(1 545)	(900)	(596)	(57 826)	(40)	(1 420)	(62 327)
Салдо към 31 декември 2016 г.	(21 278)	(14 835)	(39 499)	(467 209)	(3 803)	(6 550)	(553 174)
Балансова стойност към 31 декември 2016 г.	72 102	8 672	2 385	429 899	209	6 412	519 679

	Земя и Сгради	Съоръжения	Машини и оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар	Активи в процес на изграждане и аванси	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност							
Салдо към 1 януари 2015 г.	123 190	22 830	41 749	950 227	5 039	13 333	1 156 368
Новопридобити активи	24	-	170	1 560	12	17 534	19 300
Обезценка	(3 572)	-	-	(98)	-	-	(3 670)
Отписани активи	(698)	(43)	(156)	(402)	(777)	(95)	(2 171)
Трансфер към активи, държани за продажба	-	-	-	(31 759)	-	-	(31 759)
Рекласификация по групи	80	229	122	17 059	-	(17 496)	(6)
Салдо към 31 декември 2015 г.	119 024	23 016	41 885	936 587	4 274	13 276	1 138 062
Амортизация и обезценка							
Салдо към 1 януари 2015 г.	(18 907)	(13 198)	(38 855)	(615 660)	(4 764)	(5 130)	(696 514)
Отписани активи	273	40	155	370	776	-	1 614
Трансфер към активи, държани за продажба	-	-	-	26 133	-	-	26 133
Преоценка	-	-	-	80 982	-	-	80 982
Амортизация	(1 296)	(886)	(608)	(97 137)	(53)	-	(99 980)
Салдо към 31 декември 2015 г.	(19 930)	(14 044)	(39 308)	(605 312)	(4 041)	(5 130)	(687 765)
Балансова стойност към 31 декември 2015 г.	99 094	8 972	2 577	331 275	233	8 146	450 297

Всички разходи за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

През 2016 г. е призната преоценка на активи – земи и транспортни средства, извършена с помощта на лицензирани оценители, съгласно възприетият модел на последващо отчитане и оценяване, оповестено в бележка 4.13.

Към 31 декември 2016 г. Групата има заложен имоти, машини и съоръжения като обезпечение по свои задължения по получени заеми, както следва:

- 24 броя електрически мотрисни влака „Дизиро с обща балансова стойност от 104 877 хил. лв., 3 почивни станции в гр. Варна, Приморско и Паничище с обща балансова стойност 1 317 хил. лв. към 31 декември 2016 г. и сгради на Локомотивно депо Варна с обща балансова стойност от 659 хил. лв. по заем от банка KFW IPREX BANK GmbH;
- 60 бр локомотиви с балансова стойност 9 664 хил. лв.;
- 127 бр.пътнически вагони с балансова стойност 17 270 хил.лв.;
- 4 637 броя товарни вагона с балансова стойност 33 895 хил.лв. към 31 декември 2016 г. и 25 броя дизелови мотрисни влака „Дизиро с обща балансова стойност от 36 725 хил. лв по издадена втора емисия облигации през 2007г.;
- по изпълнително дело №20148460400235 по описа на ЧСИ Орлин Мендов е наложена възбрана върху 1/2 идеална част на поземлен имот и административна сграда, находящи се в местност „Центъра“, район „Средец“, гр. София, административна сграда на транспортна полиция, находяща се в район „Сердика“, гр. София, оперативно битова сграда ТУ „Транспортна полиция“ – гр. Варна, Почивно - възстановителен център „Родина“ (хижа Родина), находящ се в гр. София, Национален парк „Витоша“, ведно с намиращите се в имота обслужващи и спомагателни постройки, Почивна станция „Банкя“, находяща се в област София, община Столична, район Банкя, гр. Банкя, Почивна станция Росенец, находяща се в гр. Бургас, Лесопарк „Росенец“, както и възбрана върху сграда Учебни курсове в гр. Пловдив. Възбраните са наложени по искане на „Дексия Креди Локал С.А.“, „ФМС Вертмениджмънт“ и „КА Финанц АГ“, които са взискатели по изпълнителното дело.
- Наложени обезпечителни мерки от ТД на НАП – СДиО – заповор върху движими вещи, представляващи 19 броя пътнически вагони, с обща балансова стойност от 1 722 хил. лева. Наложения заповор е по образувано изпълнително дело във връзка с определени публични задължения на Групата („Холдинг БДЖ“ ЕАД) по издадени ревизионни актове от НАП.

10. Лизинг

10.1. Финансов лизинг като лизингополучател

Групата има сключени следните договори за финансов лизинг за доставка на активи:

По договор с Arwex AG Швейцария за доставка на 30 бр. спални вагони, от които са доставени 12 бр., 5 бр. бистро вагони и 4 бр. талиги, на обща стойност 41 593 хил. лв. След извършено плащане на доставчика, което е финансирано от Еврофима, задължението е трансформирано към Еврофима в размер на 20 000 хил. евро. Изплащането на това задължението по главница следва да настъпи през 2017 г., което в левова равностойност е 39 117 хил. лв. Договорената лихва е в размер на 6 м euribor.

Доставени са 100 бр. пътнически вагони от Arwex AG Швейцария за 19 646 хил. лв., от които частично е платено на доставчика, а останалата част е цедирана от доставчика на Първа Инвестиционна Банка. Задълженията по този лизинг са обект на съдебен спор като към 31.12.2016 г. възлизат в размер на 8 303 хил. лв., от които 6 042 хил. лева са в просрочие.

През 2014 г. по възникнал спор с „Първа инвестиционна банка“ АД за неоснователно платени суми по цедираните вземания от Arwex AG Швейцария, Групата е завела търговско дело №2763/2014г. по описа на СГС, ТО, VI -9 състав за възстановяване на тези суми, възлизащи в размер на 6 794 хил. евро. В тази връзка до разрешаване на спора са

спрени плащанията от страна на Дружеството на дължимите вноски по договора, считано от 01.04.2014 г.

На 18.08.2016 г. е постановено решение по т.дело № 2763/2014 г. в Софийски градски съд VI-9 състав, с което искът, заведен от Групата срещу „Първа инвестиционна банка”, е уважен за сумата от 5 523 хил. евро главница и сумата от 1 252 хил. евро мораторни лихви. „Първа инвестиционна банка” АД е подала въззивна жалба на 08.09.2016 г. пред Софийски апелативен съд. Делото е насрочено за 19.05.2017 г.

Бъдещите минимални лизингови плащания в края на всеки от представените отчетни периоди са представени, както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания			
	До 1 Година ‘000 лв.	От 1 до 5 години ‘000 лв.	Над 5 години ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
31 декември 2016 г.				
Лизингови плащания	47 496	183	-	47 679
Дисконтиране	(284)	(3)	-	(287)
Нетна настояща стойност	47 212	180	-	47 392
31 декември 2015 г.				
Лизингови плащания	6 245	41 541	-	47 786
Дисконтиране	(455)	(164)	-	(619)
Нетна настояща стойност	5 790	41 377	-	47 167

Лизинговите договори включват фиксирани лизингови плащания и опция за закупуване в края на срока на лизинга. Лизинговите договори са неотменяеми, но не съдържат други ограничения.

10.2. Оперативен лизинг като лизингополучател

Бъдещите минимални плащания по договори за оперативен лизинг на Групата са, както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания
	До 1 година ‘000 лв.
Към 31 декември 2016 г.	3 079
Към 31 декември 2015 г.	3 580

През 2016 г. са отчетени разходи по оперативен лизинг в размер на 3 079 хил. лв. (2015 г. 3 508 хил. лв.) за ползвани сгради, терени и гаражни козовози, собственост на ДП „Железопътна Инфраструктура”.

Сублизингови плащания или условни плащания по наеми не са извършени или получени. Приход от сублизинг не се очаква да бъде реализиран, тъй като всички активи, придобити по договори за оперативен лизинг, се използват само от Групата.

Договорите за оперативен лизинг на Групата не съдържат клаузи за условен наем. Нито един от договорите за оперативен лизинг не съдържа опция за подновяване или покупка,

клаузи за увеличение или ограничения относно дивиденди, по-нататъшен лизинг или допълнителен дълг.

10.3. Оперативен лизинг като лизингодател

Приходите от отдадените по договори за оперативен лизинг активи за 2016 г. възлизат на 2 185 хил. лв. (2015 г.: 3 116 хил. лв.), от които приходи от наем на сгради и терени 763 хил. лв. (2015 г.: 1 224 хил. лв.), приходи от отдадени локомотиви и вагони 1 416 хил. лв. (2015 г.: 1 886 хил. лв.) и приходи от наем на контейнери и други наеми 6 хил. лв. (2015 г.: 6 хил. лв.).

Минимални лизингови постъпления

	До 1 година ‘000 лв.
Към 31 декември 2016 г.	2 185
Към 31 декември 2015 г.	3 116

11. Дългосрочни финансови активи

Дългосрочните финансови активи, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, се отнасят към категорията финансови активи на разположение за продажба.

	Участие	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Участие в дружество:	%		
Еврофима	0.20	2 828	2 828
Интерконтейнер Интерфриго	1.70	1 065	1 065
Клирингово Бюро Брюксел	8.00	3	3
Прибой ООД	8.00	0.4	0.4
Обезценка		(1 065)	(1 065)
Балансова стойност		2 831	2 831

Справедливата стойност на участието в собствения капитал на горепосочените дружества, не може да бъде надеждно оценена, поради несигурността свързана с бъдещото им развитие. Поради тази причина горепосочените инвестиции са оценени по стойност на придобиване, намалена с разходите за обезценка. Инвестицията в Интерконтейнер Интерфриго е обезценена на 100%, поради прекратяване на дейността и обявяване на дружеството в ликвидация от 26.11.2010 г. (неприключила).

12. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и могат да бъдат представени като следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2016 г.	Признати в другия всеобхватен доход	Признати в директно в капитала	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2016 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Нетекущи пасиви					
Имоти, машини и съоръжения	25 825	7 439	(2 088)	(3 824)	27 352
Нетекущи активи					
Пенсионни и други задължения към персонала	(6 674)	-	-	(263)	(6 937)
Текущи активи					
Търговски и други вземания	(1 557)	-	-	(2 535)	(4 092)
Провизии	(337)	-	-	154	(183)
Други корекции в резултат на елиминиране на вътрешногрупови сделки след преоценка	-	-	-	-	(1 570)
		7 439	(2 088)	(6 468)	
Признати като:					
Отсрочени данъчни активи	(8 568)				(11 212)
Отсрочени данъчни пасиви	25 825				27 352

Отсрочените данъци за сравнителния период 2015 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2015 г.	Признати в другия всеобхватен доход	Признати в директно в капитала	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2015 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Нетекущи пасиви					
Имоти, машини и съоръжения	15 270	7 563	(701)	3 693	25 825
Нетекущи активи					
Пенсионни и други задължения към персонала	(6 030)	-	-	(644)	(6 674)
Текущи активи					
Търговски и други вземания	(1 502)	-	-	(55)	(1 557)
Провизии	(216)	-	-	(121)	(337)
		7 563	(701)	2 873	
Признати като:					
Отсрочени данъчни активи	(7 748)				(8 568)
Отсрочени данъчни пасиви	15 270				25 825

Сумата на неизползваните данъчни загуби, за които в отчета за финансовото състояние не е бил признат отсрочен данъчен актив, е в размер на 29 819 хил. лв. към 31 декември 2016 г. Те могат да бъдат използвани в петгодишен срок от годината на възникването им, както следва:

Година на възникване	Данъчнизагуби	Непризнат отсрочен данъчен актив
	'000 лв.	'000 лв.
2012	2 982	298
2014	9 005	901
2016	17 832	1 783
	29 819	2 982

13. Материални запаси

Материалните запаси, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	2016 '000 лв.	2015 '000 лв.
Материали и консумативи	41 473	42 043
Стоки	14	12
Незавършено производство	1 247	1 542
Материални запаси	42 734	43 597

През 2016 г. общо 25 255 хил. лв. от материалните запаси са отчетени като разход в печалбата или загубата (2015 г.: 28 507 хил. лв.).

Към 31.12.2016 г. не е признавана обезценка на материални запаси и няма материални запаси, заложиени като обезпечения.

14. Краткосрочни финансови активи

Краткосрочните финансови активи, признати в отчета за финансовото състояние, се отнасят към категорията финансови активи на разположение за продажба. Балансовата стойност на финансовите активи на разположение за продажба, включва:

	Участие	2016 '000 лв.	2015 '000 лв.
Участие в дружество:	%		
БДЖ- Трансимпекс АД	35	1 847	1 847
Обезценка		(12)	(12)
Алианц България ЗПАД	2.80	742	742
Балансова стойност		2 577	2 577

Справедливата стойност на участието в собствения капитал на горепосочените дружества, не може да бъде надеждно оценена, поради несигурността свързана с бъдещото им развитие. Поради тази причина горепосочените инвестиции са оценени по стойност на придобиване, намалена с разходите за обезценка.

През 2013г. капитала на ЗАД „Алианц България“ е увеличен чрез издаване на нови 3 637 432 броя безналични поименни акции с номинална и емисионна стойност 5 лева всяка. Увеличението на капитала е вписано в Търговския регистър по партидата на ЗАД „Алианц България“ на 11.06.2013г. В следствие на това участието на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, в капитала е намалено от 5,616% на 2,796%.

На основание решение на Съвета на директорите на Групата, взето с Протокол №13/19.12.2014г. е получено разрешение от Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, с Протокол № ПД-24/05.02.2015г., с което е възобновена продажбата от Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол на притежаваните 202 500 броя обикновени, поименни, безналични, с право на глас акции, всяка от които с номинална стойност от 5 лева от капитала на ЗАД „Алианц България“.

На 29.09.2016 г. по изпълнително дело №20148460400235 по описа на ЧСИ Орлин Мендов е наложен запор върху притежаваните от „Холдинг БДЖ“ ЕАД 202 500 броя поименни, безналични акции, представляващи 2.80% от капитала на ЗАД „Алианц България“. Запора е наложен по искане на „ФМС Вертмениджмънт“, „Дексия Креди Локал С.А.“ и „КА Финанц АГ“, явяващи са вискатели по изпълнителното дело. С Постановление от 14.02.2017 г., издадено от ЧСИ в производството по изпълнителното дело е възложено покупката от „АРТ МЕТАЛ ТРЕЙДИНГ“ ООД на 202 500 броя поименни, безналични акции, представляващи 2.80% от капитала на ЗАД „Алианц България“ за сумата от 1 832 хил. лева.

С Протокол № ПД-23/05.02.2015 г. на Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, е разрешена продажба на 1 846 667 бр. обикновени, поименни налични акции, с право на глас акции, всяка от които с номинална стойност 1 лев от капитала на „БДЖ Трансимекс“ АД, собственост на „Холдинг БДЖ“ ЕАД.

15. Търговски вземания

	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Търговски вземания, брутно	53 874	63 141
Обезценка	(38 377)	(26 344)
Търговски вземания	15 497	36 797

Всички търговски вземания на Групата са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Всички търговски вземания на Групата са прегледани относно индикации за обезценка. Някои търговски вземания са били обезценени и съответната обезценка в размер на 12 327 хил. лв. (2015 г.: 1 029 хил. лв.) е била призната в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други разходи“. Обезценените вземания са били дължими главно от търговски контрагенти, които са имали финансови затруднения. Промените в обезценката на търговските и другите вземания през годината са представени в пояснение 37.2

Анализ на необезценените просрочени търговски вземания е представен в пояснение 37.2.

Най-значимите търговски вземания към 31 декември са, както следва:

	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Вземания от чуждестранни железопътни администрации:		
Сръбски железници	18 352	18 609
Македонски железници	13 990	13 986
Гръцки железници	3 024	3 023
Иракски железници	738	733
Унгарски железници	291	206
Германски железници	268	203
Белгийски железници	200	200
Албания	122	122
Румънски железници	110	53
Турски железници	79	239
Словашки железници	53	328
Чешки железници	3	3
Други чуждестранни администрации	190	434
Обезценка	(33 759)	(21 662)
	3 661	16 477

	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Вземания от други търговски контрагенти:		
Тибел ЕООД Перник	2 793	7 382
Сартид	1 597	1 597
Каолин АД	1 528	1 172
Intercontainer-Interfrigo SA	1 484	1 484
Стомана индъстри АД	651	756
Главна дирекция Национална полиция	502	570
Българска Железопътна компания	477	414
ТБД-Товарни превози ЕАД	379	-
Трансленд ООД	372	376
Ерида Трейд ЕАД	369	369
Оптима турс	366	367
METRANS /Danubia/, a.s.	348	371
Газтрейд АД	330	224
ДМВ ЕООД	313	-
Шенкер & Ко АГ	289	212
ТГА ЕООД	285	664
Коловаг АД (Вагоноремонтен завод 99 АД)	236	233
Булмаркет Рейл Карго ЕООД	223	294
Ди Би Карго България ЕООД	206	-
Лукойл Нефтохим АД	194	-
Инса ойл ООД	163	133
ТЕЦ Бобов дол ЕАД	159	1 881
Неохим АД	150	143
Булмаркет ДМ ЕООД	129	201
Рейл карго Керигър България ЕООД	112	50
Транс балкани ООД	110	213
Девня цимент АД	109	110
Симплам ООД	83	91

Шенкер ЕООД	79	633
Октопод С ООД	24	357
Кюне и Нагел ЕООД	4	148
Ес енд - ем джи ЕООД	-	422
Вагон транс логистик ООД	-	404
Ди Би Шенкер Рейл ЕООД	-	168
Други	2 390	3 563
Обезценка	(4 618)	(4 682)
	11 836	20 320

16. Други вземания

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Присъдени съдебни вземания	33 400	20 387
Поддръжка ДМВ и ЕМВ по договор със Сименс	12 784	12 311
Вземания по съдебни спорове	12 119	24 808
Корпоративна търговска банка АД	3 891	3 891
Предоставени аванси и предплатени услуги	2 562	2 614
Разчети по застраховки на електрически мотрисни влакове	2 034	4 067
Данъчни вземания	1 817	3 076
Други	1 574	1 560
Модернизация локомотиви серия 46	1 067	1 067
Разчети за наеми, ел.енергия, комунални услуги и др.	605	357
Предоставени гаранции	455	609
Вземания по липси и начети	193	192
Данък добавена стойност за следваща година	187	203
KfW допълване на цени за доставени ЕМВ	-	27 471
Обезценка	(60 088)	(46 167)
	12 600	56 446

През 2014г. във връзка с предприети действия от Българската Народна Банка за поставянето под специален надзор на Корпоративна Търговска Банка АД, поради изчерпване на ликвидността и преустановяване на разплащанията от страна на банката, в позиция други са прекласифицирани като вземане блокирани парични средства от „Корпоративна търговска банка” АД в размер на 3 891 хил. лева, представляващо блокирани негарантирани парични средства по разплащателни сметки в лева и евро от Групата („БДЖ-Товарни превози” ЕООД) в „Корпоративна търговска банка” АД. Отчитайки, че Групата има задължения към банката, явяваща се облигационер, притежаващ 4.45 % от издадена Втора емисия облигации (пояснение 22) е отправено искане към „Корпоративна търговска банка” АД за извършване на съответни операции, които са с цел частично погасяване на дълга на „Холдинг БДЖ” ЕАД, до размера на блокираните парични средства. Искането не е удовлетворено от страна на назначените квестори от Българската Народна банка в Корпоративна търговска банка” АД. Към 31.12.2016 г. вземането от КТБ АД е обезценено на 100%.

През 2016 г. с формирания разчет от 27 555 хил. лева, представляващ извършено допълване в цената на доставени електрически мотрисни влакове от Сименс АГ,

финансирани от KFW Bankengruppe, е увеличена отчетната стойност на всеки един от 25-те ЕМВ „Дезиро класик”, съобразно извършеното допълване в цената им.

17. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
- български лева	23 392	12 679
- евро	477	978
- щатски долари	16	7
- блокирани парични средства	103	103
Парични еквиваленти	4	13
Пари и парични еквиваленти	23 992	13 780

Към 31.12.2016 г. в представените парични средства в лева, са включени блокирани парични средства за Групата, представляващи разпределени и потвърдени парични средства от Фонда за гарантиране на влоговете в банките, в размер на 103 хил. лева по разплащателните сметки на Групата („БДЖ – Товарни превози” ЕООД).

През 2016 г. е действащ наложения заповест през 2014 г. на всички банкови сметки на „Холдинг БДЖ” ЕАД от ЧСИ Орлин Мендов по образувано изпълнително дело №20148460400235 по молба на взыскателите – „ФМС ВЕРТМЕНИДЖМЪНТ”, „КА ФИНАНС АГ” и „Дексис Комуналкредит Банк” АГ – облигационери по Втора облигационна емисия.

18. Активи, класифицирани като държани за продажба

Активи, класифицирани като държани за продажба могат да бъдат представени, както следва:

Подвижен състав	Брой	2016 ‘000 лв.	Брой	2015 ‘000 лв.
Товарни вагони	5 698	5 938	5 842	6 165
Локомотиви	110	3 750	96	3 416
Пътнически вагони	275	7 555	274	7 526
		17 243		17 107

19. Собствен капитал

19.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на предприятието майка „Холдинг БДЖ” ЕАД се състои от 2 894 973 броя поименни акции с номинал 10 лева за акция. Всяка акция дава право на глас в Общото събрание, право на дивидент и ликвидационен дял.

Към 31.12.2016 г. едноличен собственик е държавата, представлявана от Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

	2016	2015
	брой акции	брой акции
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	2 894 973	2 894 973
Общо акции, оторизирани на 31 декември	2 894 973	2 894 973

	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Внесен акционерен капитал:		
В началото на годината	28 950	28 950
Общо акционерен капитал на 31 декември	28 950	28 950

19.2. Резерви

Всички суми са в ‘000 лв.

	Други резерви		Общо Други резерви	Преоценъчен резерв
	Законови резерви	Общи резерви		
Салдо към 1 януари 2015 г.	7 238	131 858	139 096	139 588
Прехвърляне на резерви	-	-	-	(6 299)
Преоценка на нефинансови активи	-	-	-	75 632
Данъчни ефекти от преоценката	-	-	-	(7 563)
Салдо към 31 декември 2015 г.	7 238	131 858	139 096	201 358
Увеличение на резерви за сметка на неразпределена печалба	-	14	14	-
Прехвърляне на резерви	-	-	-	(18 789)
Преоценка на нефинансови активи	-	-	-	74 395
Данъчни ефекти от преоценката	-	-	-	(7 439)
Салдо към 31 декември 2016 г.	7 238	131 872	139 110	249 525

Така както е оповестено в бележа 9, през 2016 г. е призната преоценка на клас активи „Земји” и Транспортни средства – подвижен състав. В следствие на това освободеният преоценъчен резерв и резултатите от вътрешно груповите сделки с тези активи преди преоценката са прехвърлени в натрупани резултати.

20. Провизии

Балансовите стойности на провизиите могат да бъдат представени, както следва:

	Провизии за съдебни дела ‘000 лв.
Балансова стойност към 1 януари 2015 г.	450
Допълнителни провизии	254
Освободени суми	(69)
Балансова стойност към 1 януари 2016 г.	635
Допълнителни провизии	175
Освободени суми	(268)
Балансова стойност към 31 декември 2016 г.	542

21. Възнаграждения на персонала

21.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Разходи за заплати	(100 854)	(97 988)
Разходи за социални осигуровки	(30 998)	(31 018)
Разходи за персонала	(131 852)	(129 006)

21.2. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Нетекущи:		
Провизии за пенсии	6 043	5 507
Нетекущи пенсионни и други задължения към персонала	6 043	5 507
Текущи:		
Задължения към персонала	11 810	9 086
Задължения към осигурителни институции	2 028	5 315
Провизии за пенсии	1 884	1 990
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	15 722	16 391

Текущата част от задълженията към персонала на групата представляват задължения към служителите на Групата, които следва да бъдат уредени през 2016 г. Другите краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период и различни пенсионни плащания.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда и подписаните Колективни трудови договори, при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Групата е начислила провизии за задължения за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица”, на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

	Лихвен процент	До 1 година ‘000 лв.	От 1 до 5 години ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Към 31 декември 2016 г.				
Дължими обезщетения		1 903	6 253	8 156
Сkonto	1%	(19)	(210)	(229)
Дисконтирани парични потоци		1 884	6 043	7 927

Към 31 декември 2015 г.

Дължими обезщетения		2 050	6 095	8 145
Сконто	3%	(60)	(588)	(648)
Дисконтирани парични потоци		1 990	5 507	7 497

22. Заеми

Заемите включват следните финансови пасиви:

	Текущи		Нетекущи	
	2016	2015	2016	2015
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:				
Банка KFW инвестиции	-	297	-	-
Банка KFW ЕМВ 85%	21 473	80 520	30 974	24 135
Банка KFW ЕМВ 15%	-	197	-	-
Втори облигационен заем - Българска банка за развитие АД	149 509	145 372	-	-
Общо балансова стойност	170 982	226 386	30 974	24 135

Вторият облигационен заем е емитиран през октомври 2007 г. с цел ремонт на 1 200 товарни вагона и рефинансиране на съществуващи задължения. Довереник на облигационерите е Българска банка за развитие. Издадени са 120 хил. броя поименни, безналични, свободно прехвърляеми облигации, всяка с номинална стойност 1 000 евро. Погасяването на емисията се извършва на равни тримесечни вноски, разпределени пропорционално между всички облигации, считано от месец април 2009 г. Купонът се изчислява на база плаваща лихва в размер на 3М EURIBOR плюс надбавка от 3,5% на годишна база. Падежът на последната вноска по емисията е 19.11.2017 г. Емисията е обезпечена с 5 000 бр. товарни вагони (от които 1 459 бр. са прехвърлени на „БДЖ Товарни Превози“ ЕООД с извършено преобразуване от 2011 г.) и 25 броя ДМВ (преминали към „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД). Балансовата стойност на предоставено обезпечение към 31.12.2016 г.е в общ размер на 70 620 хил. лв. (за повече информация виж пояснение 9).

Във връзка с удостоверение от 26.03.2013 г. за европейско изпълнително основание, издадено от Висшия съд на справедливостта в Лондон, Софийски градски съд разпорежда да се издадат изпълнителни листа, задължаващи „Холдинг Български държавни железници“ ЕАД да заплати на „КА ФИНАНС АГ“, „Дексия Комуналкредит Банк АГ“ и „ФМС Вертмениджмънт“ - облигационери по Втора облигационна емисия – следните суми:

- „КА ФИНАНС АГ“ - главница в размер на EUR 4 051 213, лихва в размер на EUR 41 158,97 и лихва върху присъдените суми в размер на 8%, изчислена от датата на вземане на решението – 01.03.2013 г. до датата на плащане на сумите.
- „Дексия Комуналкредит Банк“ АГ – главница в размер на EUR 12 719 670, неизплатена част от дължимата по облигационния заем лихва до датата на решението в размер на EUR 129 228 и лихва върху присъдените суми в размер на 8%, изчислена от датата на вземане на решението – 01.03.2013 г. до датата на плащане на сумите.

- „ФМС Вертмениджмънт“ – главница в размер на EUR 15 075 069, лихва в размер на EUR 153 158 и лихва върхи присъдените суми в размер на 8%, изчислена от датата на вземане на решението – 01.03.2013 г. до датата на плащане на сумите.

На 03.11.2014 г. в резултат на изтекло 45 дневно предупреждение от Довереника на облигационерите („Българска банка за развитие” АД), облигационният заем е обявен за предсрочно изискуем в пълен размер за сумата от 79 693 хил. евро, ведно с дължимите лихви, съгласно условията на издаденото Предложение за записване на облигации.

През 2015 г. в резултат на образувани съдебни дела от облигационерите „КА ФИНАНЦ АГ“, „Дексия Комуналкредит Банк АГ“ и „ФМС Вертмениджмънт“, са постановени съдебни актове от Висшия съд на справедливостта в Лондон, с които „Холдинг БДЖ” ЕАД е осъдено да заплати както следва:

- На „КА ФИНАНЦ АГ“ - главница в размер на EUR 8 431 319,45, лихва в размер на EUR 50 676,22 и лихва върху присъдените суми в размер на 8%, изчислена от датата на вземане на решението – 20.07.2015 г. до датата на плащане на сумите.
- На „Дексия Комуналкредит Банк“ АГ – главница в размер на EUR 26 470 587, неизплатена част от дължимата по облигационния заем лихва до датата на решението в размер на EUR 159 103,16 и лихва върхи присъдените суми в размер на 8%, изчислена от датата на вземане на решението – 20.07.2015 г. до датата на плащане на сумите.
- На „ФМС Вертмениджмънт“ – главница в размер на EUR 31 372 350,25, лихва в размер на EUR 188 565,56 и лихва върхи присъдените суми в размер на 8%, изчислена от датата на вземане на решението – 20.07.2015 г. до датата на плащане на сумите.

Присъдените суми представляват дължимите от „Холдинг БДЖ” ЕАД неизплатени суми за главница, дължими на съответните облигационери и всички натрупани върху тях лихви по облигационната емисия, които са обявени от „Българска банка за развитие” АД за предсрочно изискуеми на 03.11.2014г.

През отчетния период „Българска банка за развитие” АД, като довереник на облигационерите по Втора облигационна емисия е пристъпила към изпълнение по реда на Глава седма от Закона за особените залози, върху част от заложеното имущество, представляващо 3 402 броя товарни вагони по Договор за учредяване на особен залог от 09.11.2007г. Осъществена е продажба на 79 броя товарни вагони на обща стойност от 1 552 хил. лева (през 2015 г.: 138 броя за 2 195 хил. лева), като с постъпилата сума от продажбата са погасени част от задължения към облигационерите, представляващи просрочена главница по заема.

През ноември 2016 г. е извършена публична продан на ЛВЦ Хисаря от ЧСИ Ангел Ангелаков по искане на облигационерите, притежаващи повече от 50% от емитирания Втори облигационен заем. С постъпилата сума от продажбата на имота в размер на 2 500 хил. лева, без ДДС са погасени публични задължения на дружеството към НАП за 449 хил. лева, присъдени такси и разноски за 80 хил. лева и 1 971 хил.лева просрочени задължения по главницата по заема.

Въз основа на подадена искова молба от 19.05.2016 г. от облигационерите „КА ФИНАНЦ АГ“, „Дексия Комуналкредит Банк АГ“ и „ФМС Вертмениджмънт“ е образувано т.дело №2891/2016 г. по описа на Софийски градски съд, ТО VI-13 състав, на основание чл.263з, ал. 1 от Търговския закон срещу „БДЖ – Пътнически превози” ЕООД, явяващ се солидарен длъжник до размера на прехвърлените му права по задължения възникнали до

датата на преобразуването на „Холдинг БДЖ“ ЕАД (24.05.2011 г.) по Втори облигационен заем. Цената на иска е за 1 000 хил. евро, представляващ частичен иск от общият размер на неизплатена главница, договорна лихва и лихва за забава към облигационерите по влезли в сила решения на Лондонския кралски съд, в общ размер на 70 014 хил. евро към дата на изчисляване на иска - 17.03.2016 г.

По договори „11997-KFW 15%“, „11998-KFW 85%“, подписани на 11.06.2005 г. и „13291 – KFW Инвестиции“, подписан на 24.07.2005 г. между „Холдинг БДЖ“ ЕАД и KFW IPEX BANK GmbH, Групата получава заеми в размер на 156 млн. за покупка на 25 ЕМВ и текуща поддръжка на ДМВ и ЕМВ. Лихвените проценти по кредитите и датите на падежи са както следва:

- договор „11997-KFW 15%“ - годишна лихва в размер на 6М EURIBOR плюс надбавка от 3.8%. Датата на падеж е 30.12.2013 г.

- „11998-KFW 85%“ - годишна лихва в размер на 6М EURIBOR плюс надбавка от 0.5%. Датата на падеж е 30.12.2017 г.

- „13291 – KFW Инвестиции“ - годишна лихва в размер на 6М EURIBOR плюс надбавка от 4.25%. Датата на падеж е 30.06.2013 г.

Заемите са обезпечени с 3 почивни станции, хале на локомотивно депо „Варна“ и 25 бр. ДМВ „Дезиро“ с обща балансова стойност към 31.12.2015г. от 93 232 хил. лева, виж пояснение 9.

На 22.07.2016 г. е подписан с KFW IPEX Bank GmbH Договор за изменение на Договор за финансиране II („11998-KFW 85%“), с който е предоговорен нов погасителен план за изплащане на дълга на „Холдинг БДЖ“ ЕАД към финансовата институция, а именно:

- Изплащане на остатъка от главницата да се извърши на три погасителни вноски за периода от 30.12.2016 г. до 28.02.2018 г.
- Изплащане на годишна лихва в размер на 6М EURIBOR плюс надбавка от 0.5%, като в случай, че 6М EURIBOR е отрицателна стойност, приложимия EURIBOR е нула.
- Неначисляване от страна на кредитора на допълнителна такса за забавено плащане от 2% на годишна база, върху просрочената сума по заема от деня на сключване на договора;
- Изплащане в срок до 30.12.2016 г. на сума от 1 084 хил. евро, представляваща общата стойност на всички просрочени разноси/такси и лихви по трите договора за финансиране - №11997-KFW 15%; №11998-KFW 85% и №13291 – KFW Инвестиции.

23. Търговски задължения

Търговските задължения, отразени в консолидирания отчет за финансовото състояние, включват:

	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Текущи:		
Задължения към чуждестранни железопътни администрации	4 854	7 532
Задължения по доставки	9 871	11 025
	14 725	18 557

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Задължения към чуждестранни железопътни администрации:		
Гръцки железници – Trainose	1 086	1 456
Унгарски железници	996	1 100
Хърватски железници	959	1 026
Немски железници	620	481
Ирански железници	489	485
Австрийски железници	181	553
Словашки железници	97	60
Сръбски железници	77	473
Чешки железници	48	244
Швейцарски железници	23	322
Полски железници	10	741
Други чуждестранни администрации	268	591
	4 854	7 532
	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Задължения по доставки:		
Мост Енерджи АД	1 975	-
Лукойл България ЕООД	1 314	1 716
Siemens AG	956	1 025
Кончар - ELLOK Хърватска	806	1 148
Релок АД	526	-
Трен ЕООД	502	1 972
Коловаг АД (ВРЗ-99 АД, гр. Септември)	443	-
Еврометал ООД	404	604
Електроенергиен системен оператор ЕАД	346	191
ЕВН Трейдинг Саут Ийст Юръп ЕАД	217	-
Симекс Транс ЕООД	151	114
Содексо Пасс България ЕООД	149	-
Сакса ООД	148	36
Бюро за охрана и сигурност -ИТ ООД	125	1 082
Чугунолеене - Първомай АД	114	281
ЕВН България Електроснабдяване	101	126
UIC International union of railways	68	117
Викинг Николов ЕООД	-	480
ДЗЗД Интерком и Партньори	-	241
Приста Ойл Холдинг ЕАД	-	114
Агрокултури Корпорация ЕООД	-	88
Главна дирекция ПБЗН	-	79
Други	1 526	1 611
	9 871	11 025

Нетната балансова стойност на текущите търговски задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

24. Други задължения

Другите задължения могат да бъдат обобщени, както следва:

	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Частни държавни вземания	41 094	38 401
Получени гаранции	3 223	3 681
Данък върху доходите на физически лица	993	1 156
Получени аванси от клиенти	785	707
Удръжки от заплати на персонала	582	606
Местни данъци и такси	533	433
Данък добавена стойност	308	951
Данъци върху разходите	294	755
Задължения по съдебни дела	211	213
Застраховки	20	58
Други данъци	1	2
Turkiye vagon sanayi A.S. (Tuvasas)	-	614
Други текущи пасиви	981	892
	49 025	48 469

Частните държавни вземания в размер на 41 094 хил. лв. към 31 декември 2016 г. са формирани в резултат на извършени плащания по активирани държавни гаранции, предоставени от правителството на Република България, за получени заеми от Европейската банка за възстановяване и развитие и Международна банка за възстановяване и развитие. За обезпечаване на задължението на Групата на "Холдинг БДЖ" ЕАД е вписала залог на 49 броя локомотиви и 12 броя пътнически вагони, собственост на "БДЖ - Пътнически превози" ЕООД в полза на Министерство на финансите.

25. Приходи от продажби

Приходите от продажби на Групата могат да бъдат анализирани, както следва:

	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Приходи от превоз на товари	96 237	112 887
Приходи от превоз на пътници и колетни	56 934	60 516
Приходи от настъпили застрахователни събития	5 025	482
Лихви глоби и неустойки	2 888	2 908
Приходи от наем	2 185	3 313
Приходи от наем и такси от чужди железопътни администрации за вагони	1 279	4 686
Приходи от експлоатационна дейност	1 229	1 047
Приходи от почивни станции	504	550
Приходи от материали втора употреба	429	479
Товаро - разтоварна дейност	149	147
Приходи от продажба на материали	113	1 168

Отписани задължения	37	54
Спедиционни услуги	9	17
Приходи от предоставена локомотивна тяга	-	103
Други	1 243	1 416
	168 261	189 773

26. Приходи от финансиране

Другите приходи на Групата включват:	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Финансиране на текуща дейност	175 000	180 106
Финансиране за нетекущи активи	17 248	20 758
	192 248	200 864

Отразената в отчета за финансовото състояние нетекуща част на отсроченото финансиране е в размер на 102 601 хил. лева (2015 г.: 82 914 хил. лева) и представлява частта от полученото финансиране за придобиване на имоти, машини и съоръжения.

Текущата част на отсроченото финансиране в размер на 18 772 хил. лева (2015 г.: 25 706 хил. лева) е равна на размера на амортизационните отчисления на съответните нетекущи активи, които ще бъдат начислени в следващата финансова година.

Финансирането на текущата дейност се извършва от държавния бюджет по договор за извършване на обществени превозни услуги в областта на железопътния транспорт на територията на Република България от 25 юни 2010 г. с Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

27. Разходи за материали

Разходите за материали включват

	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Електроенергия и топлоенергия	(59 432)	(58 193)
Гориво	(15 372)	(20 122)
Материали и резервни части	(9 190)	(9 297)
Вода	(609)	(600)
Други	(850)	(635)
	(85 453)	(88 847)

28. Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги включват:	2016	2015
	'000 лв.	'000 лв.
Инфраструктурни такси и други услуги от ДП "НК ЖИ"	(46 499)	(49 150)
Застраховки	(8 415)	(9 430)
Ремонти и поддръжка	(5 021)	(5 154)
Наеми от чуждестрани железопътни администрации	(3 237)	(5 127)
Транспортни услуги	(1 578)	(284)
Охрана	(1 199)	(3 909)
Такса смет	(907)	(836)
Дезинфекция и мерене на товарни вагони	(387)	(544)
Разходи за комуникации	(381)	(411)
Такси	(338)	(264)
Граждански договори	(263)	(220)
Разходи за почистване и пране	(259)	(358)
Системна помощ и софтуерно обслужване	(241)	(102)
Консултантски услуги	(231)	(91)
Независим финансов одит	(45)	(43)
Реклама	(37)	(23)
Издателски услуги сп. „Железопътен транспорт“	(18)	(20)
Юридически услуги	(17)	(17)
Други разходи за външни услуги	(674)	(573)
	(69 747)	(76 556)

Този консолидиран финансов отчет е одитиран от одиторско дружество „АБВП - ОДИТ СТАНДАРТ“ ООД с номер 165. Възнаграждението на регистрираните одитори е за извършен независим финансов одит на финансовите отчети на дружествата от Групата. През годината регистрираните одитори не са предоставяли други услуги. Настоящото оповестяване е в изпълнение на изискванията на чл.30, ал.1 на Закона за счетоводството.

29. Печалба от продажба на нетекущи активи

	2016	2015
	'000 лв.	'000 лв.
Приходи от продажба	8 763	4 340
Балансова стойност на продадените нетекущи активи	(2 166)	(602)
Печалба от продажба на нетекущи активи	6 597	3 738

През 2016 г. е отчетена печалба от 1 471 хил. лева от реализацията по реда на Глава седма от Закона за особените залози на 79 броя товарни вагони от „Българска банка за развитие“ АД, като част от предоставеното обезпечение (3 402 броя товарни вагони) от „Холдинг БДЖ“ ЕАД по Втора облигационна емисия (през 2015 г.: 138 броя товарни вагони за 2 155 хил. лева). Реализирана е печалба в размер на 1 860 хил. лева в резултат на извършена от ЧСИ Ангел Ангелаков публична продажба на ЛВЦ „Хисаря“.

30. Други разходи

Другите разходи на Групата включват:

	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Обезценка на активи	(25 949)	(7 018)
Разходи за лихви глоби и неустойки по просрочени плащания	(15 230)	(9 199)
Разходи за брак на нетекущи активи	(5 113)	-
Километрични възнаграждения	(3 376)	(3 469)
Разходи за охрана на труда	(1 162)	(1 105)
Разходи за специално и работно облекло	(883)	(134)
Командировки	(785)	(741)
Разходи за униформено облекло	(649)	(612)
Изгубени съдебни дела	(638)	(1 418)
Алтернативни данъци	(619)	(963)
Провизии	(347)	(1 684)
Отписани вземания	(294)	(77)
Разходи за дарение, спонсорство трети лица	(1)	(5)
Други	(523)	(697)
	(55 569)	(27 122)

31. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Разходи за лихви по финансови задължения, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	(1 252)	(6 989)
Загуба от промяна на валутните курсове по вземания и задължения и парични наличности	(134)	(293)
Други финансови позиции	(719)	(287)
Финансови разходи	(2 105)	(7 569)

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Приходи от лихви върху пари и парични еквиваленти	145	79
Печалби от промяна във валутните курсове по вземания и задължения	93	222
Други финансови приходи	-	19
Финансови приходи	238	320

32. Разходи за данъци върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка за България в размер на 10 % (2015 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Печалба / (загуба) преди данъчно облагане	(35 796)	(29 966)
Данъчнаставка	-10%	-10%
Очакван разход за данъци върху дохода	-	-
Увеличение на финансовия резултат за данъчни цели:	8 657	16 859
Намаление на финансовия резултат за данъчни цели:	(6 656)	(15 751)
Текущ разход за данъци върху дохода	(2 001)	(1 108)
Отсрочени данъчни разходи/приходи:		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	6 468	(2 873)
Приходи от данъци върху дохода	4 467	(3 978)
Отсрочени данъчни приходи, признати директно в другия всеобхватен доход	(7 439)	(7 563)

Пояснение 12 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, включваща стойностите, признати директно в другия всеобхватен доход.

33. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Групата включват нейните собственици, предприятия, ключовия управленски персонал.

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции. Разчетните суми обикновено се изплащат по банков път и в брой.

33.1. Сделки с асоциирани предприятия

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Продажба на стоки и услуги		
- продажба на стоки и услуги на „БДЖ – Трансимпекс“ АД	-	147
- продажба на стоки и услуги на „БДЖ – Кончар“ АД	35	287
- продажба на стоки и услуги на „Парсел Деливери“ АД	-	19
	35	453
Покупки на стоки и услуги		
- покупка на стоки и услуги от „БДЖ – Трансимпекс АД	(418)	-
- покупка на стоки и услуги от „БДЖ – Кончар“ АД	-	241
- покупка на стоки и услуги от „Парсел Деливери“ АД	-	4
	(418)	245

33.2. Сделки с други свързани лица под общ контрол

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Продажба на стоки и услуги		
- продажба на стоки и услуги на ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура“	9 214	10 966
- продажба на стоки и услуги на ДП „Транспортно строителство и възстановяване“	226	124
- покупка на стоки и услуги от „Пристанище Бургас“ ЕАД	36	-
- продажба на стоки и услуги на „Пристанище Варна“ ЕАД	5	-
	9 481	11 090
Покупки на стоки и услуги		
- покупки на стоки и услуги от ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура“	80 433	84 071
- покупка на стоки и услуги от ДП „Транспортно строителство и възстановяване“	453	244
- покупка на услуги от „Информационно обслужване“ АД	47	736
- покупка на услуги от ДП „Пристанищна инфраструктура“	-	-
- покупка на стоки и услуги от „Български пощи“ ЕАД	22	13
- покупка на услуги от Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията	3	1
	80 958	85 065

С решение по т. 14.1 от Протокол № 98/18.02.2016г. Съветът на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД е дал съгласие за погасяване на част от дълга на Групата („БДЖ Товарни превози“ ЕООД) към ДП „НК ЖИ“ по схемата „дълг срещу собственост“ при условията на чл.65 , ал. 2 от Закона за задълженията и договорите чрез прехвърляне на собствеността на поземлен имот в гр. Бургас, заедно с построените в имота сгради - Сграда котелна централа 286 кв.м., Сграда магазия, включително разтоварище /рампа/ 1380 кв. м. и Склад тип „Холански“ 320 кв. м., не по ниска от определената от независим оценител. Съгласно приетата оценка имотът е със справедлива пазарна стойност 1 192 733,00 лева без ДДС.

С решение по т. 16.1 от Протокол № 116/17.05.2016г. Съветът на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД е дал съгласие за погасяване на част от дълга на Групата („БДЖ Товарни превози“ ЕООД) към ДП „НК ЖИ“ по схемата „дълг срещу собственост“ при условията на чл.65 , ал. 2 от Закона за задълженията и договорите чрез прехвърляне на собствеността на кран и подкранов път находящ се в гр. Свиленград, не по- ниска от определената от независим оценител. Съгласно приетата оценка имотът е със справедлива пазарна стойност 86 663,00 лева без ДДС.

Предприети действия за избор на съвместен оценител между „БДЖ Товарни превози“ ЕООД и ДП „НК ЖИ“ на Сграда „Хале локомотивно стопанство“, съоразения трайно прикрепени към терена и специализирани машини и съоразения, свързани с технологичния процес, извършван във „Фериботен комплекс Варна „ и материли на склад и задбалансови активи. Същите ще послужат за погасяване на част от дълга на „БДЖ Товарни превози“ ЕООД към ДП „НК ЖИ“ по схемата „дълг срещу собственост“ при условията на чл.65 , ал. 2 от Закона за задълженията и договорите чрез прехвърляне на собствеността им, на стойност не по-ниска определена от независим оценител. Приблизителна стойност на разпределителната сделка около 10 000 000,00 лева.

33.3. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Групата включва членовете на съвета на директорите на съответните дружества, включени в консолидирания финансов отчет. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати, включително бонуси	296	265
Разходи за социални осигуровки	27	26
Служебни автомобили и командировки	12	22
Общо краткосрочни възнаграждения	335	313

34. Разчети със свързани лица в края на годината

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Текущи вземания от:		
асоциирани предприятия		
- БДЖ Кончар АД	193	151
- БДЖ - Трансимпекс АД	489	1 209
- Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията	180	180
- Парселс Деливери АД	207	207
- обезценка	(692)	(596)
	377	1 151
други свързани лица под общ контрол		
- НК "Железопътна инфраструктура"	3 619	689
- ДП "Транспортно строителство и възстановяване"	739	1 045
- "Български Пощи" ЕАД	1	-
- ДП "Пристанищна инфраструктура"	60	60
- обезценка	(355)	(501)
	4 064	1 293
Общо вземания от свързани лица	4 441	2 444

Текущи задължения към:

асоциирани предприятия		
- БДЖ - Трансимпекс АД	400	988
- БДЖ Кончар АД	225	225
	<u>625</u>	<u>1 213</u>
други свързани лица под общ контрол		
- НК "Железопътна инфраструктура"	86 780	89 724
- ДП "Транспортно строителство и възстановяване	208	39
- „Коловаг“ ЕООД	15	15
- Български пощи ЕАД	9	8
- "Информационно обслужване" АД	31	307
	<u>87 043</u>	<u>90 093</u>
Общо задължения към свързани лица	<u>87 668</u>	<u>91 306</u>

35. Условни активи и условни пасиви

Най-значимите съдебни дела, по които Дружеството е ответник, са:

Гражданско дело №4618/2016 г. от Софийски административен съд, 4 състав. Ищец по делото е Министерство на вътрешните работи. Общата стойност на иска към 31.12.2016 г. е 373 хил. лева. Предмет на иска са претенции за мораторни и законни лихви и неустойка. Прогнозираният разход за сметка на „Холдинг БДЖ“ ЕАД е в размер на 15 хил. лева, представляващи размера на дължимата неустойка за забавено плащане.

Гражданско дело №784/2016 г. от Окръжен съд гр. Плевен, с ищец Бисерка Станчева Горанова. Цената на иска е 50 хил. лева, с предмет неправомерно увреждане при пресичане на жп линия в района на гара Плевен. Прогнозния разход за сметка на „Холдинг БДЖ“ ЕАД е в размер на 50 хил. лева.

Гражданско дело № 45733/2016 г. от Софийски районен съд, 81- състав с ищец Ани Маринов Сайков. Цената на иска е 9 хил. лева с предмет трудов спор свързан с оспорване на закоността на уволнение на основание чл.344, ал.1, т.т.1-3 от Кодекса на труда. Прогнозния разход за сметка на „Холдинг БДЖ“ ЕАД възлиза в размер на 9 хил. лева.

Гражданско дело №3188/2015 г. от Софийски градски съд, ГО, 1-12 състав. Ищец по делото, физическо лице. Общата стойност на иска е 100 хил. лв. Правно основание на заведеното дело по чл.49 във връзка с чл.45, чл.51, чл.52 и чл.86 от ЗЗД. Ответници по делото са ДП „НКЖИ“ и „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД, в качеството на трето лице помагач.

Търговско дело №5995/2016 г. от Софийски градски съд, ТО, VI – 11 състав. Ищец по делото е „Бюро за охрана и сигурност – ИТ“ ЕООД. Общата стойност на иска е 148 хил. лв. Делото е заведено на основание чл. 79 и сл. ЗЗД, 124, ал. 2 ГПК.

Търговско дело №4760/2015 г. от Софийски градски съд, ГО, 12 състав. Ищец по делото е „Ай Би Ес-България“ ЕООД. Общата стойност на иска е 54 хил. лв. Предмет на иска са претенции за неизпълнение на договорни задължения.

Гражданско дело 771/2015 г. на Окръжен съд Русе. Ищец ДП „НК ЖИ“. Общата стойност на иска е 444 хил. лв. Предмет на иска установяване право на публична държавна собственост на поземлени имоти, прогласяване нищожност на констативен нотариален акт. Ответник по делото е „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД.

Гражданско дело №79677/2015 на СРС 78 състав. Ищец по делото е Драгомир Маринов Митов. Ответник по делото е "БДЖ-Товарни превози" ЕООД - ПТП София. Общата стойност на иска е 98 хил. лв.

Гражданско дело № 45506/2013 г. СРС, 68 състав /46300/2011 г СРС, 68 състав по описа на СРС -59 състав. Ищец по делото е ЗАД „БУЛСТРАД ВИЕНА ИНШУРАНС ГРУП“ .Ответник по делото е „БДЖ Товарни превози“ ЕООД. Общата стойност на регресивният иск е 11 хил. лв. и лихва 1 хил. лв., като и такси и адвокатско възнаграждение на сума в размер на 1 хил. лв. Делото е насрочено за 09.06.2017 г.

Освен гореописаните дела Групата е ответник и по други дела, които не са съществени заедно и поотделно за финансовия отчет.

36. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Групата могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Пояснение	2016	2015
		'000 лв.	'000 лв.
Дългосрочни финансови активи:			
Ценни книжа/участия	7;11	2 868	2 838
Финансови активи на разположение за продажба:			
Ценни книжа/участия	14	2 577	2 577
		5 445	5 415
Кредити и вземания:			
Търговски вземания	15	15 497	36 797
Вземания от свързани лица	34	4 441	2 444
Други вземания (без аванаси)	16	10 038	14 050
Пари и парични еквиваленти	17	23 992	13 780
		53 968	67 071
Финансови пасиви	Пояснение	2016	2015
		'000 лв.	'000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:			
Заеми	22	201 956	250 521
Задължения по финансов лизинг	10.1	47 392	47 167
Търговски задължения	23	14 725	18 557
Задължения към свързани лица	34	87 668	91 306
Други задължения	24	47 658	46 985
		399 399	454 536

Вижте пояснение 4.16 за информацията относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Методите, използвани за оценка на справедливите стойности на

финансови активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност, са описани в пояснение 38. Описание на политиката и целите за управление на риска на Групата относно финансовите инструменти е представено в пояснение 37.

37. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Групата е изложена на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Групата вижте пояснения 11 и 14. Най-значимите финансови рискове, на които е изложена Групата са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Групата се осъществява от централната администрация на Групата в сътрудничество със съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци. Дългосрочните финансови инвестиции се управляват, така че да имат дълготрайна възвращаемост.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложена Групата, са описани по-долу.

37.1. Анализ на пазарния риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Групата е изложена на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Групата.

37.1.1. Валутен риск

По-голямата част от сделките на Групата се осъществяват в български лева. Чуждестранните транзакции на Групата са деноминирани главно в евро. Групата притежава дългосрочни инвестиции в дялове и акции в швейцарски франкове и евро. Групата е получила заеми в щатски долари и евро, които са използвани за закупуването на вагони и за финансиране на оздравителна програма. Тези заеми се отчитат по амортизирана стойност. Поради наличието на валутен борд и фиксиран курс EUR/BGN 1.95583, експозициите деноминирани в евро не излагат Групата на валутен риск.

Финансовите активи и пасиви, които са деноминирани в щатски долари и швейцарски франкове и са преизчислени в български лева към края на отчетния период, са представени, както следва:

	Излагане на краткосрочен риск			Излагане на дългосрочен риск		
	Щатски долари '000	Швейцарски франкове '000	Руска рубла '000	Щатски долари '000	Швейцарски франкове '000	Руска рубла '000
31 декември 2016 г.						
Финансови активи	1 598	3 072	-	-	2 321	-
Финансови пасиви	-	(514)	(76)	-	-	-
Общо излагане на риск	1 598	2 558	(76)	-	2 321	-

31 декември 2015 г.

Финансови активи	7	3 063	-	-	2 321	-
Финансови пасиви	-	(553)	-	-	-	-
Общо излагане на риск	7	2 510	-	-	2 321	-

Представените по-долу таблици показват чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци и на собствения капитал към вероятна промяна на валутните курсове на българския лев спрямо следните чуждестранни валути:

- Щатски долар +/- 2.1% (за 2015 г. +/- 2.2%)
- Швейцарски франкове +/- 0.8% (за 2015 г. +/- 1.8%)
- Руска рубла +/- 7.3% (за 2015 г. +/- 10.6%)

Всички други параметри са приети за константни.

Тези проценти са определени на база на осреднените валутни курсове за последните 12 месеца. Анализът на чувствителността се базира на позициите на Групата във финансови активи и пасиви в чуждестранна валута, държани към края на отчетния период.

31 декември 2016 г.	Повишение на курса на българския лев		Понижение на курса на българския лев	
	Нетен финансов резултат	Собствен капитал	Нетен финансов резултат	Собствен капитал
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Щатски долари (+/- 2.1%)	(55)	(55)	55	55
Швейцарски франкове (+/- 0.8%)	(32)	(32)	32	32
Руска рубла +/- 7.3% (+/- 10.6%)	-	-	-	-

31 декември 2015 г.	Повишение на курса на българския лев		Понижение на курса на българския лев	
	Нетен финансов резултат	Собствен капитал	Нетен финансов резултат	Собствен капитал
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Щатски долари (+/- 2.2%)	-	-	-	-
Швейцарски франкове (+/- 1.8%)	(72)	(72)	72	72
Руска рубла (+/- 10.6%)	-	-	-	-

Излагането на риск от промени във валутните курсове варира през годината в зависимост от обема на извършените международни сделки. Въпреки това се счита, че представеният по-горе анализ представя степента на излагане на Групата на валутен риск.

37.1.2. Лихвен риск

Към 31 декември 2016 г. Групата е изложена на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по получени банкови и облигационни заеми и задължения по финансов лизинг, които са с променлив лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви

на Групата са с фиксирани лихвени проценти. Групата не получава дивиденди от направени дългосрочни финансови инвестиции в акции и дялове.

Представените по-долу таблици показват чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци и на собствения капитал към вероятна промяна на лихвените проценти по заемите с плаващ лихвен процент, базиран на EURIBOR, в размер на +/- 0.20% за плащанията, определени по тримесечен EURIBOR и +/- 0.20 % за плащанията по шестмесечен EURIBOR. Тези промени се определят като вероятни въз основа на наблюдения на настоящите пазарните условия. Изчисленията се базират на промяната на средния пазарен лихвен процент и на финансовите активи и пасиви, държани от Групата към края на отчетния период, които са чувствителни спрямо промени на лихвения процент. Всички други параметри са приети за константни.

31 декември 2016 г.	Нетен финансов резултат		Собствен капитал	
	увеличение на лихвения процент	намаление на лихвения процент	увеличение на лихвения процент	намаление на лихвения процент
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Заеми (6М EURIBOR)	(37)	37	(37)	37
Заеми (3М EURIBOR)	(4)	4	(4)	4

31 декември 2015 г.	Нетен финансов резултат		Собствен капитал	
	увеличение на лихвения процент	намаление на лихвения процент	увеличение на лихвения процент	намаление на лихвения процент
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Заеми (6М EURIBOR)	(67)	67	(67)	67
Заеми (3М EURIBOR)	(4)	4	(4)	4

37.1.3. Други ценови рискове

Групата е изложена и на други ценови рискове във връзка с притежаваните акции и дялове под формата на финансови активи на разположение за продажба.

Чувствителността на Групата към ценови риск във връзка с инвестициите не би могла да бъде надеждно определена поради непредвидими обстоятелства, които биха могли да настъпят в бъдеще.

37.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Групата. Групата е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. възникване на вземания от клиенти, инвестиции в акции и други. Излагането на Групата на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Ценни книжа/участия	5 445	5 415
Търговски вземания	15 497	36 797
Вземания от свързани лица	4 441	2 444
Други вземания	10 038	14 050
Пари и парични еквиваленти	23 992	13 780
Балансова стойност	59 413	72 486

Групата редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и на други контрагенти, установени индивидуално или по групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Политика на Групата е да извършва трансакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Групата счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

Промените в обезценката на финансовите активи през годината са както следва:

	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Обезценкана 1 януари	75 224	68 776
Отписани несъбираеми вземания	(42)	(570)
Обезценка, отчетена през годината	26 380	7 320
Възстановяване на загуба от обезценка	(428)	(302)
	101 134	75 224

По отношение на търговските и други вземания Групата не е изложена на значителен кредитен риск към нито един отделен контрагент или към група от контрагенти, които имат сходни характеристики. Търговските вземания се състоят от голям брой клиенти в една индустрия и географски области. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти, средства на паричния пазар, необезпечени облигации и деривативни финансови инструменти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

37.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Групата да не може да погаси своите задължения. Групата посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност.

Към 31 декември 2016 г. падежите на договорните задължения на Групата (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2016 г.	Текущи		Нетекущи над 1 година
	До 6 месеца	До 1 година	
Заеми	170 982	-	30 974
Задължения по финансов лизинг	45 131	2 081	180
Търговски задължения	14 725	-	-
Задължения към свързани лица	87 668	-	-
Други задължения	47 658	-	-
	366 164	2 081	31 154

В предходния отчетен период падежите на договорните задължения на Групата са обобщени, както следва:

31 декември 2015 г.	Текущи		Нетекущи над 1 година
	До 6 месеца	До 1 година	
Заеми	145 372	81 014	24 135
Задължения по финансов лизинг	3 101	2 689	41 377
Търговски задължения	18 557	-	-
Задължения към свързани лица	91 306	-	-
Други задължения	46 985	-	-
	305 321	83 703	65 512

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Групата отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания не надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до шест месеца.

38. Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Финансовите активи и пасиви, отчетани по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние, са групирани в три нива съобразно йерархията на справедливата стойност. Тази йерархия се определя въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, както следва:

1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;

2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив или пасив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и

3 ниво: входяща информация за даден актив или пасив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив или пасив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември 2016 г., оценявани периодично по справедлива стойност:

Имоти, машини и съоръжения:	‘000 лв.
- земи	59 360
- подвижен състав	429 753

Справедливата стойност на недвижимите имоти на Групата е определена на базата на доклади на независими лицензирани оценители. Земята и подвижния състав са преоценени последно към 01.01.2016 г.

39. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Групата във връзка с управлението на капитала са:

- да осигури способността на Групата да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за собственика, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Групата наблюдава капитала на базата на съотношението на коригирания капитал към нетния дълг.

Групата определя коригирания капитал, на основата на балансовата стойност на собствения капитал намалена със стойността на парите и паричните еквиваленти, представени в отчета за финансовото състояние.

Нетният дълг включва сумата на всички задължения, заемите, търговските и други задължения, намалена с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Целта на Групата е да поддържа съотношението на капитала към общото финансиране от 1:6 до 1:4.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

	2016	2015
	‘000лв.	‘000лв.
Собствен капитал, принадлежащ на собственика	81 204	21 854
Общо пасиви	571 997	613 106
-Пари и парични еквиваленти	(23 992)	(13 780)
Нетен дълг	548 005	599 326
Съотношение на капитал към нетен дълг	1: 7	1: 27

40. Събития след края на отчетния период

На 07.02.2017 г. с Решение на Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията е освободен от състава на Съвета на директорите на Дружеството майка Владимир Владимиров и е избран нов член Георги Друмев. Длъжността на Изпълнителен директор от 07.02.2017 г. до 08.05.2017 г. се изпълнява от инж. Георги Друмев.

С решение на Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията от 09.05.2017 г. е освободен от състава на Съвета на директорите инж. Георги Друмев и е избран нов член Владимир Владимиров. От 09.05.2017 г. длъжността Изпълнителен директор се изпълнява от Владимир Владимиров.

На 04.01.2017 г. е получено съобщение от ЧСИ Орлин Мендов, с което уведомява „Холдинг БДЖ“ ЕАД, че съобразно разпоредбите на глава 43 от ГПК в производството по образувано изпълнително дело №20148460400235 е насрочена публична продажба на 202 500 броя поименни, безналични акции, с право на глас, всяка една от тях с номинална стойност 5 лева, от капитала на ЗАД „Алианс България“, собственост на „Холдинг БДЖ“ ЕАД. Определен е период за провеждането ѝ от 06.01.2017 г. до 06.02.2017 г., включително, като началната продажна цена е в размер на 1 832 161,50, без включен ДДС. В посочения период за извършване на публичната продажба се е явил кандидат за покупка на посочените финансови активи. В тази връзка на 15.02.2017 г. е получено съобщение от ЧСИ Орлин Мендов, с което информира дружеството, че на основание чл.496, ал.1 от ГПК с Постановление от 14.02.2017 г., издадено в производството по образуваното изпълнително дело е възложено върху „АРТ МЕТАЛ ТРЕЙДИНГ“ ООД 202 500 броя поименни, безналични акции, представляващи 2.80% от капитала на ЗАД „Алианс България“ за сумата от 1 832 400 лева. Към датата на изготвяне на отчета не е извършено разпределение на постъпилата сума от ЧСИ Орлин Мендов, в полза на вискатели по образуваното изпълнително дело №20148460400235 - „ФМС Вертмениджмънти“ , „Дексиа Кредит Локал С.А.“ и „КА Финанс АГ“.

На 10.01.2017 г. е получено съобщение от ЧСИ Орлин Мендов относно постановление за възлагане на недвижими имоти, с което уведомява „Холдинг БДЖ“ ЕАД, че в резултат на проведена публична продажба на недвижим имот: Почивна станция „Банкя“, находяща се в област София, община Столична, район Банкя, гр. Банкя, на основание чл.496, ал.1 от ГПК с Постановление от 09.01.2017 г., издадено в производството по изпълнително дело №201448460400235 е възложено върху „ТЪРЖИЩЕ СОФИЯ“ АД, посочения недвижим имот за сумата от 1 171 100 лева, с включен ДДС. На 28.04.2017 г. е издадено от ЧСИ Орлин Мендов разпределение по изпълнително дело №20148460400235 на суми, събрани чрез запови върху парични вземания от трети задължени лица – банки, и на суми, събрани чрез публична продажба на недвижими имоти, съставляващи Почивна станция „Банкя“. На 11.05.2017 г. е извършен превод от ЧСИ Орлин Мендов на разпределената сума от 1 005 хил. лева в полза на вискателите по делото - „ФМС Вертмениджмънти“ , „Дексиа Кредит Локал С.А.“ и „КА Финанс АГ“.

В периода от 16.01.2017 г. до 26.01.2017 г. са получени писма от „Българска банка за развитие“ АД, като довереник на облигационерите по Втора облигационна емисия, с което уведомява „Холдинг БДЖ“ ЕАД за осъществена продажба на 25 броя товарни вагони, върху които е насочено вписано изпълнение по реда на Глава седма от Закона за особените залози на обща стойност от 424 хил. лева. С постъпилата сума от продажбата е погасена частично обявената за предсрочно изискуема главница по Втори облигационен заем.

На 01.02.2017 г. е получено постановление от ТД на НАП – СДО, с което е отменена наложената обезпечителна мярка - запор върху движими вещи, представляващи 19 броя пътнически вагони, поради цялостно погасяване на задълженията на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, представляващи определени публични задължения по издадени ревизионни актове от НАП.

На 03.02.2017 г. са получени съобщения от ЧСИ Орлин Мендов, с което уведомява „Холдинг БДЖ“ ЕАД, че в производството по образувано изпълнително дело №20148460400235 е насрочена нова публична продажба, съобразно разпоредбите на глава 43 от ГПК на недвижими имоти, представляващи: Административна сграда на транспортна полиция, находяща се в гр. София, район „Сердика“, бул. „Княгиня Мария Луиза“ №110а, с начална тръжна цена – 1 152 000 лева, с включен ДДС и Почивно – възстановителен център „Родина“ (хижа Родина) – с начална тръжна цена от 1 134 720 лева, с включен ДДС. Определен е период за провеждането им от 06.02.2017 г. до 06.03.2017 г., включително. В посочения период за извършване на публичната продажба не са се явили кандидат за покупка на имотите.

На 07.02.2017 г. е получено съобщение от ЧСИ Людмил Станев, с което уведомява дружеството, че в производството по образувано изпълнително дело №20168950400106, с взыскател „Дексия Кредит Локал С.А.“ е насрочена публична продажба в периода от 20.02.2017 г. до 20.03.2017 г. на недвижим имот, собственост на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, представляващ: Оперативно битова сграда РУ „Транспортна полиция“, находящ се в гр. Варна, община Варна, район Одесос, ул. „Дунав“ №2, с определена начална тръжна цена от 2 985 750 лева, с включен ДДС. Със съобщение от 24.03.2017 г. и от 25.05.2017 г. ЧСИ Людмил Станев уведомява дружеството за неосъществена първа, респективно втора публична продажба на посочения недвижим имот.

На 17.02.2017 г. по искане на „ФМС Вертмениджмънт“, „Дексия Кредит Локал С.А.“ и „КА Финанц АГ“, взыскатели по изпълнителното дело №20148460400235 по описа на ЧСИ Орлин Мендов е наложена възбрана върху недвижим имот, собственост на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, представляващ уригулиран поземлен имот Х (десети), находящ се в гр. София, община Столична, район „Сердика“, от квартал 892 по плана на гр.София, местност „Фондови жилища“, с площ 1 248 кв.м.. Със съобщение от 31.03.2017 г. ЧСИ Орлин Мендов уведомява „Холдинг БДЖ“ ЕАД за насрочена публична продажба на имота в периода от 03.04.2017 г. до 03.05.2017 г., включително. Начална продажна цена е определена в размер на 727 200 лева, с включен ДДС. В тази връзка на 05.05.2017 г. е получено съобщение от ЧСИ Орлин Мендов, с което информира дружеството, че на основание чл.496, ал.1 от ГПК с Постановление от същата дата, издадено в производството по образуваното изпълнително дело е възложено върху „НИП ИНВЕСТ“ ООД посочения по – горе имот за сумата от 731 00 лева, без ДДС.

На 09.03.2017 г. е получено писмо от „Българска банка за развитие“ АД, като довереник на облигационерите по Втора облигационна емисия, с което уведомява „Холдинг БДЖ“ ЕАД за осъществена продажба на 6 броя товарни вагони, върху които е насочено вписано изпълнение по реда на Глава седма от Закона за особените залози на обща стойност от 79 хил. лева. С постъпилата сума от продажбата е погасена частично обявената за предсрочно изискуема главница по Втори облигационен заем.

На 07.04.2017 г. е подписано с ЕВРОФИМА Споразумение за изменение на Договор за наем и покупка от 30.12.2008 г. (виж пояснение 10.1), с което е променен основния матуритет за изплащане на остатъка от дълга, равняващ се на сумата от 9 776 хил. евро, чрез разсрочването му до 03.07.2017 г. Договорен е също така нов размера на дължимата лихвата за периода на разсрочване – 0,05% годишно. Постигнато е съгласие всички задължения да бъдат обезпечени с оборудване – 19 бр. спални вагони, собственост на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД, като от момента на учредяване на залога и вписването му в Централния регистър на особените залози, автоматично без други формалности собствеността върху 132 единици локомотиви и пътнически вагони, предмет на Договора за наем и покупка, да бъде върната от ЕВРОФИМА на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД. Сключването на Споразумение за изменение на Договор за наем и покупка, е свързано с подписвани едновременно между страните още и на:

- Договор за обезпечено финансиране, със страни - ЕВРОФИМА, „Холдинг БДЖ“ ЕАД и „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД, чрез който ЕВРОФИМА рефинансира остатъка от паричното задължение, произтичащо от Договор за наем и покупка, ведно с последващото му изменение. Предвидено е за срока на действие на Договора всички вземания на кредитора да бъдат обезпечени с оборудване, представляващо 19 броя спални вагони, собственост на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД. Определена е дата на окончателен падеж на главницата – 26.03.2018 г., както и изплащане на лихва в пазарен размер, въз основа на извършеното пазарно рефинансиране от страна на ЕВРОФИМА. Договора за обезпечено финансиране влиза в сила и поражда правно действие след получаване на разрешение за сключването му от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.
- Договорът за залог на оборудване ЕФИ № 2734, със страни ЕВРОФИМА и „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД, с който да бъде учреден особен залог по реда на Закон за особените залози, върху 19 броя спални вагони, собственост на „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД.

На 21.04.2017 г. е получено съобщение от ЧСИ Орлин Мендов, че в производството по изпълнително дело №20148460400235 е насрочена за дата 25.04.2017 г. извършване на описи на недвижими имоти, собственост на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, представляващи поземлен имот, находящ се в гр. София, район Надежда, НПЗ Илиянци – запад, с площ от 22 003 кв.м. и поземлен имот, находящ се в гр. София, район Надежда, НПЗ Илиянци – запад, с площ от 11 916 кв.м. Със съобщение от 21.06.2017 г. ЧСИ Орлин Мендов уведомява „Холдинг БДЖ“ ЕАД за насрочена публична продажба, с начална тръжна цена от 4 671 000 лева, с включен ДДС, с определен е период за провеждането ѝ от 27.06.2017 г. до 27.07.2017 г., включително.

На 13.04.2017 г. е получено писмо от „Българска банка за развитие“ АД, като довереник на облигационерите по Втора облигационна емисия, с което уведомява „Холдинг БДЖ“ ЕАД за осъществена продажба на 50 броя товарни вагони, върху които е насочено вписано изпълнение по реда на Глава седма от Закона за особените залози на обща стойност от 444 хил. лева. С постъпилата сума от продажбата е погасена частично обявената за предсрочно изискуема главница по Втори облигационен заем.

На 12.05.2017 г. е получено писмо от „Българска банка за развитие“ АД, като довереник на облигационерите по Втора облигационна емисия, с което уведомява „Холдинг БДЖ“ ЕАД за осъществена продажба на 15 броя товарни вагони, върху които е насочено вписано изпълнение по реда на Глава седма от Закона за особените залози на обща стойност от 205 хил. лева. Постъпилата сума от продажбата е разпределена за частично погасяване на обявената за предсрочно изискуема главница по Втори облигационен заем.

На 15.05.2017 г. е получено съобщение от ЧСИ Ангел Ангелаков, с което уведомява „Холдинг БДЖ“ ЕАД, че съобразно разпоредбите на глава 43 от ГПК в производството по образувано изпълнително дело №20168260406486 е насрочена първа публична продажба на недвижим имот – сграда Учебни курсове, гр. Пловдив, собственост на „Холдинг БДЖ“ ЕАД. Определен е период за провеждането ѝ от 27.05.2017 г. до 27.06.2017 г., включително, като началната продажна цена е в размер на 990 хил.лева, без включен ДДС.

На 08.06.2017 г. е получено писмо от Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол (АПСК), с което „Холдинг БДЖ“ ЕАД е уведомено, за направено предложение от АПСК за продажба на 1 846 667 бр. акции, представляващи 35% от капитала на „БДЖ – Трансимпекс“ АД, собственост на „Холдинг БДЖ“ ЕАД на 40-ия централизиран публичен търг на „Българската фондова борса“ АД, с определена в обнародваното тръжно обявление минимална продажна цена на 1 акция от 1,00 лев.

На 16.06.2017 г. с решение на Европейската комисия относно държавна помощ SA.31250-2011/C (ex 2011/N) са одобрени мерките на Република България, свързани с оздравяване на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, чрез опрощаване (анулиране) на дългове в размер на 224 млн. лева, натрупани преди присъединяване на Република България към Европейския съюз, отговарящи на условията от Насоките на Общността за държавна помощ за железопътните предприятия. Това ще позволи на Групата на „Холдинг БДЖ“ ЕАД да намали равнището на своя дълг, без да се нарушава неоправдано конкуренцията на единния пазар.

Не са възникнали коригиращи събития и други значителни некоригиращи събития между датата на консолидирания финансов отчет и датата на одобрението му за публикуване.

41. Одобрение на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет към 31 декември 2016 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 28.06.2017 г.